

SLUŽBENI GLASNIK

REPUBLIKE SRPSKE

Jezik
hrvatskoga naroda

JU Službeni glasnik Republike Srpske,
Banja Luka, Veljka Mladenovića bb
Telefon/faks: (051) 456-331, 456-341
E-mail: sgrs.redakcija@slglasnik.org
sgrs.oglasi@slglasnik.org
sgrs.finansije@slglasnik.org
sgrs.online@slglasnik.org

www.slglasnik.org

Ponedjeljak, 13. srpanj 2020. godine

BANJA LUKA

Broj 68

God. XXIX.

Žiro-računi: Nova banka a.d. Banja Luka
555-007-00001332-44
NLB banka a.d. Banja Luka
562-099-00004292-34
Sberbank a.d. Banja Luka
567-162-10000010-81
UniCredit Bank a.d. Banja Luka
551-001-00029639-61
Komercijalna banka a.d. Banja Luka
571-010-00001043-39
Addiko Bank a.d. Banja Luka
552-030-00026976-18

1358

Na osnovu Amandmana XL. točka 2. na Ustav Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 28/94), donosi m

U K A Z

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI

Proглашavam Zakon o električnoj energiji, koji je Narodna skupština Republike Srpske usvojila na Desetoj redovnoj sjednici, održanoj 25. lipnja 2020. godine, a Vijeće naroda 6. srpnja 2020. godine konstatiralo da se Zakon o električnoj energiji ne odnosi na vitalni nacionalni interes ni jednog od konstitutivnih naroda u Republici Srpskoj.

Broj: 01-020-1979/20
7. srpnja 2020. godine
Banjaluka

Predsjednik
Republike,
Željka Cvijanović, v.r.

Z A K O N

O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI

POGLAVLJE I.

OSNOVNE ODREDBE

Predmet Zakona
Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se ciljevi i način ostvarivanja elektroenergetske politike, uvjeti i način obavljanja elektroenergetskih djelatnosti, nadležnosti Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske u sektoru električne energije, način funkcioniranja i razvoja tržišta električne energije, prava i obaveze učesnika na tržištu, nadzor nad tržištem, zaštita kupaca električne energije, nadzor nad provođenjem ovog zakona i druga pitanja od značaja za uređivanje elektroenergetske oblasti.

Ciljevi
Članak 2.

Osnovni ciljevi ovog zakona su:

1) osiguranje bezbjedne opskrbe električnom energijom kupaca po definiranim standardima kvaliteta,

2) osiguranje sigurnog, pouzdanog i efikasnog rada, održavanja i razvoja distributivnog sistema električne energije i pružanje propisanog kvaliteta usluga distribucije električne energije,

3) efikasna regulacija elektroenergetskih djelatnosti,
4) zaštita prava i interesa korisnika mreže, uključujući pravo pristupa mreži, sigurnost i kvalitet opskrbe i dostupnost električne energije,

5) razvoj tržišta električne energije,

6) osiguranje efikasnog razdvajanja operatora distributivnog sistema i osiguranje njegove neovisnosti o drugim elektroenergetskim djelatnostima,

7) osiguranje uvjeta za nesmetano izvršavanje obaveza javne usluge,

8) stvaranje uvjeta za investicije u elektroenergetskom sektoru,

9) osiguranje dugoročne uravnoteženosti razvoja elektroenergetskog sektora i energetskog sektora u cjelini, sa tendencijama potražnje energije i povezivanja sa regionalnim tržištem,

10) promoviranje održivog razvoja elektroenergetskog sektora kroz poštovanje međunarodnih sporazuma i konvencija iz oblasti energetike i zaštite životne sredine,

11) usklađivanje razvoja elektroenergetskog sektora sa energetskom i ekonomskom politikom Republike Srpske,

12) usklađivanje sa propisima Europske unije radi uspostavljanja pravnog i institucionalnog okvira u skladu sa pravnim nasljeđem Europske unije.

Načela
Članak 3.

Ovaj zakon se zasniva na načelima nediskriminacije, pravičnosti, transparentnosti, tržišne konkurencije, slobode kretanja robe i slobode pružanja usluga, zaštite prava krajnjih kupaca, javnog interesa i zaštite životne sredine, te slobode izbora opskrbljivača električnom energijom.

Odnos sa drugim zakonima
Članak 4.

(1) Na sva pitanja koja nisu uređena ovim zakonom supsidijarno se primjenjuju propisi kojima se uređuju oblasti energetike, obnovljivih izvora energije, energetske efikasnosti, prostornog uređenja i građenja, trgovine, zaštite potrošača, zaštite životne sredine i koncesija.

(2) U postupku odlučivanja o pojedinačnim pravima i obavezama elektroenergetskih subjekata i krajnjih kupaca, ako ovim zakonom nije drugačije propisano, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje opći upravni postupak.

Značenje pojmova
Članak 5.

Pojmovi korišteni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) električna energija je roba koja ima svoj kvalitet, namjenu, uvjete prodaje i cijenu, na čiju se proizvodnju, distribuciju, opskrbu i trgovinu primjenjuju odredbe ovog zakona;

2) prijenos električne energije je prijenos na visokonaponskom međupovezanim sistemom s ciljem njene isporuke kupcima ili distributerima, koji ne obuhvaća opskrbu električnom energijom;

3) distribucija je prenošenje električne energije kroz distributivne sisteme srednjeg i niskog napona sa ciljem njene isporuke kupcima, koja ne obuhvaća opskrbu električnom energijom;

4) operater distributivnog sistema električne energije je energetska subjekt koji obavlja djelatnost distribucije električne energije i upravljanja distributivnim sistemom električne energije, odgovoran je za rad, održavanje i razvoj distributivnog sistema na određenom području, njegovo povezivanje sa drugim sistemima i za osiguranje dugoročne sposobnosti sistema da ispuni potrebe za distribucijom električne energije na ekonomski opravdan način;

5) zatvoreni distributivni sistem je sistem preko koga se distribuira električna energija na prostorno ograničenoj industrijskoj i trgovačkoj zoni ili zoni zajedničkih usluga, ako je poslovanje ili proizvodni proces korisnika tog sistema iz specifičnih i sigurnosnih razloga povezan ili taj sistem obavlja distribuciju električne energije prvenstveno vlasniku ili operateru sistema, ili njihovim povezanim poduzećima;

6) opskrba označava prodaju električne energije krajnjim kupcima, uključujući i preprodaju;

7) opskrbljivač je elektroenergetski subjekt koji obavlja djelatnost opskrbe električnom energijom;

8) trgovina električnom energijom je kupoprodaja električne energije, uključujući preprodaju na veleprodajnom tržištu i prekograničnu trgovinu, ali ne uključuje prodaju električne energije krajnjim kupcima;

9) mjesto priključenja označava mjesto u kojem se priključak spaja na distributivnu ili prijenosnu mrežu;

10) točka napajanja označava mjesto u kojem se završava priključak, a počinje elektroenergetski objekat ili instalacije krajnjeg kupca ili proizvođača;

11) priključak je dio distributivnog ili prijenosnog sistema koji obuhvaća skup vodova, opreme i uređaja, uključujući mjernu opremu i mjerno mjesto, kojima se instalacija korisnika sistema fizički povezuje na mrežu niskog ili srednjeg ili visokog napona;

12) mjerno mjesto označava mjesto na kojem se mjernim uređajima mjeri električna energija i snaga koju korisnik sistema preuzima, odnosno isporučuje u mrežu, ili je koristi za vlastite potrebe ili za druge namjene;

13) kupac označava kupca na veliko ili krajnjeg kupca električne energije;

14) krajnji kupac označava kupca koji kupuje električnu energiju za sopstvenu upotrebu;

15) kupac iz kategorije potrošnje domaćinstva označava kupca koji kupuje električnu energiju za sopstvenu upotrebu, ali ne uključuje komercijalne djelatnosti;

16) mali kupac označava malog industrijskog ili komercijalnog kupca električne energije čiji su objekti priključeni na distributivni sistem električne energije napona nižeg od 1 kV i koji ispunjava sljedeće kriterije:

1. ispunjava najmanje dva od sljedeća tri uvjeta:

- da ima manje od 50 zaposlenika,

- da mu ukupan godišnji prihod nije veći od 2.000.000 KM,

- da mu vrijednost poslovne imovine ne prelazi 1.000.000 KM ili

2. ima godišnju potrošnju u prethodnoj godini koja ne prelazi 35.000 kWh;

17) kupac na veliko označava kupca koji kupuje električnu energiju za ponovnu prodaju;

18) kupac - proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora energije označava krajnjeg kupca, koji djeluje u okviru svojih prostorija smještenih unutar ograničenog područja, koji proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora energije za vlastitu potrošnju, odnosno koji može skladištiti ili prodavati električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije koju je sam proizveo, pri čemu za kupce koji ne pripadaju kategoriji domaćinstva te aktivnosti ne predstavljaju njihovu glavnu komercijalnu ili profesionalnu djelatnost;

19) kupci - proizvođači električne energije iz obnovljivih izvora energije koji djeluju zajednički označavaju grupu koja se sastoji od najmanje dva kupca - proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora energije koji djeluju zajednički u skladu sa definicijom kupac - proizvođač, a koji su smješteni u istoj zgradi ili stambenom kompleksu;

20) aktivni kupci označavaju krajnje kupce ili grupu krajnjih kupaca koji zajednički djeluju, koji troše ili skladište električnu energiju proizvedenu u okviru svojih prostorija smještenih u okviru određenih granica, ili koji prodaju električnu energiju koju su sami proizveli, ili učestvuju u mjerama fleksibilnosti ili mjerama energetske efikasnosti, pri čemu ove aktivnosti ne predstavljaju njihovu osnovnu komercijalnu ili profesionalnu djelatnost;

21) primopredajno mjesto predstavlja lokaciju mjernog uređaja na kojem se mjeri predata ili preuzeta električna energija u mrežu ili iz mreže i mjesto razgraničenja vlasništva i odgovornosti između operatora i korisnika sistema;

22) potpuna opskrba je prodaja električne energije kod koje količina električne energije za obračunski period nije utvrđena ugovorom o prodaji, već se količina električne energije određuje na osnovu ostvarene potrošnje na mjestu primopredaje;

23) građanska energetska zajednica predstavlja pravno lice koje je zasnovano na dobrovoljnom i otvorenom učešću i koje je efektivno kontrolirano od svojih članova ili akcionara, koji mogu biti fizička lica, jedinice lokalne samouprave ili mala poduzeća, a čija je prevashodna svrha osiguranje zaštite životne sredine, ekonomskih ili socijalnih koristi za svoje članove ili akcionare ili za sredinu u kojoj djeluju, a ne ostvarivanje finansijske koristi, i koja može uključivati proizvodnju, zajedno sa obnovljivim izvorima, distribuciju, opskrbu, potrošnju, objedinjavanje (agregaciju), skladištenje energije, usluge energetske efikasnosti ili usluge punjenja električnih vozila ili osiguranje drugih energetske usluga svojim članovima ili akcionarima;

24) elektroenergetski objekti korisnika mreže označavaju elektroenergetske objekte proizvođača ili krajnjeg kupca koji se nalaze iza točke napajanja;

25) korisnik sistema je proizvođač, odnosno krajnji kupac;

26) pomoćne usluge označavaju usluge potrebne za sigurno i pouzdano funkcioniranje prijenosnog ili distributivnog sistema, te kontinuiranu i kvalitetnu opskrbu kupaca električnom energijom;

27) balansiranje (uravnoteženje) označava sve radnje i procese kojima operator prijenosnog sistema u kontinuitetu osigurava održavanje planirane snage razmjene i frekvencije sistema u okviru unaprijed određenih granica stabilnosti, kao i količine rezervi potrebnih u postupku regulacije frekvencije i snage razmjene, s obzirom na zahtijevani kvalitet;

28) balansna grupa označava grupu koju čini jedan ili više učesnika na tržištu električne energije za čije odstupanje odgovara balansno odgovorna strana;

29) balansno odgovorna strana označava učesnika na tržištu električne energije koji preuzima finansijsku odgovornost za odstupanja jedne balansne grupe;

30) kontrola elektroenergetskog subjekta označava pravo, ugovore i druga sredstva koja, odvojeno ili u kombinaciji, a imajući u vidu činjenično stanje ili zakonske propise, daju mogućnost jednom licu da samostalno ili sa drugim licima koja sa njim zajedno djeluju, vrši odlučujući uticaj na poslovanje drugog lica putem učešća u osnovnom kapitalu ili prava na korištenje cjelokupne imovine ili dijela imovine i prava ili ugovore koji osiguravaju odlučujući uticaj na sastav, glasanje ili odluke organa subjekta;

31) isporuka je primopredaja električne energije na mjestu određenom za isporuku;

32) izravni vod označava elektroenergetski vod koji povezuje objekat proizvođača električne energije sa krajnjim kupcem čiji objekat nije priključen na prijenosni ili distributivni sistem;

33) distribuirana proizvodnja električne energije je ona proizvodnja koja se odvija u elektranama koje su priključene na distributivni sistem;

34) kogenerativno postrojenje za proizvodnju označava postrojenje za istovremenu proizvodnju toplotne i električne energije u jedinstvenom procesu;

35) energetska efikasnost u svrhu upravljanja potražnjom označava integrirani pristup upravljanju potražnjom čiji je cilj da utiče na količinu i vrijeme potrošnje električne energije radi smanjenja ukupne potrošnje energije i vršnih opterećenja, davanjem prednosti investicijama u mjere energetske efikasnosti kao alternativni gradnji novih elektrana, ako su one najefikasniji i ekonomski najbolji izbor, a da se pri tome ne ugrozi sigurnost opskrbe;

36) sigurnost opskrbe je osiguravanje dovoljnih količina električne energije krajnjim kupcima, kao i sposobnost elektroenergetskog sistema da isporuči električnu energiju do krajnjih kupaca;

37) tarifa označava naknadu ili više naknada za korištenje elektroenergetskih mreža ili za usluge u vezi sa električnom energijom;

38) električno vozilo je motorno vozilo opremljeno sistemom za prijenos snage, koje sadrži barem jedan neperiferni električni uređaj za skladištenje energije s mogućnošću ponovnog punjenja koji je moguće puniti eksterno;

39) mjesto za punjenje je standardizirani električni priključak putem kojeg je u datom trenutku moguće puniti električno vozilo ili zamijeniti bateriju električnog vozila;

40) javno dostupno mjesto za punjenje je mjesto za punjenje na kojem se na nediskriminatorski način pruža usluga punjenja električnih vozila električnom energijom;

41) mjesto za punjenje male snage je mjesto za punjenje koje omogućava prijenos električne energije na električno vozilo snage jednake ili manje od 22 kW, osim uređaja snage manje ili jednake 3,7 kW koji su instalirani u privatnim domaćinstvima ili čija primarna namjena nije punjenje električnih vozila, te koji nisu dostupni javnosti;

42) mjesto za punjenje velike snage je mjesto za punjenje koje omogućava transfer električne energije na električno vozilo snage veće od 22 kW.

POGLAVLJE II.

ELEKTROENERGETSKA POLITIKA I PLANIRANJE

Elektroenergetska politika

Članak 6.

Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) vodi elektroenergetsku politiku u skladu sa strateškim dokumen-

tima i planovima razvoja energetskog sektora i drugim propisima kojima se uređuje oblast energetike.

Sadržaj elektroenergetske politike

Članak 7.

Elektroenergetska politika obuhvaća mjere kojima se osigurava bezbjedna i kvalitetna opskrba električnom energijom, adekvatnost sistema za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije, promoviranje dugoročne uravnoteženosti razvoja elektroenergetskog sektora u cjelini, raznovrsnost u proizvodnji električne energije, promoviranje korištenja obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti, osiguranje ekološke ravnoteže, razvoj tržišta i promoviranje konkurencije na tržištu električne energije, promoviranje investicija i uvođenje novih tehnologija u elektroenergetskom sektoru, te sve druge mjere i aktivnosti u funkciji energetske sigurnosti Republike Srpske.

Elektroenergetski bilans Republike Srpske

Članak 8.

(1) Vlada, na prijedlog ministarstva nadležnog za energetiku (u daljem tekstu: Ministarstvo), donosi godišnji elektroenergetski bilans.

(2) Elektroenergetskim bilansom Republike Srpske planira se ukupna proizvodnja i potrošnja električne energije, način opskrbe električnom energijom, struktura proizvodnje i potrošnje električne energije, viškovi električne energije, potreban nivo rezervnih kapaciteta za sigurnu opskrbu kupaca električnom energijom, kao i planovi i prognoze, na osnovu prijedloga proizvođača, operatera prijenosnog sistema, operatera distributivnog sistema i opskrbljivača.

(3) Podaci za elektroenergetski bilans se prikupljaju i iskazuju za teritoriju Republike Srpske, uzimajući u obzir međuentitetsku trgovinu i trgovinu sa Brčko Distriktom Bosne i Hercegovine, kao i prekograničnu trgovinu električne energije.

(4) Vlada, do kraja tekuće godine, donosi i javno objavljuje godišnji elektroenergetski bilans.

(5) Ministarstvo prati ostvarenje Elektroenergetskog bilansa Republike Srpske.

POGLAVLJE III.

ELEKTROENERGETSKE DJELATNOSTI

Elektroenergetski subjekt i elektroenergetske djelatnosti

Članak 9.

(1) Elektroenergetski subjekt je privredno društvo ili poduzetnik koji obavlja najmanje jednu od elektroenergetskih djelatnosti (proizvodnju, prijenos, distribuciju, opskrbu i trgovinu ili organizaciju tržišta električne energije) i koji je odgovoran za komercijalne i tehničke poslove i poslove održavanja u vezi sa tim djelatnostima, ne uključujući krajnjeg kupca.

(2) U smislu ovog zakona, elektroenergetske djelatnosti su:

1) proizvodnja električne energije,

2) distribucija električne energije i upravljanje distributivnim sistemom,

3) opskrba i trgovina električnom energijom.

(3) Elektroenergetsku djelatnost može da obavlja elektroenergetski subjekt koji ima dozvolu za obavljanje elektroenergetske djelatnosti (u daljem tekstu: dozvola) u skladu sa zakonima kojima se uređuje oblast energetike i ovim zakonom.

(4) Elektroenergetske djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka obavljaju se kao javna usluga ili kao tržišne djelatnosti.

Opći interes Republike Srpske
Članak 10.

(1) Sigurna opskrba električnom energijom je od općeg interesa za Republiku Srpsku.

(2) Osiguranje dovoljne proizvodnje i isporuka električne energije potrebne za život i rad građana, te poslovanje i razvoj privrednih i društvenih subjekata, na siguran, pouzdan i kvalitetan način po razumnim cijenama, od interesa je za Republiku Srpsku.

(3) Radi osiguranja sigurnosti opskrbe, elektroenergetski subjekti koji obavljaju elektroenergetske djelatnosti iz članka 9. ovog zakona, dužni su da s ciljem ostvarivanja interesa Republike Srpske iz st. 1. i 2. ovoga članka, prvenstveno osiguraju dovoljne količine električne energije koja je potrebna za život i rad građana, te poslovanje i razvoj privrednih i drugih subjekata, zadovoljavajući pri tome kriterije ekonomičnosti isporuke.

Tržišne djelatnosti
Članak 11.

(1) Elektroenergetski subjekti kojima ovim zakonom ili propisom donesenim na osnovu ovog zakona nije određena obaveza pružanja javne usluge, obavljaju djelatnosti u skladu sa odredbama ovog zakona i propisima kojima se uređuju tržišni odnosi.

(2) Tržišne djelatnosti obavljaju se i organiziraju u skladu sa ciljevima održivog razvoja elektroenergetskog sektora i potrebama krajnjih kupaca u Republici Srpskoj, odnosno postizanja sigurne, pouzdane i kvalitetne opskrbe električnom energijom, uz poštovanje načela tržišne konkurencije i ravnopravnog položaja svih subjekata.

Javna usluga
Članak 12.

(1) Elektroenergetskom subjektu koji obavlja djelatnosti iz članka 9. stavak 2. t. 1) i 3) može se odrediti obaveza pružanja javne usluge po reguliranim uvjetima, koja će osigurati sigurnost opskrbe, a koja se može odnositi na redovnost, kvalitet i cijenu usluge, te uvjete u vezi sa energetske efikasnošću i korištenjem energije iz obnovljivih izvora.

(2) Elektroenergetska djelatnost distribucije električne energije i upravljanja distributivnim sistemom obavlja se kao javna usluga prema uvjetima uređenim ovim zakonom.

(3) Obaveza pružanja javne usluge iz stavka 1. ovoga članka jasno je definirana, transparentna, nediskriminatorna, provjerljiva, vremenski ograničena, pri čemu se postupkom određivanja obaveze pružanja javne usluge jamči ravnopravnost elektroenergetskih subjekata u pružanju javnih usluga i ne utiče na otvorenost tržišta, te se svim elektroenergetskim subjektima jamči ravnopravnost pristupa kupcima pod istim uvjetima u skladu sa ovim zakonom.

(4) Elektroenergetski subjekti, koji djelatnosti obavljaju kao javnu uslugu na način propisan ovim zakonom, dužni su da osiguraju:

- 1) sigurnost opskrbe električnom energijom,
- 2) propisani, odnosno ugovoreni kvalitet opskrbe električnom energijom,
- 3) primjenu razumnih, lako i jasno uporedivih, javnih i nediskriminatornih cijena određenih u skladu sa ovim zakonom,
- 4) primjenu mjera zaštite životne sredine, zaštitu života, zdravlja i imovine građana, u skladu sa posebnim propisima,
- 5) primjenu mjera zaštite krajnjih kupaca,
- 6) druge uvjete propisane dozvolom za obavljanje djelatnosti i odlukom kojom je elektroenergetskom subjektu nametnuta obaveza pružanja javne usluge.

Izvjешtavanje o javnoj usluzi
Članak 13.

(1) Vlada, izravno ili putem nadležne institucije Bosne i Hercegovine, obavješta Sekretarijat Energetske zajednice o svim mjerama određenim za pružanje javne usluge, uključujući zaštitu krajnjih kupaca, te o njihovom mogućem uticaju na tržišnu konkurenciju u Republici Srpskoj.

(2) Vlada, svake dvije godine, izravno ili putem nadležne institucije Bosne i Hercegovine, obavješta Sekretarijat Energetske zajednice o svim promjenama koje su u vezi sa pružanjem javne usluge.

Razdvajanje računa
Članak 14.

(1) Elektroenergetski subjekt koji obavlja jednu ili više elektroenergetskih djelatnosti ili koji pored tih elektroenergetskih djelatnosti obavlja i druge elektroenergetske djelatnosti, kao i druge djelatnosti koje se u smislu ovog zakona ne smatraju elektroenergetskim, dužan je da s ciljem izbjegavanja diskriminacije, međusobnog subvencioniranja i poremećaja konkurencije, u svojim računovodstvenim internim obračunima:

1) vodi odvojene račune za svaku od elektroenergetskih djelatnosti, uključujući opskrbu kupaca koji imaju pravo na univerzalnu uslugu i zbirno za druge djelatnosti koje se u smislu ovog zakona ne smatraju elektroenergetskim djelatnostima,

2) sačini godišnji bilans stanja i bilans uspjeha za svaku djelatnost pojedinačno, u skladu sa ovim zakonom, kao i zakonom kojim se uređuje položaj privrednih društava i zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

(2) Elektroenergetski subjekti koji obavljaju elektroenergetske djelatnosti čije su cijene regulirane dužni su da osiguraju reviziju godišnjih finansijskih izvještaja, koji treba da potvrdi poštovanje načela izbjegavanja diskriminacije i međusobnog subvencioniranja.

(3) Elektroenergetski subjekt, koji prema propisima o računovodstvu i reviziji nema obavezu da javno objavi godišnji finansijski izvještaj i izvještaj o reviziji, dužan je da ove izvještaje objavi na svojoj internet stranici.

(4) Elektroenergetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka, dužan je da u svom općem aktu o računovodstvu i računovodstvenim politikama utvrdi pravila za raspoređivanje zajedničkih bilansnih pozicija koja se primjenjuju pri izradi računovodstvenih internih obračuna po djelatnostima.

POGLAVLJE IV.

DOZVOLA ZA OBAVLJANJE ELEKTROENERGETSKE
DJELATNOSTI

Vrste dozvola
Članak 15.

(1) Dozvola je akt nadležnog organa kojim se ovlašćuje elektroenergetski subjekt za obavljanje određene elektroenergetske djelatnosti.

(2) Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulatorna komisija) izdaje sljedeće dozvole za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti:

- 1) proizvodnju električne energije,
- 2) distribuciju i upravljanje distributivnim sistemom električne energije,
- 3) upravljanje zatvorenim distributivnim sistemom električne energije,
- 4) opskrbu i trgovinu električnom energijom.

Period važenja dozvole
Članak 16.

(1) Dozvola se izdaje na period do 30 godina, osim za djelatnost opskrbe i trgovine za koju se dozvola izdaje na period do pet godina.

(2) Rok važenja dozvole može se produžiti na zahtjev elektroenergetskog subjekta u postupku pred Regulatornom komisijom u skladu sa Pravilnikom o izdavanju dozvola.

Kriteriji za izdavanje dozvole Članak 17.

(1) Dozvola se izdaje elektroenergetskom subjektu ako:

1) je upisan u odgovarajući registar za obavljanje elektroenergetske djelatnosti za koju se izdaje dozvola,

2) ispunjava tehničke, operativne i organizacione uvjete za rad,

3) posjeduje materijalna sredstva, odnosno objekte, instalacije i opremu potrebne za obavljanje djelatnosti,

4) ispunjava finansijske kriterije za obavljanje djelatnosti, uključujući i instrumente osiguranja, u ovisnosti o vrsti djelatnosti, obimu pružanja usluga i drugom,

5) ispunjava propisane uvjete u vezi sa stručnom osposobljenošću radnika za obavljanje poslova rukovanja i održavanja elektroenergetskih postrojenja, instalacija i uređaja za elektroenergetsku djelatnost za koju se izdaje dozvola,

6) posjeduje dokaz o pravnom osnovu za korištenje elektroenergetskih objekata u kojima se obavlja djelatnost,

7) uredno izmiruje porezne obaveze,

8) mu nije izrečena mjera zabrane obavljanja elektroenergetskih djelatnosti,

9) ispunjava i druge kriterije u skladu sa pravilnikom o izdavanju dozvola koji donosi Regulatorna komisija.

(2) Pored kriterija iz stavka 1. ovoga članka, podnosilac zahtjeva obavezan je da ispuni i kriterije koji su utvrđeni drugim propisima.

Izuzeće od obaveze pribavljanja dozvole

Članak 18.

(1) Elektroenergetski subjekt nije obavezan da posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije za:

1) proizvodnju električne energije u elektranama snage do 1 MW,

2) proizvodnju električne energije isključivo za vlastite potrebe,

3) proizvodnju električne energije u novim elektranama, najduže do šest mjeseci od dana pribavljanja upotrebne dozvole.

(2) Izuzetno od stavka 1. točka 1) ovoga članka, ako jedan proizvođač proizvodi električnu energiju u više objekata čija je ukupna snaga veća od 1 MW, dužan je da pribavi dozvolu za proizvodnju električne energije.

Izdavanje dozvole

Članak 19.

(1) Dozvolu za obavljanje djelatnosti, na osnovu podnesenog zahtjeva, izdaje Regulatorna komisija.

(2) Postupak izdavanja dozvole je javan i vodi se u skladu sa objektivnim i unaprijed poznatim kriterijima na nediskriminatorni način.

(3) Prije izdavanja dozvole, Regulatorna komisija dužna je da se konsultira sa zainteresiranim stranama, organiziranjem javne rasprave ili na drugi odgovarajući način, o uvjetima propisanim nacrtom dozvole.

(4) Rješenje Regulatorne komisije o zahtjevu za izdavanje dozvole obavezno je detaljno obrazloženo i dostavlja se podnosiocu zahtjeva.

Izmjena dozvole

Članak 20.

(1) Elektroenergetski subjekt podnosi Regulatornoj komisiji zahtjev za izmjenu dozvole, ukoliko u periodu važenja dozvole nastupe promjene u vezi sa elektroenergetskim objektom koji se koristi za obavljanje djelatnosti, statusne

promjene korisnika dozvole i druge promjene podataka koje su od značaja u pravnom prometu i upisuju se u odgovarajući registar ili nastupe druge okolnosti koje se odnose na ispunjenje uvjeta iz dozvole.

(2) Regulatorna komisija ima pravo da pokrene postupak za izmjenu uvjeta iz dozvole po službenoj dužnosti, u slučaju:

1) kada nastupe vanredne okolnosti koje utiču na sigurnost opskrbe električnom energijom,

2) potrebe zaštite životne sredine,

3) ako je elektroenergetskom subjektu određena obaveza pružanja javne usluge,

4) osiguranja pouzdanog rada elektroenergetskih postrojenja,

5) u drugim slučajevima kada na osnovu činjeničnog stanja ocijeni da je potrebno zaštititi javni interes.

Poništavanje dozvole

Članak 21.

(1) Regulatorna komisija poništava izdatu dozvolu:

1) ako je korisnik dozvole u postupku izdavanja, proizvodnja ili izmjene dozvole dao neistinite podatke na osnovu kojih je dozvola izdata,

2) u drugim slučajevima predviđenim posebnim propisima.

(2) Poništavanjem dozvole iz stavka 1. ovoga članka poništavaju se pravne posljedice koje je dozvola proizvela.

Ukidanje dozvole

Članak 22.

(1) Regulatorna komisija može ukinuti dozvolu elektroenergetskom subjektu ako:

1) korisnik dozvole ne poštuje uvjete i rokove utvrđene dozvolom,

2) korisnik dozvole ne obavlja djelatnost u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima,

3) korisnik dozvole prestane da obavlja djelatnost za koju je izdata dozvola,

4) korisnik dozvole daje Regulatornoj komisiji netočne podatke i informacije u periodu važenja dozvole,

5) je nad korisnikom dozvole otvoren postupak likvidacije ili stečaja, ukinut pravni osnov za korištenje elektroenergetskog objekta ili donesena pravosnažna presuda zabrane obavljanja djelatnosti,

6) korisnik dozvole prestane da ispunjava jedan ili više kriterija iz članka 17. ovog zakona,

7) korisnik dozvole ne omogućujući ovlaštenim licima Regulatorne komisije pristup objektima, opremi i dokumentaciji,

8) korisnik dozvole ne poštuje odredbe zaključenog ugovora između elektroenergetskih subjekata u pogledu isplate propisanih naknada, u ugovorenim rokovima.

(2) Regulatorna komisija može korisniku dozvole odrediti razuman rok za otklanjanje nedostataka u vezi sa ispunjenjem uvjeta iz dozvole ili za otklanjanje drugih nedostataka, o čemu korisnika dozvole obavještava pismenim putem.

Vođenje registra elektroenergetskih dozvola

Članak 23.

(1) Regulatorna komisija vodi registar dozvola po vrsti djelatnosti, broju dozvola koje su izdate, identitetu korisnika dozvole, datumu izdavanja dozvole, te statusu dozvole.

(2) Registar dozvola iz stavka 1. ovoga članka javno je dostupan na internet stranici Regulatorne komisije.

(3) Kada je obaveza javne usluge određena korisniku dozvole u skladu sa člankom 12. ovog zakona, u evidenciji se navode i podaci o obavezni pružanja javne usluge, kao i trajanje obaveze pružanja javne usluge.

Pravilnik o izdavanju dozvola
Članak 24.

Regulatorna komisija donosi pravilnik o izdavanju dozvola kojim se propisuju kriteriji za izdavanje i postupak izdavanja i izmjene dozvola, sadržaj zahtjeva i dokazi koji se prilažu uz zahtjev, period važenja dozvola, sadržaj i uvjeti dozvola, način izvještavanja, nadzor nad korištenjem dozvola i vođenje registra izdatih i oduzetih dozvola.

Provjera stručne osposobljenosti radnika
Članak 25.

(1) Stručna osposobljenost radnika koji rade na rukovanju i održavanju elektroenergetskih postrojenja, instalacija i uređaja provjerava se polaganjem stručnog ispita.

(2) Stručni ispit iz stavka 1. ovoga članka polaže se pred komisijom koju formira ministar nadležan za oblast energetike (u daljem tekstu: ministar).

(3) Članovi komisije imaju pravo na naknadu za rad u komisiji.

(4) Visina troškova polaganja stručnog ispita i naknade za rad članova komisije određuju se odlukom Vlade.

(5) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju poslovi za čije je obavljanje potreban stručni ispit, uvjete i način polaganja stručnog ispita, program stručnog ispita, sastav i način rada komisije, obavljanje administrativno-tehničkih poslova u vezi sa polaganjem stručnog ispita, sadržaj i forma uvjerenja o položenom stručnom ispitu i vođenje registra lica koja su položila stručni ispit.

(6) Ministar izdaje uvjerenje o položenom stručnom ispitu iz stavka 1. ovoga članka.

POGLAVLJE V.

REGULIRANJE ELEKTROENERGETSKIH
DJELATNOSTI

Regulatorna komisija
Članak 26.

Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske je regulatorno tijelo koje regulira i vrši nadzor nad tržištem električne energije na principima nepristrasnosti, transparentnosti, pravičnosti, nediskriminacije, efikasne konkurencije, neovisnosti i zaštite svih učesnika na tržištu električne energije.

Ciljevi rada Regulatorne komisije
Članak 27.

U izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti, utvrđenih ovim zakonom, Regulatorna komisija poduzima mjere i aktivnosti kojima se doprinosi ostvarivanju sljedećih ciljeva:

1) poticanje konkurentnosti i osiguranje uvjeta za funkcioniranje tržišta električne energije u saradnji sa nadležnim regulatornim tijelima u BiH i Energetskoj zajednici,

2) razvoj i integriranje tržišta električne energije u regionalno tržište električne energije,

3) osiguranje stabilnog, transparentnog i nediskriminatornog regulatornog okvira,

4) poticanje efikasnog funkcioniranja elektroenergetskog sistema,

5) promoviranje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije ili u efikasnoj kogeneraciji,

6) uklanjanje prepreka koje mogu spriječiti pristup novim učesnicima na tržištu,

7) poštovanje standarda kvaliteta opskrbe električnom energijom,

8) nediskriminatorni pristup treće strane distributivnoj mreži,

9) poticanje efikasnosti, ekonomičnosti i sigurnosti u korištenju električne energije,

10) sigurnost opskrbe,

11) sprečavanje zloupotreba i monopolskog ponašanja elektroenergetskih subjekata,

12) zaštita kupaca električne energije.

Nadležnosti Regulatorne komisije
Članak 28.

Regulatorna komisija ima sljedeće nadležnosti:

1) uređuje odnose između proizvodnje, distribucije, opskrbe i kupaca električne energije, uključujući i trgovce električnom energijom,

2) vrši nadzor nad radom elektroenergetskih subjekata na tržištu električne energije,

3) izdaje i oduzima dozvole za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti i vodi registar dozvola,

4) donosi metodologiju za utvrđivanje naknade za korištenje distributivne mreže (distributivna mrežna tarifa),

5) donosi tarifni sistem za prodaju električne energije i korištenje distributivne mreže,

6) utvrđuje tarifne stavove za korisnike distributivnih sistema (distributivna mrežna tarifa),

7) utvrđuje način poravnanja prihoda ostvarenih primjenom jedinstvenih tarifnih stavova za korištenje distributivne mreže na teritoriji Republike Srpske,

8) donosi metodologiju za utvrđivanje tarifnih stavova za korištenje zatvorenog distributivnog sistema,

9) daje suglasnost na tarifne stavove za korisnike zatvorenih distributivnih sistema, te u slučaju neusuglašenosti sa metodologijom utvrđuje propisane tarifne stavove,

10) donosi metodologiju za utvrđivanje naknade za priključenje na distributivnu mrežu,

11) utvrđuje naknadu za priključenje koju plaćaju korisnici za priključenje na distributivnu mrežu,

12) izrađuje i javno objavljuje na svojoj internet stranici godišnji izvještaj o tržištu električne energije, uključujući podatke o nivou razvoja tržišta, te ostvarenom nivou konkurentnosti,

13) donosi metodologiju za utvrđivanje cijena javne opskrbe,

14) odobrava cijene javne opskrbe kupaca koji imaju pravo na univerzalnu uslugu,

15) donosi metodologiju za utvrđivanje cijene rezervne opskrbe, te prati njenu primjenu,

16) donosi metodologiju za obračun neovlašćeno utrošene električne energije,

17) daje suglasnost na cjenovnik nestandardnih usluga operatera distributivnog sistema,

18) vrši nadzor nad primjenom tarifa, naknada i cijena utvrđenih u skladu sa ovim zakonom,

19) daje suglasnost na desetogodišnji plan razvoja i trogodišnji plan investicija operatera distributivnog sistema,

20) analizira i prati odnose na tržištu električne energije, konkurenciju na tržištu, te svako narušavanje ili ograničenje konkurencije ili monopolsko ponašanje,

21) nadzire i prati pojave restriktivnih ugovornih praksi, uključujući odredbe o ekskluzivitetu, koje mogu spriječiti kupce koji nisu domaćinstva i mali kupci da istovremeno zaključe ugovore sa više opskrbljivača ili ograniče njihov izbor,

22) donosi mjere za funkcioniranje otvorenog konkurentnog tržišta električne energije u Republici Srpskoj, kao i sprečavanje neloyalne konkurencije,

23) donosi opće uvjete za isporuku i opskrbu električnom energijom,

24) donosi pravila o postupku promjene opskrbljivača,
25) prati slobodu ugovaranja kod ugovora o opskrbi i dugoročnih ugovora,

26) osigurava, u saradnji sa drugim nadležnim tijelima, institucionalnu zaštitu prava krajnjih kupaca, uključujući pravo na pravičan i nediskriminatorski tretman, na pružanje kvalitetnih usluga i konkurenciju,

27) vrši nadzor nad izvršavanjem obaveze javne usluge,

28) vrši kontrolu računa elektroenergetskih subjekata i eventualno postojanje unakrsnog subvencioniranja između djelatnosti za subjekte koji obavljaju djelatnost u sistemu javne usluge,

29) prati sigurnost rada i pouzdanost distributivne mreže,

30) određuje operateru distributivnog sistema nivo dozvoljenih gubitaka električne energije, te nalaže poduzimanje mjera za poticanje energetske efikasnosti u svrhu upravljanja potražnjom,

31) nalaže operateru distributivnog sistema provođenje mjera za unapređivanje kvaliteta usluga,

32) donosi propise o kvalitetu opskrbe, uključujući i naknade za odstupanje od propisanih standarda i prati indikatore kvaliteta opskrbe (kvalitet komercijalnih usluga, kontinuitet isporuke i kvalitet napona) definirane standardima kvaliteta koje propisuje Regulatorna komisija,

33) operateru distributivnog sistema propisuje obim i sadržaj podataka koji se kupcu dostavljaju redovno, i po zahtjevu kupca, te način i postupak izvještavanja, s ciljem izbora opskrbljivača,

34) prati ulaganja u proizvodne i distributivne kapacitete s ciljem osiguranja sigurnosti opskrbe,

35) osigurava da u slučaju odbijanja pristupa mreži nadležni operater distributivnog sistema dostavi sve relevantne informacije o mjerama koje je potrebno poduzeti za razvoj mreže,

36) rješava sporove između učesnika na tržištu, u skladu s ovim zakonom,

37) osigurava javnost rada i zainteresiranim subjektima omogućava pristup informacijama koje prema propisima i aktima Regulatorne komisije nemaju karakter povjerljivosti,

38) pristupa računima elektroenergetskih subjekata i prati provođenje obaveze razdvajanja računa,

39) propisuje pravila izvještavanja, obrasce za dostavu podataka, dinamiku i način dostave izvještaja od elektroenergetskih subjekata,

40) donosi pravila za vođenje knjigovodstvenih evidencija radi provođenja odredaba ovog zakona u vezi sa razdvajanjem računa,

41) odobrava pravila za elektronsku razmjenu podataka na maloprodajnom tržištu električne energije koja donose operateri distributivnog sistema,

42) odlučuje o drugim pitanjima, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima u oblasti energetike, a koji se odnose na reguliranje odnosa između subjekata na tržištu električne energije i vršenje nadzora.

Ovlašćenja Regulatorne komisije

Članak 29.

S ciljem obavljanja poslova iz svoje nadležnosti Regulatorna komisija ima ovlašćenja da:

1) donosi odluke koje su obavezujuće za elektroenergetske subjekte,

2) traži informacije od elektroenergetskih subjekata neophodne za vršenje svojih nadležnosti, uključujući obrazloženje za svako odbijanje pristupa treće strane,

3) vrši redovno i vanredno nadgledanje nad radom elektroenergetskih subjekata, uključujući i uvid u poslovne račune i knjigovodstvene evidencije elektroenergetskog subjekta,

4) prati i nadzire izvršavanje obaveza elektroenergetskih subjekata iz izdatih dozvola,

5) odlučuje u sporovima u skladu sa ovim zakonom,

6) izriče primjerene i srazmjerne kazne elektroenergetskim subjektima koji ne izvršavaju obaveze iz ovog zakona, izdavanjem prekršajnog naloga u skladu sa zakonom kojim se uređuje prekršajna odgovornost i vođenje prekršajnog postupka,

7) saraduje i razmjenjuje podatke sa agencijama i organizacijama koje se bave zaštitom konkurencije.

Akti Regulatorne komisije

Članak 30.

(1) U vršenju svojih nadležnosti Regulatorna komisija donosi opće i pojedinačne pravne akte.

(2) Opći akti, kao i pojedinačni akti koji su od značaja za prava i obaveze većeg broja subjekata, a odnose se na regulatornu nadležnost, objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

(3) Pojedinačni akti iz nadležnosti Regulatorne komisije su konačni i donose se u formi odluka, rješenja i zaključaka.

(4) Opći i pojedinačni akti iz nadležnosti Regulatorne komisije objavljuju se na internet stranici Regulatorne komisije.

Upravni predmeti i upravni spor

Članak 31.

(1) Kada rješava o upravnim stvarima koje se odnose na pojedinačna prava i obaveze elektroenergetskih subjekata, u skladu sa ovim zakonom, Regulatorna komisija donosi odluke u formi rješenja i zaključaka.

(2) Odluke iz stavka 1. ovoga članka su konačne i protiv njih se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe nadležnom sudu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

(3) Tužba kojom se pokreće upravni spor ne odgađa izvršenje osporenog akta.

Rješavanje sporova pred Regulatornom komisijom

Članak 32.

(1) Regulatorna komisija je nadležna da na zahtjev stranke rješava sporove između:

1) korisnika sistema i operatera distributivnog sistema,

2) opskrbljivača i krajnjih kupaca električne energije.

(2) Regulatorna komisija odlučuje o sporovima iz stavka 1. ovoga članka koji se odnose na:

1) pravo na opskrbu električnom energijom,

2) pristup na distributivnu mrežu,

3) obračun utrošene električne energije,

4) obračun naknade za neovlašćenu potrošnju električne energije,

5) obustavu isporuke električne energije,

6) kvalitet opskrbe električnom energijom.

(3) Regulatorna komisija donosi pravilnik kojim se propisuje postupak rješavanja sporova.

Pretpostavke za podnošenje zahtjeva za rješavanje spora

Članak 33.

(1) Prije podnošenja zahtjeva za rješavanje spora Regulatornoj komisiji, stranka je dužna da prethodno u pisanoj formi podnese prigovor elektroenergetskom subjektu, te pokuša mirnim putem riješiti spor.

(2) Elektroenergetski subjekt dužan je da podnosiocu prigovora dostavi odgovor sa obrazloženjem u pisanoj formi u roku od 15 dana od dana prijema prigovora.

(3) Elektroenergetski subjekt je obavezan da krajnjem kupcu električne energije omogući dostupnost dokumenta-

ciji i podacima u vezi sa ostvarivanjem prava i izvršavanjem obaveza iz zaključenog ugovora.

(4) Zahtjev za rješavanje spora koji stranka podnosi Regulatornoj komisiji obavezno sadrži podatke o strankama, predmet zahtjeva, činjenični opis spora, prijedlog za rješenje spora, potpis podnosioca zahtjeva, a uz zahtjev je podnosilac dužan da dostavi dokaze na kojima zasniva zahtjev, uključujući i dokaz da se prethodno obraćao elektroenergetskom subjektu prigovorom u pisanoj formi.

(5) Postupak rješavanja spora pred Regulatornom komisijom može se provesti po pravilima skraćenog postupka, a strankama se omogućava izjašnjenje u pisanoj formi o tvrdnjama protivne strane.

Odluka o zahtjevu za rješavanje spora i tužba
Članak 34.

(1) Odluke Regulatorne komisije o zahtjevu za rješavanje spora su konačne.

(2) Protiv konačne odluke Regulatorne komisije iz stavka 1. ovoga članka stranka može pokrenuti upravni spor, podnošenjem tužbe nadležnom sudu u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

Obaveza dostavljanja dokumentacije i zaštita
povjerljivih podataka
Članak 35.

(1) Svi elektroenergetski subjekti obavezni su da dostave dokumentaciju, podatke i informacije na traženje Regulatorne komisije koji su joj potrebni za obavljanje poslova iz njene nadležnosti.

(2) Regulatorna komisija dužna je da čuva tajnost povjerljivih poslovnih podataka koji su joj dostavljeni u skladu sa obavezom iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Regulatorna komisija donosi pravilnik kojim se propisuje način postupanja sa povjerljivim podacima.

(4) Elektroenergetski subjekti dužni su da osiguraju nesmetan pristup objektima, postrojenjima, opremi, te pruže potrebne informacije i dokumentaciju Regulatornoj komisiji prilikom vršenja redovnog i vanrednog nadzora.

Saradnja
Članak 36.

(1) Regulatorna komisija, u izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti, saraduje sa organima uprave i regulatornim tijelima u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini, subjektima iz oblasti energetike, organizacijama i udruženjima za zaštitu potrošača, međunarodnim organizacijama iz oblasti energetike i drugim organizacijama od interesa za obavljanje poslova Regulatorne komisije, ne dovodeći pri tome u pitanje svoju neovisnost.

(2) Za rješavanje pitanja koja prema propisima zahtjevaju zajedničko razmatranje i odlučivanje, Regulatorna komisija može sa drugim regulatornim komisijama u Bosni i Hercegovini zaključiti sporazum, protokol ili drugi obostrano prihvatljiv akt.

POGLAVLJE VI.

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Objekti za proizvodnju
Članak 37.

Proizvodnja električne energije obuhvaća proizvodnju u termoelektranama, kogenerativnim postrojenjima, hidroelektranama i drugim elektranama koje koriste obnovljive ili druge izvore energije.

Prava proizvođača
Članak 38.

(1) Proizvodnju električne energije, kao elektroenergetsku djelatnost, u smislu ovog zakona, može da obavlja privredno društvo ili poduzetnik koji proizvodi električnu energiju u elektranama za koje nije potrebno pribaviti koncesiju

u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast koncesija i obnovljivih izvora energije.

(2) Proizvođač ima pravo da:

1) koristi energetske izvore koje smatra najpogodnijim i najefikasnijim za proizvodni proces, uz primjenu tehničkih zahtjeva i uvjeta koji se odnose na zaštitu životne sredine koji su utvrđeni propisima kojima se uređuje ova oblast, kao i u uvjetima dozvole,

2) pristupa prijenosnoj i distributivnoj mreži pod uvjetima utvrđenim propisima o radu prijenosnog, odnosno distributivnog sistema,

3) prodaje proizvedenu električnu energiju na konkurentskom tržištu,

4) pruža balansne usluge u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima.

(3) Aktivni kupci, kupci proizvođači, kao i građanske energetske zajednice imaju pravo da proizvode električnu energiju prevashodno za sopstvene potrebe u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje oblast obnovljivih izvora energije i podzakonskim aktima.

Obaveze proizvođača
Članak 39.

Proizvođač električne energije ima obavezu da:

1) ispunjava uvjete dozvole za proizvodnju električne energije, ako je dozvola potrebna za obavljanje djelatnosti,

2) primjenjuje propise i pravila koji se odnose na rad prijenosnog i distributivnog sistema i funkcioniranje tržišta, propise koji se odnose na zaštitu konkurencije, kao i odluke nadležnih organa,

3) posjeduje ispravan i verificiran mjerni uređaj koji omogućava mjerenje proizvedene električne energije, kao i električne energije koja se preuzima ili isporučuje u odgovarajuću mrežu,

4) zadovoljava sve tehničke i pogonske uvjete, posebno uvjete propisane odgovarajućim mrežnim pravilima, te tehničkim i drugim propisima i standardima,

5) zadovoljava propisane uvjete koji se odnose na energetske efikasnost i zaštitu životne sredine,

6) postupa u skladu sa pravilima zaštite tržišne konkurencije prilikom učešća na tržištu električne energije, uključujući zabranu neopravdanog povlačenja elektrane i zabranu neopravdanog smanjenja proizvodnje električne energije,

7) održava elektrane u ispravnom stanju, osigurava njihovu pogonsku spremnost i sigurno korištenje, uključujući i informacionu sigurnost, u skladu sa tehničkim i drugim propisima i standardima,

8) ponudi prema tržišnim načelima pomoćne usluge u skladu sa tehničkim mogućnostima, kao i odgovarajućim mrežnim pravilima i pravilima organiziranja tržišta električne energije,

9) pruža pomoćne usluge radi ostvarenja sistemskih usluga u skladu sa tehničkim mogućnostima i komercijalnim uvjetima,

10) bez naknade omogućiti nadležnom operatoru sistema slobodan pristup opremi u njegovom postrojenju koja se koristi za prijenos ili distribuciju električne energije u svrhu održavanja protoka električne energije,

11) stavi na raspolaganje nadležnom operatoru sistema podatke potrebne za rad sistema u skladu sa pravilima o radu prijenosnog i distributivnog sistema i pravilima o radu tržišta električne energije, kao i propisima kojima se uređuje korištenje obnovljivih izvora energije,

12) preuzme balansnu odgovornost ili zaključi ugovor sa balansno odgovornom stranom,

13) prijavi dnevni raspored rada ako je ukupna instalirana snaga njegovih elektrana veća od 500 kW,

14) dostavlja Regulatornoj komisiji podatke neophodne za ispunjenje propisanih obaveza o transparentnosti i praćenju tržišta električne energije,

15) čuva, na period od pet godina, sve satne podatke o proizvodnji električne energije za svaku elektranu koja ima najmanje jednu proizvodnu jedinicu instaliranog kapaciteta 250 MW ili više, te da prikupljene podatke stavi na raspolaganje nadležnim organima u skladu sa zakonom,

16) ispunjava propisane uvjete u slučaju vršenja javne usluge,

17) osigura nesmetan pristup svojim objektima, postrojenjima i opremi, te pruži potrebne informacije i dokumentaciju Regulatornoj komisiji.

Proizvodnja iz obnovljivih izvora energije i
poticajne mjere
Članak 40.

Proizvođač koji proizvodi električnu energiju koristeći obnovljive izvore energije i u efikasnoj kogeneraciji, može ostvariti poticaje za proizvodnju u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije.

Kupci-proizvođači
Članak 41.

Kupci-proizvođači koji proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora, mogu ostvariti pogodnosti u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije.

POGLAVLJE VII.

IZGRADNJA ELEKTRANA

Planiranje izgradnje elektrana
Članak 42.

Planiranje i izgradnja novih elektrana vrši se u skladu sa Energetskom politikom, strategijom razvoja energetike, dokumentima prostornog uređenja i planom razvoja elektroenergetskog sektora.

Izgradnja i korištenje elektrana
Članak 43.

Pravo na izgradnju i korištenje elektrana ostvaruje se u skladu sa objektivnim, transparentnim i nediskriminatorским uvjetima u javnom postupku dodjele koncesija, u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuju koncesije, obnovljivi izvori energije i energetska efikasnost.

Primjena drugih propisa
Članak 44.

Elektrane se grade u skladu sa propisima kojima se planira uređenje prostora i građenje objekata, zaštita životne sredine, zaštita na radu, tehnički propisi i standardi koji se odnose na tu vrstu objekata.

Posebni kriteriji za izgradnju elektrana
Članak 45.

U postupku dodjele koncesija za izgradnju i korištenje elektrana, pored elemenata za izradu studije opravdanosti u skladu sa propisom kojim se uređuje politika dodjele koncesija, koncedent, odnosno nadležni organ, dužan je da vodi računa o sljedećim kriterijima:

- 1) usklađenosti sa dokumentima prostornog uređenja donesenim za navedeno područje,
- 2) pouzdanosti i sigurnosti elektroenergetskog sistema,
- 3) konkurentnosti elektrane,
- 4) zaštiti na radu i sigurnosti ljudi i imovine,
- 5) zaštiti životne sredine,
- 6) lokaciji i korištenju zemljišta,
- 7) energetske efikasnosti,
- 8) korištenju primarnih izvora energije,

9) tehničkoj i ekonomsko-financijskoj sposobnosti podnosioca zahtjeva da realizira izgradnju elektrane,

10) usklađenosti s mjerama koje se poduzimaju u vezi sa obavezama javne usluge i zaštite krajnjih kupaca,

11) doprinosu elektrane u ostvarivanju ukupnog udjela električne energije iz obnovljivih izvora energije u bruto finalnoj potrošnji električne energije u skladu sa odgovarajućim Planom koji donosi Vlada,

12) doprinosu elektrane smanjenju štetnih emisija.

POGLAVLJE VIII.

DISTRIBUCIJA ELEKTRIČNE ENERGIJE I PRISTUP
DISTRIBUTIVNOJ MREŽI

Distributivni sistem i operater distributivnog sistema
Članak 46.

(1) Distributivni sistem obuhvaća elektroenergetske mreže srednjeg i niskog napona, koje se prostiru od mjesta razgraničenja sa mrežom prijenosa, odnosno od mjesta priključenja elektrane do mjesta priključenja objekata krajnjih kupaca, te priključak, opremu, uređaje i ostalu infrastrukturu neophodnu za funkcioniranje distributivnog sistema.

(2) Operater distributivnog sistema je pravno lice koje posjeduje potrebnu dozvolu i koje je odgovorno za rad, upravljanje, održavanje, razvoj i izgradnju distributivnog sistema na određenom geografskom području i, gdje je to moguće, njegovih međuveza sa drugim sistemima, te za osiguranje dugotrajne sposobnosti sistema da zadovolji razumnu potražnju za distribucijom električne energije.

Dostupnost distributivne mreže
Članak 47.

S ciljem nesmetanog funkcioniranja tržišta električne energije na teritoriji Republike Srpske distributivna mreža je dostupna svim korisnicima na reguliran, transparentan i nediskriminatorски način, u skladu sa ovim zakonom.

Program usklađenosti
Članak 48.

(1) Operater distributivnog sistema donosi program usklađenosti kojim se propisuju mjere s ciljem sprečavanja diskriminatorskog ponašanja, način praćenja obaveze zaposlenika u vezi sa ispunjenjem tog cilja, kao i odgovarajuće praćenje primjene programa usklađenosti sa odredbama čl. 50. i 51. ovog zakona.

(2) Program usklađenosti iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Regulatornoj komisiji.

(3) Operater distributivnog sistema, uz prethodnu suglasnost Regulatorne komisije, imenuje neovisno lice ili tijelo za praćenje izvršenja programa usklađenosti, koje ima pristup svim potrebnim informacijama operatera distributivnog sistema i povezanih privrednih društava.

(4) Operater distributivnog sistema, uz prethodnu suglasnost Regulatorne komisije, utvrđuje uvjete i trajanje mandata tijela ili lica iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Lice ili tijelo zaduženo za praćenje izvršenja programa usklađenosti izrađuje i dostavlja Regulatornoj komisiji godišnji izvještaj o izvršenju programa usklađenosti, u rokovima koje određuje Regulatorna komisija, te izvještaj objavljuje na internet stranici operatera distributivnog sistema.

Obavljanje djelatnosti distribucije
Članak 49.

(1) Za upravljanje, održavanje i razvoj distributivnog sistema na određenom geografskom području odgovoran je operater distributivnog sistema.

(2) Operater distributivnog sistema obavlja djelatnost distribucije i upravljanja distributivnim sistemom u skladu sa uvjetima iz dozvole za obavljanje djelatnosti.

(3) Operater distributivnog sistema dužan je da omogućiti prijenos električne energije kroz distributivnu mrežu u skladu sa zaključenim ugovorima sa korisnicima mreže, uz upravljanje distributivnom mrežom, a sve u skladu sa tehničkim mogućnostima mreže.

(4) Operater distributivnog sistema ugovorom uređuje prava i obaveze sa elektroenergetskim subjektima u skladu sa odredbama ovog zakona i drugim propisima.

(5) Operateru distributivnog sistema nije dozvoljeno da trguje električnom energijom, osim kupoprodaje za pokrivanje gubitaka u distributivnoj mreži i energije debalansa za ove svrhe.

(6) Operateru distributivnog sistema nije dozvoljeno da poduzima mjere koje dovode do narušavanja konkurencije.

Vertikalno integrirani subjekt i razdvajanje operatera distributivnog sistema Članak 50.

(1) Vertikalno integrirani subjekt je elektroenergetski subjekt ili grupa elektroenergetskih subjekata ili povezana lica, u kojem isto lice ima izravnu ili neizravnu kontrolu i subjekt ili grupa subjekata koja obavlja najmanje jednu od djelatnosti prijenosa ili distribucije električne energije i najmanje jednu od djelatnosti proizvodnje ili opskrbe električnom energijom.

(2) Ako je operater distributivnog sistema dio vertikalno integriranog subjekta, dužan je da bude neovisan u odnosu na druge djelatnosti koje nisu povezane sa distribucijom, najmanje u smislu svog pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka.

(3) Neovisnost operatera distributivnog sistema iz stavka 2. ovoga članka ne obuhvaća obavezu da se vlasništvo nad sredstvima za distribuciju električne energije odvoji od vertikalno integriranog subjekta.

(4) Neovisnost operatera distributivnog sistema osigurava se na sljedeći način:

1) licima odgovornim za rukovođenje operaterom distributivnog sistema nije dozvoljeno da učestvuju u radu organa vertikalno integriranog subjekta, koji su izravno ili neizravno odgovorni za svakodnevni rad proizvodnje električne energije i opskrbe i trgovine električnom energijom,

2) poduzimanjem odgovarajućih mjera koje će osigurati da lica odgovorna za rukovođenje operaterom distributivnog sistema postupaju profesionalno i na način koji im omogućava neovisnost u radu,

3) operater distributivnog sistema donosi odluke neovisno o vertikalno integriranom elektroenergetskom subjektu, o pitanju sredstava potrebnih za pogon, održavanje i razvoj mreže,

4) operater distributivnog sistema obavezan je da ima na raspolaganju odgovarajuće financijske, tehničke, materijalne i ljudske resurse za obavljanje djelatnosti.

(5) Operater distributivnog sistema koji je dio vertikalno integriranog subjekta, svojom registriranom djelatnošću, sjedištem, komunikacijama, poslovnim imenom i obilježjem, te poslovnim prostorom, ne može dovesti do zabune u vezi sa odvojenim identitetom elektroenergetskog subjekta za opskrbu koji je dio istog vertikalno integriranog subjekta.

Prava vertikalno integriranog subjekta Članak 51.

(1) Vertikalno integrirani subjekt odobrava godišnji plan poslovanja i propisuje opći nivo zaduženosti operatera distributivnog sistema, te prati izvršenje plana poslovanja i investicija.

(2) Vertikalno integriranom subjektu nije dozvoljeno da daje uputstva u vezi sa svakodnevnim obavljanjem poslova, niti na pojedinačne investicione odluke operatera distri-

butivnog sistema, ako su u okviru odobrenog financijskog plana.

(3) Vertikalno integrirani subjekt može kontrolirati izvršenje plana poslovanja, uključujući i plan investicija, donošenje internih tehničkih propisa, utvrđivanja poslovnih politika i druga prava čijom primjenom se osigurava zaštita interesa unutar vertikalno integriranog subjekta u mjeri u kojoj se ne narušava neovisnost operatera distributivnog sistema iz članka 50. ovog zakona.

Obaveze operatera distributivnog sistema Članak 52.

Operater distributivnog sistema dužan je da:

1) upravlja, održava i razvija distributivni sistem kojim se osigurava dugoročna sposobnost sistema da zadovolji realne potrebe za distribucijom električne energije i ekonomičnim korištenjem distributivne mreže,

2) izradi planove razvoja i investicija u distributivnom sistemu,

3) osigura usklađenost pogona distributivne mreže sa prijenosnom mrežom, te priključenim postrojenjima korisnika distributivnog sistema,

4) obračuna i naplati naknadu za korištenje distributivne mreže, naknadu za priključenje, naknadu po osnovu pružanja nestandardnih usluga i naknadu po osnovu obračunate neovlašćene potrošnje,

5) osigura ispravnost i pouzdanost mjerenja električne energije na mjestu primopredaje sa korisnicima distributivnog sistema i internim mjernim mjestima proizvođača priključenih na distributivnu mrežu,

6) vrši kontrolu ispravnosti priključka i mjernog mjesta,

7) utvrđuje i dokumentira neovlašćenu potrošnju električne energije i vrši obračun naknade za neovlašćeno preuzetu električnu energiju,

8) korisniku sistema dostavi zapisnik, potvrdu ili obavijest o svim radnjama poduzetim na priključku i mjernom mjestu, kao što su kontrola ispravnosti, zamjena ili verifikacija mjernog uređaja i obustava isporuke,

9) prikupi, obradi i dostavi nadležnim subjektima podatke o registriranim energetskim veličinama na mjestu primopredaje sa korisnicima distributivnog sistema i internim mjernim mjestima proizvođača priključenih na distributivnu mrežu,

10) propiše uvjete za priključenje objekata korisnika distributivne mreže, u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima, tehničkim propisima i standardima,

11) izgradi priključak korisnika distributivnog sistema i osigura uvjete u distributivnoj mreži za njihovo priključenje,

12) definira kriterije opravdanosti, pokrića i podjele troškova tehničke adaptacije i jačanja distributivne mreže neophodne za integraciju novih elektrana koje koriste obnovljive izvore energije u distributivnu mrežu i objavljuje ih u odgovarajućoj formi,

13) pruži informacije o zahtjevu za priključenje korisnika distributivnog sistema, sa jasnim i detaljnim proračunom troškova priključenja, realnim vremenskim rokom za obradu zahtjeva, izgradnju priključka i priključenje na distributivnu mrežu,

14) omogućiti pristup distributivnoj mreži korisnicima, prema reguliranim, transparentnim i nediskriminatornim principima,

15) osigura nediskriminatorni pristup prema korisnicima distributivnog sistema u odnosu na povezana privredna društva unutar vertikalno integriranog subjekta,

16) osigura prioritete u pristupu mreži i raspoređivanju i nadziranju rada cijelog sistema proizvođačima koji proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora i u efikasnoj

kogeneraciji, u skladu sa propisima, uvažavajući tehnička ograničenja elektroenergetskog sistema,

17) planira i nabavi električnu energiju za pokrivanje distributivnih gubitaka i balansiranje u skladu sa transparentnim, nediskriminatorским i tržišnim principima,

18) uređuje sopstvenu balansnu odgovornost kod nabavke distributivnih gubitaka,

19) vodi registar balansnih grupa,

20) prati gubitke u distributivnoj mreži i poduzima mjere za njihovo smanjenje,

21) prati, evidentira, analizira i primjenjuje mjere na poboljšanje parametara kvaliteta opskrbe,

22) prati i izrađuje izvještaje o sigurnosti opskrbe u distributivnom sistemu,

23) dostavi podatke operateru sistema poticaja o količinama proizvedene i isporučene električne energije proizvođača u sistemu poticaja,

24) izradi standardne profile opterećenja krajnjih kupaca, koji ne posjeduju mjerne uređaje za registraciju satnog opterećenja,

25) održava ažurnu bazu podataka o krajnjim kupcima i njihovim opskrbljivačima za sva mjesta isporuke sa svog sistema,

26) dostavi mjerne podatke opskrbljivaču o potrošnji kupaca koje on opskrbljuje, na bazi izmjerenih vrijednosti ili standardnih profila opterećenja,

27) jednom godišnje, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine, utvrdi listu kupaca koji ispunjavaju uvjete za status malog kupca na osnovu ostvarene potrošnje u prethodnoj kalendarskoj godini, ili podataka iz finansijskog ili drugog relevantnog izvještaja koje mu dostavi kupac, te da o tome obavijesti male kupce i javnog opskrbljivača,

28) vodi registar obračunskih mjernih mjesta balansnih grupa i dostavi podatke neophodne za administraciju tržišta nadležnim subjektima, u skladu sa propisima kojima se uređuje organizacija tržišta električne energije,

29) planira potrebe za električnom energijom i izrađuje bilanse potrošnje električne energije i snage u distributivnom sistemu,

30) dostavlja podatke o budućim potrebama za električnom energijom nadležnim subjektima,

31) utvrđuje tehničke zahtjeve za uvođenje naprednih mjernih sistema,

32) organizira posebne organizacione jedinice za rješavanje prigovora i žalbi i informiranje korisnika sistema,

33) vodi evidencije i izrađuje izvještaje o rješavanju prigovora i žalbi korisnika sistema,

34) dostavlja podatke o proizvodnji električne energije elektrana priključenih na distributivnu mrežu subjektu nadležnom za izdavanje garancija o porijeklu,

35) poduzima mjere da bi omogućio korisnicima sistema kratke i sadržajne kontrolne liste sa praktičnim informacijama koje se odnose na njihova prava,

36) primjenjuje mjere za poboljšanje energetske efikasnosti,

37) primjenjuje mjere zaštite životne sredine,

38) uvede pravila za elektronsku razmjenu podataka na maloprodajnom tržištu električne energije koja uključuju standardni format za čuvanje podataka, te da ih učini dostupnim svim opskrbljivačima na jednak i nediskriminatorски način,

39) primjenjuje mjere koje se odnose na informacionu sigurnost,

40) provodi promjenu opskrbljivača u skladu sa odredbama ovog zakona,

41) realizira druge obaveze u skladu sa uvjetima utvrđenim dozvolom za obavljanje djelatnosti.

Izrada planova razvoja distributivne mreže

Članak 53.

(1) Operater distributivnog sistema svake tri godine, najkasnije do 30. studenoga tekuće godine, donosi i javno objavljuje desetogodišnji plan razvoja, uz prethodno pribavljenu suglasnost Regulatorne komisije, koji je usklađen sa Strategijom razvoja energetske sektora Republike Srpske, planom razvoja prijenosne mreže, dokumentima prostornog uređenja i zahtjevima korisnika za priključenje na distributivnu mrežu.

(2) Operater distributivnog sistema, najkasnije do 31. prosinca tekuće godine, donosi i javno objavljuje godišnji i trogodišnji plan investicija, usklađen sa potrebama korisnika mreže, desetogodišnjim planom razvoja distributivne mreže, planom investicija prijenosnog sistema i prostornoplanskim dokumentima.

(3) Trogodišnji plan investicija iz stavka 2. ovoga članka donosi se uz prethodno pribavljenu suglasnost Regulatorne komisije.

(4) Plan investicija sadrži:

1) trenutno stanje i stupanj korištenja elemenata distributivne mreže,

2) procjenu potreba za dodatnim kapacitetima, uzimajući u obzir i razvoj distribuirane proizvodnje, mjere energetske efikasnosti, primjenu novih tehnologija i drugo,

3) pregled većih elektroenergetskih objekata čija je izgradnja i rekonstrukcija predviđena u planskom periodu,

4) ciljeve kvaliteta opskrbe, posebno u dijelu koji se odnosi na kontinuitet i kvalitet isporuke,

5) ciljeve zaštite životne sredine,

6) plan održavanja elemenata distributivne mreže, sa ciljem povećanja sigurnosti i kvaliteta opskrbe,

7) način primjene sistema naprednih mjerenja,

8) procjena potreba informacione sigurnosti,

9) ostale podatke od značaja za izvršenje plana investicija.

(5) Prilikom izrade planova razvoja i planova investicija iz st. 1. i 2. ovoga članka, operater distributivnog sistema uzima u obzir mjere energetske efikasnosti, upravljanja potrošnjom i integracije distribuirane proizvodnje, kojima se može dogoditi potreba za povećanjem kapaciteta distributivne mreže.

Naknade za pružanje usluga operatera distributivnog sistema

Članak 54.

(1) Operater distributivnog sistema ostvaruje prihode potrebne za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije i upravljanja distributivnim sistemom, po osnovu:

1) naknade za korištenje distributivne mreže (distributivna mrežna tarifa),

2) naknade za priključenje na distributivnu mrežu,

3) naknade za pružanje nestandardnih usluga korisnicima distributivnog sistema.

(2) Naknade iz stavka 1. ovoga članka su regulirane i operateru distributivnog sistema nije dozvoljeno da primijeni druge iznose naknade za korištenje distributivne mreže, naknade za priključenje na distributivnu mrežu ili veće naknade za pružanje nestandardnih usluga od onih koje je odredila ili na koje je suglasnost dala Regulatorna komisija.

Naknada za korištenje distributivne mreže

Članak 55.

(1) Regulatorna komisija donosi metodologiju za utvrđivanje naknade za korištenje distributivne mreže (distributivna mrežna tarifa), zasnovanu na načelima:

- 1) proporcionalnosti i nediskriminacije,
- 2) javnih i nediskriminatornih kriterija za priznavanje troškova,
- 3) poticanja efikasnog korištenja distributivne mreže,
- 4) fer balansa između kvaliteta usluge i cijene koju plaćaju korisnici mreže,
- 5) zabrane unakrsne subvencije između različitih grupa korisnika mreža,
- 6) poticanja povećanja efikasnosti rada operatera distributivnog sistema, povećanje sigurnosti opskrbe, uključujući i informacionu sigurnost, integracije tržišta i primjene savremenih tehnologija,
- 7) održivog investiranja u distributivnu mrežu.

(2) Način obračuna i iznos naknade za korištenje distributivne mreže i visine tarifnih stavova po kategorijama potrošnje i grupama kupaca utvrđuje Regulatorna komisija, na prijedlog operatera distributivnog sistema, a na osnovu metodologije za utvrđivanje naknade za korištenje distributivne mreže iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Tarifni stavovi za korištenje distributivne mreže su jedinstveni na cijeloj teritoriji Republike Srpske.

(4) Regulatorna komisija propisuje način poravnanja razlike između prihoda ostvarenih primjenom jedinstvenih tarifnih stavova i odobrenih prihoda operatera distributivnog sistema.

Naknada za priključenje na distributivnu mrežu

Članak 56.

(1) Regulatorna komisija donosi metodologiju za utvrđivanje naknade za priključenje na distributivnu mrežu.

(2) Strukturu i iznos naknade za priključenje na distributivnu mrežu, prema vrsti i tipu priključka za pojedine kategorije potrošnje, utvrđuje Regulatorna komisija, na prijedlog operatera distributivnog sistema, a na osnovu metodologije iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Način obračuna i iznosi naknade za priključenje javno se objavljuju na internet stranici operatera distributivnog sistema i jedinstveno se primjenjuju na teritoriji Republike Srpske.

Naknada za pružanje nestandardnih usluga

Članak 57.

(1) Nestandardne usluge operatera distributivnog sistema obuhvaćaju sve pojedinačne usluge prema korisnicima sistema, koje operator distributivnog sistema pruža na zahtjev kupca, odnosno korisnika sistema ili usluge, a koje nisu obuhvaćene naknadama iz članka 54. stavak 1. t. 1) i 2) ovog zakona.

(2) Visinu naknade za pružanje nestandardnih usluga utvrđuju operateri distributivnog sistema u jedinstvenom iznosu, uz prethodno pribavljenu suglasnost Regulatorne komisije.

(3) Visina naknade za nestandardne usluge javno se objavljuje na internet stranici operatera distributivnog sistema i jedinstveno se primjenjuje na teritoriji Republike Srpske.

(4) Naknada za pružanje nestandardnih usluga može da obuhvati i druge objektivne troškove koji mogu nastati u postupku pružanja nestandardnih usluga, uključujući i usluge drugih nadležnih organa i tijela, a čija visina se ne može predvidjeti i iskazati u smislu stavka 2. ovoga članka.

Izvjешtavanje

Članak 58.

Operater distributivnog sistema periodično, prema dinamici, obimu i načinu koji odredi Regulatorna komisija, dostavlja izvještaje Regulatornoj komisiji, koji se posebno odnose na:

- 1) tehničke podatke distributivne mreže,

- 2) podatke o korisnicima distributivnog sistema, uključujući i podatke o promjeni opskrbljivača,

- 3) podatke o nabavci i prodaji električne energije na distributivnoj mreži,

- 4) podatke o ostvarenim distributivnim gubicima i nabavci električne energije za ove potrebe,

- 5) podatke o opterećenju distributivne mreže,

- 6) podatke o priključcima na distributivnu mrežu,

- 7) pokazatelje kvaliteta opskrbe električnom energijom,

- 8) financijske pokazatelje poslovanja,

- 9) ostale podatke u skladu sa aktima Regulatorne komisije.

Tajnost podataka

Članak 59.

(1) Operater distributivnog sistema je obavezan da osigura tajnost povjerljivih podataka koje dobija od drugih elektroenergetskih subjekata i kupaca, osim ako se posebnim propisom ne zahtijeva javna objava određenih podataka ili njihova dostava nadležnim tijelima.

(2) Podaci o mogućnostima korištenja distributivne mreže su javni.

Pristup distributivnoj mreži

Članak 60.

(1) Operater distributivnog sistema dužan je da omogući pristup distributivnoj mreži korisnicima sistema po reguliranim cijenama na transparentan i nediskriminatorni način.

(2) Operater distributivnog sistema može odbiti pristup mreži zbog ograničenih kapaciteta, pogonskih smetnji ili preopterećenosti sistema i zbog ugroženosti rada sistema.

(3) Operater distributivnog sistema odbija pristup mreži korisniku sistema (proizvođaču) koji ne posjeduje dozvolu za obavljanje elektroenergetske djelatnosti kada je, u skladu sa ovim zakonom, obavezno njeno posjedovanje.

(4) Korisnika distributivnog sistema, kojem je odbijen pristup mreži, operater distributivnog sistema obavezno informira o razlozima odbijanja pristupa, koji su objektivni, nediskriminatorni, te detaljno obrazloženi.

(5) Korisnik distributivnog sistema, kojem je odbijen pristup mreži ili je nezadovoljan uvjetima pristupa, može podnijeti žalbu Regulatornoj komisiji.

Izravan vod

Članak 61.

(1) Kada proizvođač električne energije i krajnji kupac namjeravaju da zaključe ugovor o isporuci, a nemaju mogućnost pristupa mreži, mogu izgraditi izravan vod, uz prethodno pribavljenu suglasnost Regulatorne komisije.

(2) Proizvođač može izravnim vodom opskrbljivati vlastite poslovne objekte i objekte sopstvene potrošnje elektrane.

Kvalitet opskrbe

Članak 62.

(1) Kvalitet opskrbe električnom energijom obuhvaća:

- 1) kontinuitet isporuke,

- 2) kvalitet napona u distributivnoj mreži,

- 3) komercijalni kvalitet usluga.

(2) Regulatorna komisija donosi pravilnik, kojim se propisuju:

- 1) pokazatelji kvaliteta opskrbe,

- 2) način mjerenja, prikupljanja i obrade pokazatelja kvaliteta opskrbe,

3) postepeno uvođenje općih, minimalnih i zajamčenih standarda kvaliteta opskrbe,

4) postepeno uvođenje finansijske kompenzacije kupcu nakon uvođenja zajamčenih standarda kvaliteta opskrbe,

5) način, dinamika i sadržaj izvještavanja Regulatorne komisije,

6) sadržaj godišnjeg izvještaja o kvalitetu opskrbe koji priprema operater distributivnog sistema.

(3) Operater distributivnog sistema dužan je da:

1) održava i unapređuje nivo kvaliteta opskrbe,

2) vrši mjerenje kvaliteta napona u distributivnoj mreži,

3) vodi evidencije podataka potrebnih za utvrđivanje parametara kvaliteta opskrbe,

4) prati pokazatelje kvaliteta opskrbe.

(4) Operater distributivnog sistema, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine, dužan je da izradi i javno objavi izvještaj o kvalitetu opskrbe za prethodnu godinu.

Distributivna mrežna pravila

Članak 63.

(1) Pogon i način vođenja distributivne mreže u elektroenergetskom sistemu uređuje se distributivnim mrežnim pravilima.

(2) Distributivnim mrežnim pravilima propisuju se:

1) tehnički i drugi uvjeti za priključak korisnika na mrežu,

2) tehnički i drugi uvjeti za siguran pogon elektroenergetskog sistema radi pouzdanog opskrbe električnom energijom,

3) kvalitet napona i dozvoljena odstupanja parametara kvaliteta napona,

4) tehnički uvjeti za pristup distributivnoj mreži,

5) planiranje pogona i upravljanje distributivnom mrežom,

6) postupci pri pogonu distributivne mreže u slučaju poremećenih radnih režima, više sile i drugih vanrednih okolnosti,

7) način provođenja ograničenja isporuke u slučaju nedostatka električne energije u elektroenergetskom sistemu,

8) metodologija i kriteriji za planiranje razvoja distributivne mreže,

9) tehnički zahtjevi za sklopne aparate koji se koriste u distributivnoj mreži,

10) tehnički zahtjevi za opremanje obračunskog mjernog mjesta korisnika sistema,

11) tehnički zahtjevi za upravljanje potrošnjom u distributivnom sistemu,

12) tehnički i drugi uvjeti za međusobno povezivanje i rad mreža,

13) način vršenja kontrole napona u distributivnoj mreži,

14) način utvrđivanja standardnih profila opterećenja,

15) druga pitanja od značaja za rad distributivnog sistema.

(3) Distributivna mrežna pravila usuglašeno donose operateri distributivnog sistema, uz prethodno pribavljenu suglasnost Regulatorne komisije.

(4) Distributivna mrežna pravila se jedinstveno primjenjuju na teritoriji Republike Srpske i usklađena su sa pravilima koje donosi operater prijenosnog sistema i općeprihvaćenim međunarodnim pravilima koja se odnose na elektroenergetske sisteme.

Ograničenje prijenosa kroz distributivnu mrežu

Članak 64.

Prijenos električne energije posredstvom distributivne mreže operater distributivnog sistema može ograničiti samo u sljedećim slučajevima:

1) iz razloga sigurnosti elektroenergetskog sistema,

2) izvođenja planiranih radova na održavanju,

3) iz razloga sigurnosti ljudi i imovine,

4) kada to zahtijevaju propisi o zaštiti životne sredine,

5) kada je ugrožen sistem proizvodnje električne energije.

Zatvoreni distributivni sistem električne energije

Članak 65.

(1) Zatvoreni distributivni sistem je sistem preko kojeg se distribuira električna energija na geografski ograničenoj industrijskoj zoni, trgovačkoj zoni ili zoni zajedničkih usluga:

1) ako je poslovanje ili proizvodni proces korisnika tog sistema iz specifičnih i sigurnosnih razloga povezan,

2) ako se električna energija prvenstveno distribuira vlasniku ili operateru sistema, njihovim povezanim licima i drugim korisnicima sistema.

(2) Regulatorna komisija izdaje dozvolu za obavljanje djelatnosti i rad zatvorenog distributivnog sistema.

(3) Korisnici čiji su objekti priključeni na zatvoreni distributivni sistem ne mogu biti diskriminirani u odnosu na korisnike drugih distributivnih sistema u vezi sa isporukom i opskrbom električnom energijom.

Povjeravanje obavljanja djelatnosti distribucije i upravljanja zatvorenim distributivnim sistemom

Članak 66.

(1) Ukoliko vlasnik zatvorenog distributivnog sistema nema interes za obavljanje djelatnosti distribucije i upravljanja zatvorenim distributivnim sistemom, Regulatorna komisija donosi odluku kojom određuje teritorijalno nadležnog operatera distributivnog sistema za obavljanje djelatnosti distribucije i upravljanja zatvorenim distributivnim sistemom.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, vlasnik elektroenergetskih objekata unutar zatvorenog distributivnog sistema dužan je da teritorijalno nadležnom operateru distributivnog sistema preda na korištenje i upravljanje svoje elektroenergetske objekte.

(3) Operater distributivnog sistema koji preuzima upravljanje zatvorenim distributivnim sistemom i vlasnik zatvorenog distributivnog sistema, ugovorom uređuju pitanja u vezi sa naknadom za ustupanje, zakup ili prodaju zatvorenog distributivnog sistema.

Cijena korištenja zatvorenog distributivnog sistema

Članak 67.

(1) Regulatorna komisija odobrava metodologiju za obračun cijene korištenja zatvorenog distributivnog sistema na prijedlog operatera tog sistema.

(2) Regulatorna komisija može operatera zatvorenog distributivnog sistema osloboditi obaveze da se električna energija za pokriće gubitaka u distributivnoj mreži nabavlja na transparentan i nediskriminatorski način i po tržišnim uvjetima.

(3) Tarifu za korištenje zatvorenog distributivnog sistema utvrđuje operater zatvorenog distributivnog sistema, a odobrava Regulatorna komisija, na osnovu metodologije iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Operater zatvorenog distributivnog sistema obavještava svoje korisnike o cijeni korištenja zatvorenog distributivnog sistema iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Korisnik zatvorenog distributivnog sistema ima pravo na prigovor Regulatornoj komisiji na uvjete pristupa i korištenja sistema, kao i na tarifu.

Odgovornosti operatera zatvorenog distributivnog sistema električne energije
Članak 68.

Operater zatvorenog distributivnog sistema električne energije odgovoran je za:

- 1) siguran i pouzdan rad zatvorenog distributivnog sistema i kvalitet isporuke električne energije,
- 2) nediskriminatorški i ekonomičan pristup zatvorenom distributivnom sistemu,
- 3) ispunjenje racionalnih zahtjeva za povećanje snage svog sistema,
- 4) izgradnju priključka korisnika zatvorenog distributivnog sistema,
- 5) davanje informacija energetskim subjektima i korisnicima distributivnog sistema koje su potrebne za efikasan pristup zatvorenom distributivnom sistemu, na principima transparentnosti i nediskriminacije,
- 6) ispravnost i pouzdanost mjerenja električne energije na mjestima primopredaje sa korisnicima zatvorenog distributivnog sistema.

Dužnost operatera zatvorenog distributivnog sistema električne energije
Članak 69.

Operater zatvorenog distributivnog sistema električne energije dužan je da:

- 1) održava mrežu,
- 2) donese pravila o radu zatvorenog distributivnog sistema,
- 3) izrađuje plan investicija zatvorenog distributivnog sistema, usklađen sa potrebama korisnika sistema,
- 4) primjenjuje cijenu korištenja zatvorenog distributivnog sistema određenu u skladu sa ovim zakonom,
- 5) objavi uvjete i cijene priključenja na zatvoreni distributivni sistem shodno odredbama pravilnika o priključenju na distributivni sistem,
- 6) prati gubitke u zatvorenom distributivnom sistemu i donosi plan za smanjenje gubitaka u sistemu,
- 7) nabavi energiju za nadoknadu gubitaka u svojoj mreži,
- 8) korisnicima zatvorenog distributivnog sistema pruža informacije za efikasan pristup sistemu na principima transparentnosti i nediskriminacije,
- 9) osigura povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobivenih tokom obavljanja djelatnosti i da informacije koje mogu osigurati prednost na tržištu objavljuje na nediskriminatorški način,
- 10) prikuplja i objavljuje podatke i informacije neophodne za ispunjavanje propisanih obaveza o pitanju transparentnosti i praćenja tržišta električne energije,
- 11) dostavlja podatke operateru sistema neophodne za administriranje tržišta električne energije u skladu sa pravilima o radu tržišta električne energije na osnovu izmjerenih vrijednosti ili izračunatih na osnovu profila potrošnje,
- 12) dostavlja podatke opskrbljivaču za kupce unutar zatvorenog distributivnog sistema koji se nalaze na njegovom distributivnom području, na osnovu izmjerenih vrijednosti ili izračunatih na osnovu profila potrošnje,
- 13) poduzima propisane mjere sigurnosti,
- 14) poduzima mjere za povećanje energetske efikasnosti i za zaštitu životne sredine,
- 15) Regulatornoj komisiji dostavlja sve podatke o proizvedenoj električnoj energiji,

16) uređuje druga pitanja neophodna za rad zatvorenog distributivnog sistema.

Pravila o radu zatvorenog distributivnog sistema električne energije
Članak 70.

(1) Operater zatvorenog distributivnog sistema dužan je da se pridržava pravila o radu sistema na koji je priključen.

(2) Operater zatvorenog distributivnog sistema, pravilima o radu zatvorenog distributivnog sistema električne energije može da uredi specifičnosti svog sistema u vezi sa:

- 1) sigurnošću pogona,
 - 2) tehničkim uvjetima za priključenje na zatvoreni distributivni sistem,
 - 3) pristupom zatvorenom distributivnom sistemu,
 - 4) pravilima o mjerenju sa definiranom potrebnom mjernom opremom, kriterijima za izbor klase točnosti mjernog uređaja i karakteristika pratećih uređaja i opreme, u ovisnosti od položaja mjernog mjesta u sistemu i vrste korisnika sistema,
 - 5) korištenjem i održavanjem objekata,
 - 6) postupcima u slučaju poremećaja u radu,
 - 7) drugim pitanjima neophodnim za rad zatvorenog distributivnog sistema.
- (3) Pravila iz stavka 1. ovoga članka donosi operater zatvorenog distributivnog sistema električne energije, uz prethodno pribavljenu suglasnost Regulatorne komisije.
- (4) Pravila iz stavka 1. ovoga članka objavljuju se na internet stranici operatera zatvorenog distributivnog sistema električne energije.

POGLAVLJE IX.

OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

Opskrba
Članak 71.

(1) Opskrba električnom energijom vrši se u skladu sa ovim zakonom, općim uvjetima za isporuku i opskrbu električnom energijom i ugovorom koji zaključuju opskrbljivač i kupac, te drugim podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona.

(2) Krajnji kupci električne energije imaju pravo da slobodno biraju svog opskrbljivača na tržištu.

(3) Opskrbu krajnjih kupaca električnom energijom u Republici Srpskoj može da obavlja elektroenergetski subjekt koji ima odgovarajuću dozvolu za obavljanje djelatnosti izdatu od Regulatorne komisije u skladu sa ovim zakonom, kao i opskrbljivač koji ima odgovarajuću dozvolu izdatu od drugih regulatornih komisija u BiH.

(4) Opskrbu krajnjih kupaca električnom energijom može da obavlja i proizvođač koji ima dozvolu za obavljanje djelatnosti opskrbe i trgovine električnom energijom, u skladu sa ovim zakonom.

(5) Opskrbljivač krajnjih kupaca električnom energijom obavlja djelatnost opskrbe u skladu sa ovim zakonom, podzakonskim aktima donesenim na osnovu njega i uvjetima propisanim dozvolom za obavljanje djelatnosti.

Javna opskrba
Članak 72.

(1) S ciljem osiguranja univerzalne usluge opskrbe električnom energijom malih kupaca i domaćinstava koji nisu izabrali opskrbljivača na tržištu, Vlada, na osnovu izvještaja iz članka 28. stavak 1. točka 12) ovog zakona, donosi odluku kojom određuje javnog opskrbljivača.

(2) Univerzalna usluga koju obavlja javni opskrbljivač iz stavka 1. ovoga članka obavlja se kao javna usluga opskrbe prema reguliranim uvjetima onim kupcima koji imaju pravo na javnu opskrbu i koji slobodno izaberu ili po automatizmu

koriste takav način opskrbe, po lako uporedivim, nediskriminatorskim i transparentnim cijenama.

(3) Vlada donosi odluku iz stavka 1. ovoga članka na ograničen period, najduže na period do pet godina, a na osnovu kriterija koji se odnose na tržišno učešće u opskrbi krajnjih kupaca u Republici Srpskoj, kao i tehničkih, organizacionih i materijalno-financijskih mogućnosti za obavljanje javne opskrbe.

(4) Vlada, na osnovu izvještaja iz članka 28. stavak 1. točka 12) ovog zakona, periodično preispituje opravdanost postojanja obaveze javne opskrbe električnom energijom.

(5) Javni opskrbljivač dužan je da, s ciljem osiguranja potrebnih uvjeta za redovnu i sigurnu opskrbu krajnjih kupaca električnom energijom koji imaju pravo na javnu opskrbu, nabavlja potrebnu električnu energiju u konkurentskom postupku (aukcija, javni oglas, organizirano tržište i slično).

(6) Javni opskrbljivač dužan je da Regulatornoj komisiji dostavlja sve potrebne podatke i dokaze o cijeni električne energije za javnu opskrbu, nabavljenoj u skladu sa stavkom 5. ovoga članka.

(7) Radi sprečavanja obustave opskrbe električnom energijom, javni opskrbljivač svojom poslovnom politikom naplate može predvidjeti mogućnost da krajnji kupci plate dospjele obaveze za isporučenu električnu energiju u ratama.

Pravo na javnu opskrbu Članak 73.

(1) Kupac iz kategorije potrošnje domaćinstva ili mali kupac, ako ne izabere drugog opskrbljivača ili ostane bez opskrbljivača, ima pravo na javnu opskrbu, o čemu zaključuje ugovor sa javnim opskrbljivačem.

(2) Ugovor o opskrbi između javnog opskrbljivača i krajnjeg kupca je ugovor o potpunoj opskrbi.

(3) Kupac iz stavka 1. ovoga članka, koji ostane bez opskrbljivača zbog raskida ugovora zbog neizvršavanja obaveze plaćanja isporučene električne energije stiče pravo na javnu opskrbu:

1) nakon izmirenja obaveza ili reguliranja obaveza sa prethodnim opskrbljivačem na neki drugi način (sporazum o izmirenju duga, reprogram uz određene garancije i slično), o čemu prethodni opskrbljivač obavještava operatera distributivnog sistema, ili

2) do donošenja konačne odluke nadležnog organa u slučaju da je pokrenut spor zbog osporavanja opravdanosti duga.

Rezervna opskrba Članak 74.

(1) Kupci, osim malih kupaca i kupaca iz kategorije potrošnje domaćinstva iz Republike Srpske, koji se opskrbljuju na otvorenom tržištu imaju pravo na rezervnu opskrbu električnom energijom kod rezervnog opskrbljivača, u slučaju:

1) stečaja ili likvidacije opskrbljivača koji ih je do tada opskrbljivao,

2) prestanka ili oduzimanja dozvole opskrbljivaču koji ih je do tada opskrbljivao.

(2) Kupci iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo na rezervnu opskrbu najduže do 60 dana.

Rezervni opskrbljivač Članak 75.

(1) Vlada, uz pribavljeno mišljenje Regulatorne komisije, određuje opskrbljivača koji će obavljati rezervnu opskrbu na teritoriji Republike Srpske (u daljem tekstu: rezervni opskrbljivač).

(2) Vlada donosi odluku iz stavka 1. ovoga članka, na period do dvije godine, a na osnovu kriterija koji se odnose na tržišno učešće u opskrbi krajnjih kupaca u Republici Srpskoj, kao i tehničke, organizacione i materijalno-financijske mogućnosti za obavljanje rezervne opskrbe.

Otkup električne energije iz obnovljivih izvora energije Članak 76.

Opskrbljivači krajnjih kupaca obavezni su da preuzmu i otkupe udio električne energije proizvedene korištenjem obnovljivih izvora energije i u efikasnoj kogeneraciji u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i u efikasnoj kogeneraciji.

Opći uvjeti za isporuku i opskrbu Članak 77.

Regulatorna komisija donosi opće uvjete za isporuku i opskrbu krajnjih kupaca električnom energijom (u daljem tekstu: opći uvjeti), kojima se propisuju:

1) prava i obaveze operatera distributivnog sistema, korisnika sistema, opskrbljivača i krajnjeg kupca, uključujući i kupca-proizvođača i aktivnog kupca,

2) uvjeti i način pristupa i korištenja elektrodistributivne mreže,

3) uvjeti i način izdavanja elektroenergetske suglasnosti za priključenje novih, odnosno povećanje priključne snage postojećih korisnika sistema, uključujući i mjesta za punjenje ili opskrbu električnih vozila,

4) sadržaj i način zaključivanja ugovora o priključenju, odnosno povećanju priključne snage korisnika sistema,

5) uvjeti, način i rokovi zaključivanja ugovora o opskrbi električnom energijom, obaveze opskrbljivača pri opskrbi krajnjih kupaca električnom energijom i obaveze krajnjih kupaca,

6) uvjeti, način i rokovi zaključivanja ugovora o pristupu sa korisnicima sistema,

7) način mjerenja i utvrđivanja potrošnje električne energije i razmjene podataka,

8) obaveze u vezi sa zaštitom mjernih uređaja od neovlašćenog pristupa,

9) način obračuna i uvjeti plaćanja električne energije,

10) uvjeti i način obustave isporuke električne energije,

11) subjekti kojima se ne može obustaviti isporuka električne energije zbog neplaćanja,

12) uvjeti, način, mjere i redosljed ograničenja isporuke električne energije u slučaju ugrožene sigurnosti opskrbe,

13) prioriteta za isporuku električne energije u slučaju ugrožene sigurnosti opskrbe,

14) način utvrđivanja količine i snage neovlašćeno utrošene električne energije, kao i način obračuna i naplate neovlašćeno utrošene električne energije,

15) uvjeti i način priključenja elektroenergetskih objekata, gradilišta i privremenih objekata,

16) uvjeti i način pružanja usluge opskrbe električnom energijom mjesta za punjenje električnih vozila,

17) način rješavanja prigovora i žalbi korisnika sistema,

18) način obavještavanja krajnjih kupaca u slučaju obustave i ograničenja isporuke električne energije,

19) druge odnose između operatera distributivnog sistema i korisnika distributivnog sistema, kao i odnose između opskrbljivača i kupaca električne energije.

Ugovor o opskrbi Članak 78.

(1) Ugovorom o opskrbi krajnjih kupaca uređuju se prava i obaveze između opskrbljivača i krajnjeg kupca električne energije.

(2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka sadrži, pored općih elemenata utvrđenih zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi, i sljedeće elemente:

- 1) podatke i adresu opskrbljivača, uključujući i internet stranicu,
 - 2) prava i obaveze u vezi sa snagom i količinom električne energije,
 - 3) dinamiku opskrbe,
 - 4) vrstu i nivo kvaliteta ponuđenih usluga u skladu sa propisima,
 - 5) prava i obaveze opskrbljivača i krajnjeg kupca u slučaju neispunjavanja obaveza i u slučaju privremene obustave isporuke,
 - 6) rok na koji se ugovor zaključuje, prava i obaveze u slučaju raskida ugovora, te podatak o troškovima odustajanja od ugovora,
 - 7) cijene opskrbe, način obračuna i uvjete plaćanja preuzete električne energije,
 - 8) način informiranja kupca o promjeni cijena i drugih uvjeta opskrbe električnom energijom,
 - 9) način rješavanja sporova,
 - 10) informacije koje se odnose na prava kupaca, uključujući i rješavanje prigovora i sve informacije koje se na ovo odnose (koje su jasno vidljive i na računu za električnu energiju i na internet stranici opskrbljivača),
 - 11) mjere zaštite krajnjih kupaca u vezi sa zaključivanjem ugovora i uvjetima koji treba da budu korektni i unaprijed poznati,
 - 12) druge elemente u ovisnosti o specifičnosti i vrsti usluga koje pruža opskrbljivač.
- (3) Opskrbljivač je dužan da o elementima iz stavka 2. točka 4) ovoga članka na prikladan način obavijesti kupca prije zaključivanja ugovora, ili u specifičnim slučajevima predloži posebne odredbe u ugovoru koje definiraju elemente usluge.
- (4) Nije dozvoljeno da se ugovorom o opskrbi kupcu uskrati ili oteža pravo na raskid, odnosno otkaz ugovora, zbog korištenja prava na promjenu opskrbljivača, niti se mogu nametati dodatne finansijske obaveze po tom osnovu.
- (5) Uvjeti za zaključenje i sadržaj ugovora o opskrbi uređuju se općim uvjetima iz članka 77. ovog zakona.

Usluge punjenja električnih vozila Članak 79.

- (1) Usluge punjenja električnih vozila mogu pružati opskrbljivači krajnjih kupaca ili vlasnici javnih mjesta ili lica koja upravljaju javnim mjestima, bez obaveze pribavljanja dozvole za opskrbu električnom energijom.
- (2) Pružaoci usluga punjenja električnih vozila iz stavka 1. ovoga članka dužni su da se evidentiraju kod Regulatorne komisije.
- (3) Usluge punjenja električnih vozila na javnim mjestima pružaju se na ad hok osnovi, bez zaključenja posebnog ugovora sa pružaocem usluga punjenja.
- (4) Usluge punjenja električnih vozila na javnim mjestima mogu se korisnicima pružati i na ugovornoj osnovi, uključujući pružanje usluga u ime i za račun drugih pružalaca usluga.
- (5) Cijene koje naplaćuju vlasnici javnih mjesta za punjenje moraju biti opravdane, lako i jasno uporedive i nediskriminatorne.
- (6) Operater distributivnog sistema na nediskriminatornoj osnovi saraduje sa licima koja ugrađuju ili upravljaju javno dostupnim mjestima za punjenje.
- (7) Pružalac usluga punjenja električnih vozila, na traženje Regulatorne komisije, dužan je dostaviti podatke i informacije koji su joj potrebni za obavljanje poslova iz njene nadležnosti.

Tehnički zahtjevi za mjesta za punjenje električnih vozila Članak 80.

- (1) Javno dostupna mjesta za punjenje električnih vozila, koriste napredne inteligentne mjerne uređaje sa daljinskim očitavanjem i kontrolom, ukoliko je to tehnički izvodivo i ekonomski opravdano.
- (2) Mjesta za punjenje električnih vozila moraju ispunjavati tehničke zahtjeve propisane relevantnim standardima za odgovarajući tip:
 - 1) mjesta za punjenje motornih vozila male snage naizmjeničnom strujom,
 - 2) mjesta za punjenje motornih vozila velike snage naizmjeničnom strujom,
 - 3) mjesta za punjenje motornih vozila istosmjernom strujom,
 - 4) mjesta za punjenje motornih vozila bežičnim putem,
 - 5) mjesta za zamjenu baterija za motorna vozila,
 - 6) mjesta za punjenje odgovarajućih motornih vozila na dva, tri ili četiri točka, uključujući i bicikle s pomoćnim motorom, mopede i motocikle na dva, tri ili četiri točka, razvrstanih u odgovarajuće kategorije na osnovu posebnog propisa,
 - 7) mjesta za punjenje električnih autobusa.

Obaveze opskrbljivača Članak 81.

- (1) Opskrbljivač električnom energijom dužan je da:
 - 1) obračunava električnu energiju i usluge koje pruža u skladu sa propisima i ugovorom o opskrbi,
 - 2) izdaje račun za isporučenu električnu energiju u kojem su na pregledan i razumljiv način posebno iskazani cijena električne energije, troškovi korištenja mreže, obračunski period, naknade propisane zakonom, porezi i ostale obaveze, te informacije propisane ovim zakonom,
 - 3) obavijesti, na prikladan način, domaćinstva i male kupce o važećim cijenama i tarifama i standardnim uvjetima za zaključenje ugovora o opskrbi,
 - 4) ponudi odgovarajuće načine plaćanja koji nisu diskriminatorni za krajnje kupce,
 - 5) kupce neposredno obavijesti o promjeni cijena i drugih uvjeta prodaje u razumnom roku, a najkasnije 15 dana prije primjene izmijenjenih cijena ili uvjeta prodaje,
 - 6) objavi uvjete, postupak, pravne posljedice, odnosno prava kupca u slučaju obustave isporuke električne energije, zbog neizmirenja obaveza iz ugovora o opskrbi električnom energijom,
 - 7) osigura besplatnu telefonsku liniju za obavještanje i odgovore na pitanja kupaca radi informiranja o uvjetima i načinu ostvarivanja prava kupaca,
 - 8) poduzima mjere da bi omogućio kupcima kratke i sadržajne kontrolne liste sa praktičnim informacijama koje se odnose na njihova prava,
 - 9) najkasnije do 31. ožujka svake godine obavijesti krajnje kupce, putem računa ili priloga uz račun ili putem promotivnih materijala koji su dostupni krajnjim kupcima, o učešću svakog pojedinog izvora energije u ukupnoj energiji koju je koristio za opskrbu svojih krajnjih kupaca u prethodnoj godini,
 - 10) upućuje na postojeće izvore informacija, gdje su javnosti dostupne informacije o uticaju na životnu sredinu i mjerama energetske efikasnosti, u smislu emisija plinova sa efektom staklene bašte kao posljedice proizvodnje električne energije iz svih goriva,
 - 11) obavještava krajnje kupce o njihovim pravima koja imaju u slučaju spora,
 - 12) izvrši i druge obaveze u skladu sa propisima kojima se uređuju obligacioni odnosi, trgovina i promet robe i usluga i zaštita potrošača,

13) kupca sa kojim ima zaključen ugovor o prodaji sa potpunom opskrbom, na njegov zahtjev, besplatno obavijesti o podacima o potrošnji električne energije u skladu sa ovim zakonom, pravilima o promjeni opskrbljivača i zaključenim ugovorom,

14) na jednostavan način obavještava krajnje kupce o mjerama poboljšanja energetske efikasnosti u finalnoj potrošnji električne energije,

(2) Odredbe ovoga članka shodno se primjenjuju i na javnog i na rezervnog opskrbljivača.

Obustava isporuke po zahtjevu opskrbljivača

Članak 82.

(1) Prema ugovoru o opskrbi krajnjeg kupca, svaki opskrbljivač može zahtijevati od operatera distributivnog, odnosno prijenosnog sistema, obustavu isporuke električne energije krajnjem kupcu zbog neispunjenih obaveza krajnjeg kupca.

(2) Opskrbljivač, u pisanoj formi, podnosi zahtjev iz stavka 1. ovoga članka operateru distributivnog, odnosno prijenosnog sistema na čiju mrežu je priključen objekat krajnjeg kupca za koji se traži obustava isporuke.

(3) Opskrbljivač je dužan operateru distributivnog, odnosno prijenosnog sistema platiti uslugu obustave isporuke električne energije, kao i uslugu kojom se ponovo omogućava opskrbu električnom energijom.

(4) Troškove iz stavka 3. ovoga članka opskrbljivač ima pravo da nadoknadi od krajnjeg kupca.

Krajnji kupac

Članak 83.

(1) Krajnji kupac ima pravo da slobodno izabere opskrbljivača od koga će kupovati električnu energiju.

(2) Krajnji kupac i opskrbljivač električne energije koga krajnji kupac slobodno izabere na tržištu, ugovaraju količinu i cijenu električne energije, a u skladu sa mrežnim pravilima, tržišnim pravilima i općim uvjetima za isporuku i opskrbu električnom energijom.

(3) Krajnji kupac koji se opskrbljuje u sistemu javne opskrbe u skladu sa člankom 73. ovog zakona opskrbljuje se po reguliranim uvjetima.

(4) Kupci se mogu udruživati radi zajedničkog nastupa prema opskrbljivaču koji nije u obavezi javne usluge, s ciljem osiguravanja mjera zaštite krajnjih kupaca, transparentnosti i poboljšanja ugovornih uvjeta, općih informacija i mehanizama u rješavanju sporova.

(5) Kupci, osim malih kupaca i kupaca iz kategorije potrošnje domaćinstva imaju pravo na istovremeno ugovaranje isporuke električne energije sa više opskrbljivača, što se uređuje Općim uvjetima za isporuku i opskrbu.

(6) Krajnji kupac obavezan je da koristi električnu energiju pod uvjetima, na način i za namjene utvrđene ovim zakonom, drugim propisima i u skladu sa zaključenim ugovorom o priključku.

(7) Krajnji kupac dužan je da omogućiti ovlaštenim licima nadležnih operatera sistema pristup mjernim uređajima i instalacijama, kao i mjestu priključka radi očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i održavanja uređaja ili izmještanja mjernih mjesta, kao i radi obustave isporuke.

(8) Krajnji kupac, koji nije mali kupac ili domaćinstvo, ima pravo da zahtijeva da informacije iz ugovora o opskrbi budu povjerljive.

Neovlašćena potrošnja električne energije

Članak 84.

(1) Neovlašćena potrošnja električne energije predstavlja svako korištenje električne energije u okolnostima kada su objekti i instalacije krajnjeg kupca ili proizvođača neovlašćeno priključeni na elektroenergetsku mrežu, ili kada su poduzete bilo kakve radnje na mjernom mjestu i priključku

kojima se utiče na ispravnost ili propisanu točnost mjerenja preuzete električne energije.

(2) Neovlašćena potrošnja električne energije je:

1) priključenje na mrežu bez izdate elektroenergetske suglasnosti i zaključenog ugovora o priključenju,

2) neovlašćeno priključenje na mrežu nakon izvršene obustave isporuke električne energije,

3) tehnički izvedeno stanje koje omogućava korištenje električne energije bez mjernog uređaja, mimo mjernog uređaja ili preko mjernog uređaja na kome je onemogućeno pravilno mjerenje,

4) skidanje ili oštećenje plombe operatera distributivnog sistema sa mjernog uređaja koji se nalazi na posjedu krajnjeg kupca, pri čemu krajnji kupac nije obavijestio operatera distributivnog sistema o oštećenju,

5) korištenje električne energije preko neovlašćeno zamijenjenog mjernog uređaja.

Utvrđivanje neovlašćene potrošnje

Članak 85.

(1) Neovlašćenu potrošnju utvrđuje operator distributivnog sistema kontrolom priključka i mjernog mjesta, koje se vrše na osnovu izdatog naloga za rad, odnosno izdatog ovlaštenja.

(2) Kontrolu priključka i mjernog mjesta iz stavka 1. ovoga članka obavljaju kvalificirana lica ovlašćena od operatera distributivnog sistema.

(3) Kontrola priključka i mjernog mjesta vrši se u svim slučajevima kada postoji sumnja na neovlašćenu potrošnju.

(4) O izvršenoj kontroli sačinjava se zapisnik na licu mjesta, koji sadrži tačno i neposredno utvrđeno činjenično stanje i dokazni materijal.

(5) Zapisnik iz stavka 4. ovoga članka potpisuje i krajnji kupac koji je prisustvovao kontroli i kojem se uručuje primjerak zapisnika.

(6) U slučaju sumnje na postojanje neovlašćene potrošnje izvršene djelovanjem na ispravnost mjernog uređaja, pregled mjerila prilikom dokumentiranja neovlašćene potrošnje vrši organ nadležan za poslove zakonske metrologije, a na zahtjev operatera distributivnog sistema.

(7) U slučaju da krajnji kupac nije prisustvovao kontroli ili je krajnji kupac odbio da potpiše zapisnik, primjerak zapisnika se dostavlja kupcu, uz osiguranje dokaza o dostavljanju.

(8) Način utvrđivanja i obračuna neovlašćeno preuzete električne energije, sadržaj zapisnika, prava kupaca i postupak odlučivanja o prigovoru uređuje se općim uvjetima.

Period za obračun neovlašćene potrošnje

Članak 86.

(1) U slučaju neovlašćene potrošnje, operator sistema obračunava naknadu za neovlašćeno utrošenu električnu energiju za period neovlašćene potrošnje u skladu sa općim uvjetima i obračun naknade dostavlja kupcu ili licu čije su instalacije i uređaji priključeni na mrežu bez elektroenergetske suglasnosti i ugovora o priključenju.

(2) Krajnji kupac električne energije ili lice čije su instalacije i uređaji priključeni na mrežu bez elektroenergetske suglasnosti i ugovora o priključenju ima obavezu da plati operatoru distributivnog sistema obračunati iznos neovlašćeno preuzete električne energije, neovisno o krivnji za poduzimanje neovlašćenih radnji na mjernom mjestu i priključku.

(3) Period neovlašćene potrošnje obuhvaća period od dana poduzimanja neovlašćenih radnji do dana otkrivanja neovlašćene potrošnje.

(4) Ukoliko se ne može utvrditi početak neovlašćene potrošnje za obračun, odnosno vrijeme poduzimanja neovla-

šcene radnje, smatra se da je početak neovlašćene potrošnje dan posljednjeg pregleda dijela priključka ili mjernog mjesta na kojem je poduzeta neovlašćena radnja, a kojom je konstatirana ispravnost na priključku ili mjernom mjestu.

(5) Period neovlašćene potrošnje iz st. 3. i 4. ovoga članka ne može biti duži od godinu dana.

(6) Za utvrđivanje početka perioda neovlašćene potrošnje, može se koristiti pregled priključka ili mjernog mjesta iz stavka 4. ovoga članka, samo ukoliko su ovlašćena lica operatera sistema sačinila zapisnik o kontrolnom pregledu dijela priključka ili mjernog mjesta na kojem je poduzeta neovlašćena radnja.

Cijena električne energije za javnu i rezervnu opskrbu Članak 87.

(1) Regulatorna komisija donosi pravilnik kojim propisuje metodologiju za utvrđivanje tarifnih stavova za opskrbu krajnjih kupaca kod javnog i rezervnog opskrbljivača električnom energijom.

(2) Tarifne stavove za opskrbu krajnjih kupaca kod javnog opskrbljivača odobrava Regulatorna komisija na osnovu cijene električne energije ostvarene u konkurentskom postupku iz članka 72. stavak 5. ovoga članka.

(3) Tarifni stavovi za javnu opskrbu krajnjih kupaca iste kategorije i grupe kupaca su jednaki za sve kupce u Republici Srpskoj.

(4) Cijene električne energije za rezervnu opskrbu veće su od prosječnih cijena električne energije na maloprodajnom tržištu električne energije u Republici Srpskoj, uključujući i javnu opskrbu, pri čemu Regulatorna komisija metodologijom iz stavka 1. ovoga članka propisuje gornju granicu uvećanja cijene električne energije za opskrbu krajnjih kupaca kod rezervnog opskrbljivača u odnosu na prosječnu cijenu električne energije za opskrbu krajnjih kupaca u Republici Srpskoj.

Tarifni sistem za prodaju električne energije i korištenje distributivne mreže Članak 88.

(1) Tarifni sistem za prodaju električne energije i korištenje distributivne mreže donosi Regulatorna komisija.

(2) Tarifnim sistemom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se kategorije potrošnje i grupe kupaca, tarifni elementi za utvrđivanje količine isporučene električne energije i način primjene tarifnih stavova za izračunavanje cijene isporučene električne energije.

Promjena opskrbljivača Članak 89.

(1) Regulatorna komisija donosi pravilnik o opskrbi kupaca i postupku promjene opskrbljivača, kojim se propisuje:

- 1) način opskrbe kupaca na tržištu električne energije u Republici Srpskoj,
- 2) prava i obaveze kupaca električne energije,
- 3) prava i obaveze opskrbljivača krajnjih kupaca,
- 4) postupak promjene opskrbljivača,
- 5) uloga javnog i rezervnog opskrbljivača,
- 6) druga pitanja od značaja za efikasniju promjenu opskrbljivača.

(2) Postupak promjene opskrbljivača obavezno se završava u roku od 21 dan, računajući od dana prijema kompletnog zahtjeva kod novog opskrbljivača, pod uvjetom da je kupac izmirio sve prethodno dospjele obaveze prema postojećem opskrbljivaču iskazane na računu za električnu energiju za mjesec koji neposredno prethodi danu podnošenja zahtjeva za promjenu opskrbljivača ili je na drugi način ugovorio njihovo izmirenje.

(3) Promjena opskrbljivača je besplatna za krajnjeg kupca.

POGLAVLJE X.

PRIKLJUČENJE NA ELEKTROENERGETSKU MREŽU

Elektroenergetska suglasnost Članak 90.

(1) Investitor koji namjerava da priključi svoje objekte na elektroenergetsku distributivnu mrežu dužan je da pribavi elektroenergetska suglasnost prije izdavanja lokacijskih uvjeta.

(2) Zahtjev za izdavanje elektroenergetske suglasnosti podnosi se u pisanoj formi, što podrazumijeva dostavljanje zahtjeva u materijalnom ili elektronskom obliku.

(3) Elektroenergetska suglasnost sadrži elektroenergetske i tehničke uvjete, kao i druge uvjete koje se propisuju općim uvjetima, koje obavezno ispunjavaju korisnici distributivnog sistema prije priključenja na distributivnu mrežu.

(4) Elektroenergetska suglasnost izdaje se za nove objekte, kao i za postojeće objekte kod kojih se povećava priključna snaga, vrši promjena priključka ili uređaja koji imaju izražen povratni uticaj na mrežu i vrši spajanje ili razdvajanje mjernih mjesta.

(5) O zahtjevu za dobivanje elektroenergetske suglasnosti odlučuje, na osnovu javnog ovlašćenja, operater distributivnog sistema, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje opći upravni postupak, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Ugovor o priključenju Članak 91.

(1) Prije izgradnje priključka na distributivnu mrežu, korisnik distributivnog sistema i operater distributivnog sistema zaključuju ugovor o priključenju.

(2) Ugovorom o priključenju definišu se troškovi priključenja, izrada priključka, nadzor nad izgradnjom priključka, postupak i rokovi priključenja, način plaćanja i druge odredbe od značaja za njegovo izvršenje.

Naknada za priključenje Članak 92.

(1) Naknadu za priključenje novog objekta na distributivnu mrežu ili povećanje priključne snage postojećeg objekta, snosi korisnik distributivnog sistema.

(2) Naknada za priključenje obuhvaća naknadu za izgradnju priključka, uključujući i opremanje mjernog mjesta mjernim uređajima i naknadu za osiguranje uvjeta za priključenje kroz povećanje kapaciteta distributivne mreže.

(3) Naknada za izgradnju priključka objekta krajnjeg kupca normira se prema vrsti i tipu priključka, naponskom nivou na mjestu priključenja, lokacije, priključne snage objekta krajnjeg kupca i broja mjernih mjesta u objektu krajnjeg kupca.

(4) Naknada za osiguranje uvjeta za priključenje objekta krajnjeg kupca utvrđuje se u visini dijela troškova povećanja kapaciteta distributivne mreže i normira se po jedinici priključne snage objekta krajnjeg kupca.

(5) Naknada za izgradnju priključka objekta proizvođača utvrđuje se u visini stvarnih troškova izgradnje priključka do mjesta priključenja na distributivnu mrežu.

(6) Naknada za osiguranje uvjeta za priključenje objekta proizvođača utvrđuje se u visini stvarnih troškova izmjena na postojećoj mreži kojima se stvaraju preduvjeti za priključenje objekta proizvođača.

Pravo na žalbu Članak 93.

(1) Protiv rješenja o elektroenergetskoj suglasnosti ili akta kojim je korisniku sistema odbijen ili ograničen pristup mreži ili je nezadovoljan uvjetima priključenja na mrežu, može se izjaviti žalba Regulatornoj komisiji u roku od 15 dana od dana prijema akta operatera distributivnog sistema.

(2) Žalba se podnosi posredstvom operatera distributivnog sistema, koji je dužan da postupi po žalbi u skladu sa pravilima upravnog postupka.

Izgradnja priključka Članak 94.

(1) Operater distributivnog sistema je investitor izgradnje priključka.

(2) Izgradnju priključka objekta krajnjeg kupca vrši operater distributivnog sistema.

(3) Izgradnju priključka objekta proizvođača vrši operater distributivnog sistema ili ovlašćeni izvođač koga odabere investitor objekta uz suglasnost operatera distributivnog sistema, što se uređuje ugovorom o priključenju.

(4) Po izgradnji priključka iz stavka 2. ovoga članka priključak postaje osnovno sredstvo operatera distributivnog sistema i dio distributivnog sistema.

Priključenje objekta na mrežu Članak 95.

(1) Nakon završetka izgradnje objekta, operater distributivnog sistema po zahtjevu korisnika sistema vrši priključenje objekta na distributivnu mrežu.

(2) Operater distributivnog sistema izdaje deklaraciju o priključku svim korisnicima mreže, uključujući i deklaraciju o mjernom mjestu za proizvođače električne energije.

Tretman priključka Članak 96.

(1) Operater distributivnog sistema dužan je da snosi troškove održavanja priključka koji je njegovo osnovno sredstvo.

(2) S ciljem održavanja pouzdanosti, kontinuiteta i kvaliteta opskrbe, operater distributivnog sistema dužan je da priključke iz stavka 1. ovoga članka održava, te da vrši zamjenu i verifikaciju mjernih uređaja u skladu sa tehničkim i metrološkim propisima, i da ih uvede u svoje poslovne evidencije najkasnije u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Primopredajno mjesto Članak 97.

Primopredajno mjesto je mjesto mjerenja isporučene, odnosno preuzete električne energije između operatera distributivnog sistema i korisnika distributivnog sistema.

Lokacija primopredajnog mjernog mjesta Članak 98.

(1) Lokacija primopredajnog mjernog mjesta je:

1) na granici osnovnih sredstava operatera distributivnog sistema i krajnjeg kupca ili na granici posjeda krajnjeg kupca, ili

2) na granici osnovnih sredstava operatera distributivnog sistema i osnovnih sredstava proizvođača kod elektrana priključenih na distributivnu mrežu.

(2) Operater distributivnog sistema u elektroenergetskoj suglasnosti određuje lokaciju mjernog mjesta, na način koji mu osigurava nesmetan pristup.

(3) Operater distributivnog sistema dužan je da, u roku koji se propisuje općim uvjetima, o svom trošku izvrši izmještanje mjernih uređaja lociranih unutar individualnih stambenih objekata, na način koji će omogućiti nesmetan pristup mjernom mjestu.

Pristup mjernom mjestu Članak 99.

(1) Korisnik distributivnog sistema dužan je da omogućiti ovlašćenim predstavnicima operatera distributivnog sistema pristup mjernim uređajima i električnim instalacijama u svom vlasništvu, kao i mjernim uređajima, objektima i opremi u vla-

sništvu operatera distributivnog sistema koji se nalaze na njegovom posjedu, radi očitavanja, ispitivanja, pregleda, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, izmještanja i zamjene, kao i radi obustave isporuke.

(2) Korisnik distributivnog sistema dužan je da zaštiti od oštećenja i neovlašćenog pristupa mjerne uređaje koji su locirani na njegovom posjedu.

Pravila o priključenju Članak 100.

(1) Operater distributivnog sistema, uz suglasnost Regulatorne komisije, donosi pravila o priključenju objekata korisnika distributivnog sistema na distributivnu mrežu.

(2) Pravilima iz stavka 1. ovoga članka propisuju se uvjeti, postupak i način priključenja objekata korisnika mreže na distributivnu mrežu, kao i pojednostavljena procedura za priključenje proizvodnih objekata kupaca-proizvođača.

(3) Pravila o priključenju objekata korisnika distributivnog sistema jedinstveno se primjenjuju na teritoriji Republike Srpske.

POGLAVLJE XI. SIGURNOST OPSKRBE

Mjere za osiguranje sigurnosti opskrbe Članak 101.

(1) Sigurnost opskrbe električnom energijom predstavlja sposobnost elektroenergetskog sistema da osigura potrebne količine električne energije za neprekidnu i sigurnu opskrbu krajnjih kupaca.

(2) Ministarstvo i Regulatorna komisija vrše nadzor nad radom elektroenergetskih subjekata i poduzimaju mjere iz svoje nadležnosti da bi se osigurali:

1) izgradnja novih kapaciteta,

2) sigurna i pouzdana opskrba električnom energijom krajnjih kupaca,

3) održavanje dugoročne ravnoteže između potrošnje i opskrbe električnom energijom,

4) dovoljni rezervni proizvodni kapaciteti za stabilan pogon elektroenergetskog sistema,

5) dovoljni rezervni proizvodni kapaciteti neophodni za planirano učešće proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora,

6) raznovrsni primarni izvori za proizvodnju električne energije,

7) planirani nivoi energetske efikasnosti i primjena novih tehnologija u oblasti obnovljive energije, distribuirane proizvodnje i skladištenja energije,

8) primjena tehnologija za upravljanje potrošnjom, kao i tehnologija naprednog mjerenja,

9) stabilan regulatorni okvir i uklonjene nepotrebne administrativne prepreke za ulaganja u elektroenergetsku infrastrukturu i nove proizvodne kapacitete.

(3) Poduzete ili usvojene regulatorne mjere u svrhu iz stavka 2. ovoga članka su nediskriminatorne, te takve da neopravdano ne opterećuju učesnike na tržištu električne energije, uključujući nove učesnike i subjekte sa malim tržišnim učešćem.

(4) Mjere poduzete u svrhu iz stavka 2. ovoga članka obavezno su opravdane u odnosu na njihov ekonomski i socijalni efekat na krajnje kupce u Republici Srpskoj, uključujući njihov mogući uticaj na cijene električne energije.

(5) Ministarstvo, u saradnji sa Regulatornom komisijom, priprema izvještaj o sigurnosti opskrbe.

Operativna sigurnost distributivne mreže Članak 102.

(1) Distributivnim mrežnim pravilima utvrđuju se minimalna operativna pravila i obaveze u vezi sa sigurnošću

rada distributivne mreže, uključujući i informacionu sigurnost.

(2) Operativnim pravilima utvrđuju se zahtjevi za održavanje odgovarajućeg nivoa pogonske sigurnosti mreže u normalnim i poremećenim režimima rada.

(3) Operater distributivnog sistema dužan je da se prilikom izgradnje i eksploatacije elektroenergetskih objekata distributivne mreže pridržava operativnih pravila i obaveza u vezi sa sigurnošću rada distributivne mreže.

POGLAVLJE XII.

PREKID, OBUSTAVA I OGRANIČENJE ISPORUKE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Planirani prekidi isporuke

Članak 103.

(1) Operater distributivnog sistema može planski prekinuti isporuku električne energije u slučaju:

- 1) redovnog i vanrednog održavanja,
- 2) pregleda i remonta,
- 3) ispitivanja i kontrole mjerenja,
- 4) priključenja novih korisnika distributivnog sistema,
- 5) proširenja i rekonstrukcije mreže,
- 6) u drugim slučajevima propisanim distributivnim mrežnim pravilima.

(2) Prekid isporuke električne energije operater distributivnog sistema obavezno najavljuje krajnjim kupcima iz kategorije potrošnje domaćinstva i malim kupcima, najkasnije 24 sata, a ostalim krajnjim kupcima najkasnije sedam dana prije poduzimanja radnji iz stavka 1. ovoga članka.

Obustava isporuke uz prethodno upozorenje (opomenu)

Članak 104.

(1) Operater distributivnog sistema, uz prethodno upozorenje, obustavlja isporuku električne energije krajnjem kupcu, u sljedećim slučajevima:

- 1) ako krajnji kupac ometa isporuku električne energije drugom kupcu,
 - 2) ako krajnji kupac zabrani ili onemogućiti licima koja imaju ovlaštenje operatera distributivnog sistema za pristup do svojih dijelova priključaka, zaštitnih i mjernih instrumenata, energetskih objekata i uređaja i kada ti uređaji stvaraju smetnje,
 - 3) ako krajnji kupac ne poštuje posebne uvjete o ograničenju isporuke električne energije, u skladu sa ovim zakonom,
 - 4) ako krajnji kupac, na prethodnu opomenu operatera distributivnog sistema ne snizi snagu, odnosno količinu električne energije na ugovorenu vrijednost u zahtijevanom roku,
 - 5) ako krajnji kupac ne plaća isporučenu električnu energiju u roku određenom ugovorom o opskrbi, odnosno općim uvjetima,
 - 6) u drugim slučajevima u skladu sa općim uvjetima.
- (2) Troškove isključenja iz stavka 1. ovoga članka plaća kupac operateru distributivnog sistema, osim u slučaju iz stavka 1. točka 5) ovoga članka, kada plaćanje vrši opskrbljivač koji ima pravo da te troškove naplati od kupca.

Obustava isporuke bez prethodnog upozorenja ili obavijesti

Članak 105.

(1) Operater distributivnog sistema obustavlja isporuku električne energije krajnjem kupcu bez prethodnog upozorenja ili obavijesti u slučajevima:

- 1) ako krajnji kupac radom svojih energetskih objekata i uređaja ugrožava život i zdravlje ljudi ili ugrožava imovinu i životnu sredinu,

2) ako krajnji kupac, u roku koji odredi operater distributivnog sistema, ili odgovarajući inspeksijski organ, ne odstrani ili do zahtijevane granice ne smanji smetnje koje prouzrokuju njegovi objekti i uređaji,

3) neovlašćene potrošnje električne energije iz članka 84. ovog zakona,

4) i u drugim slučajevima u skladu sa općim uvjetima.

(2) Troškove isključenja iz stavka 1. ovoga članka plaća kupac operateru distributivnog sistema.

Ponovno priključenje na mrežu

Članak 106.

(1) Operater distributivnog sistema dužan je da krajnjeg kupca kojem je obustavljena isporuka električne energije ponovo, o njegovom trošku, priključi na mrežu kada krajnji kupac otkloni razloge za obustavu isporuke električne energije.

(2) Operater distributivnog sistema, koji je krajnjem kupcu neosnovano obustavio isporuku električne energije, dužan je da, o svom trošku, ponovo priključi njegove objekte, uređaje i instalacije na mrežu u roku od 24 sata, računajući od trenutka kada se ustanovi neosnovana obustava isporuke.

Naknada štete

Članak 107.

(1) Opskrbljivač ili operater distributivnog sistema dužan je da korisnicima distributivnog sistema nadoknadi štetu koju je pričinio u vezi sa obavljanjem djelatnosti.

(2) Korisnik distributivnog sistema dužan je da nadoknadi štetu koju nanese operateru distributivnog sistema.

(3) Za nastalu štetu iz st. 1. i 2. ovoga članka operater distributivnog sistema i korisnici distributivnog sistema sporazumno utvrđuju naknadu za učinjenu štetu, a u suprotnom se može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom.

Kontinuitet opskrbe

Članak 108.

(1) Ukoliko korisnik sistema zbog potreba vlastitog tehnološkog procesa ili drugih razloga zahtijeva potpuni kontinuitet u isporuci električne energije, to osigurava o svom trošku ugradnjom odgovarajućih vlastitih rezervnih izvora energije i sistema neprekidnog napajanja.

(2) Potpuni kontinuitet isporuke električne energije iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva opskrbu električnom energijom bez prekida.

Mjere zbog ugrožene sigurnosti opskrbe

na tržištu

Članak 109.

(1) U slučaju kada je ugrožena sigurnost opskrbe krajnjih kupaca zbog nedovoljne ponude na tržištu ili nastupanja drugih vanrednih okolnosti, Vlada propisuje mjere ograničenja isporuke električne energije, ili posebne uvjete proizvodnje, uvoza ili izvoza električne energije, način i uvjete za formiranje i kontrolu cijena, obavezu isporuke samo određenim korisnicima ili posebne uvjete obavljanja elektroenergetskih djelatnosti, uz minimalni poremećaj tržišta električne energije.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, Vlada određuje način osiguravanja, odnosno izvore sredstava za naknadu štete koja može nastati za elektroenergetske subjekte koji provode ove mjere, kao i uvjete i način raspodjele sredstava po osnovu naknade štete.

(3) Mjere iz stavka 1. ovoga članka mogu trajati dok traju okolnosti zbog kojih su propisane, odnosno dok traju posljedice nastale usljed tih okolnosti.

(4) O poduzetim mjerama iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo je dužno da izvještava nadležna tijela sugla-

sno obavezama koje proizlaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora.

Ograničenje isporuke u uvjetima opće nestašice električne energije
Članak 110.

(1) U slučaju opće nestašice električne energije, poduzimaju se mjere ograničenja isporuke električne energije, kao i mjere štednje i racionalne potrošnje električne energije.

(2) Odluku o primjeni mjera iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada, na prijedlog Ministarstva, a po prethodnom obavještanju opskrbljivača, operatera prijenosnog, odnosno distributivnog sistema o nastupanju okolnosti za primjenu ovih mjera.

(3) Odluka iz stavka 2. ovoga članka o ograničenju isporuke električne energije objavljuje se u sredstvima javnog informiranja najkasnije 24 sata prije početka primjene mjera na koje se odluka odnosi.

(4) U slučaju opće nestašice električne energije, isporuka električne energije ne obustavlja se objektima krajnjih kupaca od posebnog interesa za privredu i život ljudi i sigurnost zemlje.

(5) Općim uvjetima uređuju se mjere koje operater distributivnog sistema poduzima u slučaju opće nestašice, način poduzimanja mjera, mjere štednje i racionalne potrošnje električne energije i vrsta objekata po namjeni iz stavka 4. ovoga članka kojima se ne može obustaviti isporuka električne energije u slučaju opće nestašice.

POGLAVLJE XIII.

ENERGETSKI ZAŠTIĆENI KUPCI

Energetski zaštićen kupac
Članak 111.

(1) Energetski zaštićen kupac je socijalno ugroženi krajnji kupac iz kategorije domaćinstva kome je ovaj status priznat po osnovu stanja socijalne potrebe.

(2) Nadležni organ jedinice lokalne samouprave za oblast socijalne zaštite donosi akt kojim utvrđuje status energetski zaštićenog kupca.

(3) Energetski zaštićeni kupci opskrbljuju se električnom energijom kod javnog opskrbljivača.

(4) Nadležni organ iz stavka 2. ovoga članka koji je utvrdio status ili promjenu statusa energetski zaštićenog kupca, dužan je da u roku od 15 dana od dana donošenja akta o sticanju statusa ili promjene statusa energetski zaštićenog kupca o toj činjenici obavijesti krajnjeg kupca, operatera distributivnog sistema i opskrbljivača.

(5) Energetski zaštićenim kupcem, u smislu ovoga članka, smatra se i domaćinstvo čijem članu zbog zdravstvenog stanja obustavom isporuke električne energije može biti ugrožen život ili zdravlje, što se dokazuje na način propisan Uredbom o uvjetima za sticanje statusa energetski zaštićenog kupca.

(6) Sredstva za ostvarivanje prava energetski zaštićenih kupaca osiguravaju se u proračunu Republike Srpske ili na drugi način.

Uredba o uvjetima za sticanje statusa energetski zaštićenog kupca
Članak 112.

Vlada, na prijedlog Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite, donosi uredbu kojom se propisuju uvjeti, postupak i kriteriji za sticanje statusa energetski zaštićenog kupca, obrazac i sadržaj zahtjeva, dokazi koji se prilažu uz zahtjev, rokovi za odlučivanje po zahtjevu, količine električne energije za koje se energetski zaštićenom kupcu priznaje pravo na subvenciju, sadržaj rješenja o sticanju statusa energetski zaštićenog kupca, pravo prigovora na rješenje o zahtjevu, način vođenja evidencije i druga pitanja neophodna za utvrđivanje statusa i ostvarivanje prava energetski zaštićenog kupca.

POGLAVLJE XIV.

ZAŠTITA I ODRŽAVANJE ELEKTROENERGETSKIH OBJEKATA

Pravo službenosti radi održavanja elektroenergetskih objekata
Članak 113.

(1) Elektroenergetski subjekt koji koristi i održava elektroenergetske objekte ima pravo prelaska preko nepokretnosti drugog vlasnika radi izvođenja radova na održavanju, kontroli ispravnosti objekata, uređaja, postrojenja ili opreme, kao i izvođenja drugih radova i upotrebe nepokretnosti na kojoj se izvode navedeni radovi, samo dok ti radovi traju.

(2) Vlasnik nepokretnosti dužan je da omogući pristup elektroenergetskim objektima i da trpi i ne ometa izvršenje radova iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Elektroenergetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka dužan je da nadoknadi štetu koju nanese vlasniku nepokretnosti u toku izvođenja radova, čiju visinu utvrđuju sporazumno.

(4) U slučaju da vlasnik nepokretnosti i elektroenergetski subjekt ne postignu sporazum propisan stavkom 3. ovoga članka, sporna pitanja mogu riješiti sudskim putem.

Mjere zaštite elektroenergetskih objekata u odnosu na prava trećih lica
Članak 114.

(1) Elektroenergetski subjekt koji obavlja djelatnost distribucije električne energije dužan je da provodi mjere zaštite u skladu sa ovim zakonom i tehničkim propisima kojima se uređuje oblast elektroenergetike i Zakonom o zaštiti od nejonizujućeg zračenja Republike Srpske.

(2) Zabranjena je izgradnja objekata koji nisu u funkciji obavljanja elektroenergetskih djelatnosti, kao i izvođenje drugih radova ispod, iznad ili pored objekata, suprotno propisima kojima se osigurava bezbjednost elektroenergetskog objekta.

(3) Zabranjeno je zasađivanje drveća i drugog rastinja na zemljištu iznad, ispod ili na nepropisnoj udaljenosti od elektroenergetskog objekta.

(4) Operater distributivnog ili prijenosnog sistema nadležan za elektroenergetski objekat, dužan je da o svom trošku redovno uklanja drveće ili grane i drugo rastinje koje ugrožava rad elektroenergetskog objekta.

(5) Vlasnici i nosioci drugih prava na nepokretnostima koje se nalaze ispod, iznad ili pored elektroenergetskog objekta ne mogu poduzimati radove ili druge radnje kojima se onemogućava ili ugrožava rad elektroenergetskog objekta, bez prethodne suglasnosti elektroenergetskog subjekta koji je vlasnik, odnosno korisnik elektroenergetskog objekta.

(6) Suglasnost iz stavka 5. ovoga članka izdaje elektroenergetski subjekt na zahtjev vlasnika ili nosioca drugih prava na nepokretnostima koje se nalaze ispod, iznad ili pored elektroenergetskog objekta, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(7) Ako se s ciljem održavanja elektroenergetskih objekata na zemljištu na kojem je bila odobrena i izvršena čista sječa, mora izvršiti kresanje ili sječa naknadno izraslih stabala koja ugrožavaju elektroenergetske objekte ili ometaju njihovo normalno korištenje, nije potrebno pribavljati nove dozvole za sječu niti ponovno plaćanje naknade vlasnicima.

(8) Vlasnici elektroenergetskih objekata priključenih na elektrodistributivnu mrežu obavezni su vršiti redovno održavanje, reviziju, ispitivanje i remont opreme i električnih instalacija na elektroenergetskim objektima koji su u njihovom vlasništvu.

Eksproprijacija Članak 115.

Eksproprijacija nepokretnosti s ciljem izgradnje elektroenergetskih objekata vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast eksproprijacije.

Održavanje elektroenergetskih objekata i instalacija Članak 116.

(1) Poslove održavanja, revizije, ispitivanja i remonta opreme na elektroenergetskim objektima i električnim instalacijama mogu da vrše privredna društva, druga pravna lica i poduzetnik koji ispunjavaju uvjete u vezi sa kadrovima i tehničkom opremljenošću za svaku od tih djelatnosti.

(2) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju uvjeti koje je obavezno da ispuni privredno društvo, drugo pravno lice ili poduzetnik koji obavlja poslove iz stavka 1. ovoga članka.

POGLAVLJE XV.

TRGOVINA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM I TRŽIŠTE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Obavljanje trgovine električnom energijom Članak 117.

(1) Trgovina električnom energijom je elektroenergetska djelatnost, a odnosi se na kupovinu i prodaju električne energije, uključujući preprodaju kupcima na veleprodajnom tržištu i prekograničnu trgovinu.

(2) Trgovinu električnom energijom može obavljati elektroenergetski subjekt (trgovac) na osnovu dozvole izdate u skladu sa ovim zakonom ili zakonom kojim se uređuje tržište električne energije u Bosni i Hercegovini.

(3) Svaki trgovac električnom energijom obavezan je da učini dostupnim nadležnim regulatornim komisijama i nadležnim organima i tijelima za zaštitu tržišne konkurencije, relevantne podatke koji se odnose na sve ugovorene transakcije sa kupcima na veleprodajnom tržištu i sa nadležnim operaterima u vezi sa kupovinom i prodajom električne energije, kao i specifične detalje svih kupoprodajnih ugovora.

Tržište električne energije Članak 118.

(1) Tržište električne energije obuhvaća maloprodajno i veleprodajno tržište električne energije.

(2) Veleprodajno tržište električne energije obuhvaća:

- 1) ugovorno tržište električne energije,
- 2) organizirano tržište električne energije,
- 3) balansno tržište električne energije.

(3) Kupoprodaja na veleprodajnom tržištu električne energije ugovara se putem bilateralnih ugovora i na organiziranom tržištu električne energije.

(4) Ugovorno tržište električne energije je tržište na kojem se kupovina i prodaja električne energije obavlja izravno između učesnika na tržištu električne energije na osnovu ugovora o kupoprodaji električne energije.

(5) Organizirano tržište električne energije obuhvaća tržište električne energije dan unaprijed unutardnevno tržište i tržište drugih standardiziranih proizvoda.

(6) Balansno tržište je organizirano tržište za kupovinu i prodaju električne energije potrebne za balansiranje elektroenergetskog sistema.

POGLAVLJE XVI.

NADZOR

Subjekti nadzora Članak 119.

(1) Nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega obuhvaća upravni i inspeksijski nadzor.

(2) Upravni nadzor vrši Ministarstvo i Regulatorna komisija, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih ovim zakonom.

(3) Inspeksijski nadzor vrši Republička uprava za inspeksijske poslove putem nadležnih inspektora, u skladu sa propisom kojim se uređuje postupak inspeksijskog nadzora.

Nadzor Regulatorne komisije Članak 120.

(1) Regulatorna komisija vrši nadzor na tržištu električne energije, prati i nadzire rad i poslovanje elektroenergetskih subjekata u odnosu na poštovanje općih i pojedinačnih odluka Regulatorne komisije i propisa u skladu sa nadležnostima koje su utvrđene ovim zakonom.

(2) Ako se nadzorom iz stavka 1. ovoga članka utvrde odstupanja, odnosno nepravilnosti koje su prouzrokovale ili mogu prouzrokovati štetne posljedice za krajnje kupce i učesnike na tržištu električne energije, Regulatorna komisija može:

- 1) naložiti elektroenergetskom subjektu otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, bez odgode ili u razumnom roku,
- 2) pokrenuti prekršajni postupak,
- 3) obavijestiti nadležne organe i tijela o uočenim nepravilnostima koje su iz njihove nadležnosti.

Inspeksijski nadzor Članak 121.

(1) Inspeksijski nadzor obuhvaća nadzor nad primjenom ovog zakona, drugih propisa i općih akata, standarda, tehničkih normativa i normi kvaliteta koje se odnose na rekonstrukciju, remont, održavanje i korištenje elektroenergetskih objekata, instalacija, postrojenja i opreme u tim objektima.

(2) Inspeksijski nadzor uključuje kontrolu tehničke ispravnosti, pogonske sigurnosti elektroenergetskih objekata i postrojenja, sigurnosti ljudi u elektroenergetskim objektima, kao i uvid u tehničku i pogonsku dokumentaciju.

(3) Poslovi inspeksijskog nadzora vrše se kod izvođača radova i korisnika elektroenergetskih objekata, postrojenja i uređaja koji sa električnim instalacijama čine tehnološku cjelinu i namijenjeni su za proizvodnju, prijenos, distribuciju i korištenje električne energije.

(4) Poslovi inspeksijskog nadzora nad elektroenergetskim objektima i postrojenjima vrše se prilikom rekonstrukcije, remonta elektroenergetskih objekata i postrojenja, ugrađivanja električnih uređaja, instalacija i trošila i njihove upotrebe.

(5) Poslovi inspeksijskog nadzora obuhvaćaju kontrolu upotrebe i održavanja elektroenergetskih postrojenja s ciljem ocjene njihove tehničke ispravnosti, pogonske spremnosti, sigurnosti pogona, pogonskog i drugog osoblja, racionalne upotrebe električne energije i provođenja mjera ograničenja potrošnje električne energije.

Ovlašćenja nadležnog inspektora Članak 122.

Nadležni inspektor, pored ovlašćenja propisanih posebnim zakonom kojim se uređuje postupak inspeksijskog nadzora, ovlašten je i da kontrolira:

1) da li je za građenje, odnosno izvođenje radova na ugrađivanju, odnosno montaži instalacija, uređaja, postrojenja i opreme pribavljeno odobrenje nadležnog organa,

2) da li se proizvodnja, prijenos, distribucija i potrošnja električne energije vrši u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima i općim aktima,

3) da li se elektroenergetska, distributivna, prijenosna, transformatorska i razvodna postrojenja i vodovi, uređaji i elektroenergetske instalacije održavaju u ispravnom stanju u

stupnju kojim se osigurava bezbjednost objekata ili susjednih objekata, život i zdravlje ljudi,

4) da li lica koja rukuju elektroenergetskim objektima i postrojenjima i koja ih održavaju ispunjavaju propisane uvjete za vršenje tih poslova,

5) da li se električne instalacije, uređaji, postrojenja i oprema u objektima za koje je građevinsku dozvolu izdao nadležni organ uprave, ugrađuje, odnosno njihova montaža vrši u skladu sa zakonom i drugim propisima, standardima, tehničkim normativima i normama kvaliteta,

6) ispravnost elektroenergetskih objekata i instalacija javnih objekata kojima može biti ugrožena sigurnost ljudi i opreme,

7) druge propisane uvjete i obaveze.

Postupanje nadležnog inspektora

Članak 123.

(1) Nadležni inspektor, u vršenju svojih ovlašćenja, ima pravo i dužnost da:

1) naredi da se utvrđene nepravilnosti i nedostaci otklone u ostavljenom roku,

2) zabrani, odnosno obustavi građenje elektroenergetskih objekata, odnosno postavljanje uređaja, postrojenja i instalacija ako u određenom roku nisu otklonjene utvrđene nepravilnosti i nedostaci i ako se elektroenergetski objekti, uređaji, postrojenja i instalacije ne izvode, odnosno ne postavljaju prema tehničkoj dokumentaciji ili propisima, standardima i normativima,

3) naredi da se obustavi upotreba elektroenergetskih objekata, uređaja, postrojenja ili instalacija ako rad elektroenergetskog objekta, uređaja, postrojenja ili instalacije dovede u opasnost život ili zdravlje ljudi i imovinu i ako se utvrđene nepravilnosti ne mogu dovesti u sklad sa propisanim tehničkim uvjetima.

(2) Elektroenergetski subjekt kojem je u postupku nadzora rješenjem naloženo otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti u smislu ovoga članka, dužno je da nakon njihovog otklanjanja o tome bez odgode obavijesti nadležnog inspektora.

Obavješćavanje nadležnog inspektora u slučaju havarije na objektima

Članak 124.

(1) Elektroenergetski subjekti dužni su da bez odgode obavijeste nadležnog inspektora o nastalim havarijama i većim kvarovima na elektroenergetskim objektima koje imaju za posledicu duži zastoje u proizvodnji, prijenosu i distribuciji električne energije.

(2) Nadležni inspektor dužan je da odmah, na licu mjesta, ispita uzroke nastale havarije, odnosno kvara i da ako je to potrebno naredi mjere koje je elektroenergetski subjekt obavezan da provede bez odgode.

Prijava nadležnom inspektor

Članak 125.

(1) Izvođač radova dužan je da osam dana prije početka radova dostavi nadležnom inspektor prijavu o namjeravanom početku izvođenja radova (izgradnje ili veće rekonstrukcije, promjeni namjene ili stavljanju trajno van pogona dijela ili cijelog objekta i postrojenja) na elektroenergetskim objektima, uređajima i postrojenjima.

(2) Izvođač radova dužan je da dostavi nadležnom inspektor prijavu o namjeravanom početku izvođenja radova za sve proizvodne objekte osim solarnih elektrana instalirane snage manje od 50 kW, dalekovode nazivnog napona 35 kV i višeg i transformatorske stanice i razvodna postrojenja nazivnog napona 35 kV i višeg.

(3) Uz prijavu iz stavka 1. ovoga članka obavezno se dostavlja građevinska dozvola za izgradnju objekta, odnosno izgradnju ili rekonstrukciju uređaja i postrojenja.

(4) Prijavu iz stavka 1. ovoga članka nije potrebno dostaviti u slučaju otklanjanja kvarova koji zahtijevaju hitne intervencije.

Nespojivost

Članak 126.

Zabranjeno je nadležnom inspektor da izrađuje ili učestvuje u izradi i tehničkoj kontroli investiciono-tehničke dokumentacije za objekte nad čijom izgradnjom vrši inspekcij-ski nadzor i da vrši stručni nadzor nad izgradnjom, odnosno izvođenjem radova na objektu na kome vrši inspekcij-ski nadzor.

POGLAVLJE XVII.

KAZNE ODREDBE

Prekršaji

Članak 127.

(1) Novčanom kaznom od 20.000 KM do 60.000 KM kaznit će se za prekršaj elektroenergetski subjekt kao pravno lice ako:

1) obavlja elektroenergetsku djelatnost bez posjedovanja dozvole za obavljanje djelatnosti (članak 9. stavak 3),

2) u svojim računovodstvenim internim računima ne vodi zasebne račune za svaku od elektroenergetskih djelatnosti, uključujući javnu opskrbu, rezervnu opskrbu i konsolidirano za druge djelatnosti koje se ne smatraju elektroenergetskim, ne sačini godišnji bilans stanja i bilans uspjeha za svaku djelatnost pojedinačno (članak 14. stavak 1),

3) ne osigura reviziju godišnjih finansijskih izvještaja koja treba da potvrdi poštovanje načela izbjegavanja diskriminacije i međusobnog subvencioniranja (članak 14. stavak 2),

4) ne objavi godišnji finansijski izvještaj i izvještaj revizora na svojoj internet stranici i u svom općem aktu o računovodstvu i računovodstvenim politikama ne utvrdi pravila za raspoređivanje zajedničkih bilansnih pozicija koje će primjenjivati pri izradi računovodstvenih internih obračuna po djelatnostima (članak 14. st. 3. i 4),

5) ne dostavi dokumentaciju, podatke i informacije na traženje Regulatorne komisije i ne osigura nesmetan pristup objektima, postrojenjima, opremi, te odbije da pruži potrebne informacije i dokumentaciju Regulatornoj komisiji prilikom vršenja redovnih i vanrednih nadzornih provjera (članak 35. st. 1. i 4),

6) ne ispunjava uvjete iz dozvole za proizvodnju električne energije, ne primjenjuje propise i pravila koji se odnose na rad prijenosnog i distributivnog sistema i funkcioniranje tržišta, propise koji se odnose na zaštitu konkurencije, kao i odluke nadležnih organa ili ne postupa u skladu sa pravilima zaštite tržišne konkurencije prilikom učešća na tržištu električne energije, uključujući neopravdanu zabranu rada elektrane ili zabranu neopravdanog smanjenja proizvodnje električne energije (članak 39. stavak 1. t. 1, 2. i 6),

7) ne donese program usklađenosti za osiguravanje nediskriminatornog ponašanja i ne imenuje neovisno lice ili tijelo za praćenje izvršenja programa usklađenosti i ne osigura mu pristup informacijama (članak 48. st. 1. i 3),

8) ne obavlja elektroenergetsku djelatnost distribucije električne energije u skladu sa uvjetima iz dozvole, nedozvoljeno trguje električnom energijom ili poduzima mjere kojima se narušava konkurencija (članak 49. st. 2, 5. i 6),

9) ne osigura neovisnost operatera distributivnog sistema koji je dio vertikalno integriranog sistema, u smislu pravnog razdvajanja, organizacije i donošenja odluka (članak 50. stavak 2),

10) upravlja, održava i razvija distributivni sistem suptotno stvarnim potrebama korisnika, ne izrađuje planove razvoja i investicija ili ne osigura usklađenost pogona distributivne mreže sa prijenosnom mrežom (članak 52. stavak 1. t. 1, 2. i 3),

11) ne izrađuje i ne dostavlja Regulatornoj komisiji izvještaje propisane člankom 58. ovog zakona,

12) ne omogući korisnicima sistema pristup distributivnoj mreži po reguliranim cijenama (članak 60. stavak 1),

13) vrši ograničenje prijenosa električne energije kroz distributivnu mrežu suprotno članku 64. ovog zakona,

14) ne osigura potrebne uvjete za redovnu i sigurnu opskrbu krajnjih kupaca električnom energijom (članak 72. stavak 5),

15) ne otkupi udio proizvedene električne energije iz obnovljivih izvora energije i u efikasnoj kogeneraciji (članak 76),

16) utvrdi cijenu električne energije za javnu i rezervnu opskrbu krajnjih kupaca suprotno članku 87. ovog zakona,

17) ne učini dostupnim Regulatornoj komisiji i nadležnim organima i tijelima za zaštitu tržišne konkurencije relevantne podatke koji se odnose na sve ugovorene transakcije sa kupcima na veleprodajnom tržištu i sa nadležnim operaterima u vezi sa kupovinom i prodajom električne energije (članak 117. stavak 3).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i poduzetnik novčanom kaznom od 2.000 KM do 6.000 KM.

Članak 128.

(1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj elektroenergetski subjekt kao pravno lice ako:

1) ne održava elektrane u skladu sa tehničkim i drugim propisima, ne stavi na raspolaganje nadležnim operaterima sistema podatke neophodne za rad, u skladu sa pravilima o radu prijenosnog i distributivnog sistema i pravilima o radu tržišta električne energije (članak 39. stavak 1. t. 7. i 11),

2) ne omogući prijenos električne energije korisnicima kroz distributivnu mrežu u skladu sa zaključenim ugovorima i tehničkim mogućnostima mreže (članak 49. stavak 3),

3) ne izgradi priključak korisniku distributivne mreže i ne osigura uvjete za priključenje, ne omogući pristup distributivnoj mreži korisnicima prema reguliranim, nediskriminatornim i transparentnim principima ili ne osigura prioritete u pristupu mreži proizvođačima koji proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji (članak 52. stavak 1. t. 11, 14, 15. i 16),

4) ne osigura tajnost povjerljivih podataka koje dobija od drugih elektroenergetskih subjekata i kupaca (članak 59. stavak 1),

5) pristupi izgradnji izravnog voda bez prethodne suglasnosti Regulatorne komisije (članak 61. stavak 1),

6) ne izvršava obaveze koje se odnose na kvalitet opskrbe električnom energijom (članak 62. st. 3. i 4),

7) ne donese distributivna mrežna pravila (članak 63),

8) ne preda na korištenje elektroenergetske objekte operateru distributivnog sistema u skladu sa člankom 66. st. 1. i 2. ovog zakona,

9) ne primjenjuje utvrđenu cijenu za korištenje zatvorenog distributivnog sistema, ne osigura povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobivenih tokom obavljanja djelatnosti ili ne poduzima propisane mjere sigurnosti (članak 69. stavak 1. t. 4, 9. i 13),

10) ne obračuna električnu energiju i usluge koje pruža u skladu sa propisima (članak 81. stavak 1. točka 1),

11) obračuna naknadu za priključenje na distributivnu mrežu suprotno članku 92. ovog zakona,

12) ne postupi po odluci nadležnog inspektora (članak 123),

13) ne obavijesti nadležnog inspektora o nastalim havarijama i većim kvarovima na elektroenergetskim objektima (članak 124. stavak 1).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 2.000 KM do 6.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i poduzetnik novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM.

Članak 129.

(1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 6.000 KM kaznit će se za prekršaj elektroenergetski subjekt kao pravno lice ako:

1) ne posjeduje ispravan i verificiran mjerni uređaj koji omogućava mjerenje proizvedene električne energije, odbije pružanje pomoćnih usluga u skladu sa tehničkim mogućnostima ili odbije pristup nadležnom operateru sistema opremi koja se koristi za prijenos i distribuciju električne energije (članak 39. stavak 1. t. 3, 9. i 10),

2) ne osigura ispravnost i pouzdanost mjerenja električne energije na mjestu primopredaje sa korisnicima distributivne mreže, ne propiše uvjete za priključenje objekta korisnika distributivne mreže u skladu sa propisima, ne prati i ne izrađuje izvještaje o sigurnosti opskrbe u distributivnom sistemu, odbije da dostavi podatke operateru sistema poticaja o količinama proizvedene i isporučene električne energije proizvođača u sistemu poticaja, ne utvrdi u propisanom roku listu kupaca koji ispunjavaju uvjete za status malog kupca (članak 52. stavak 1. t. 5, 10, 22, 23. i 27),

3) se ne evidentira kod Regulatorne komisije kao pružalac usluga punjenja električnih vozila (članak 79. stavak 2),

4) ne izda račun za električnu energiju u kojem su posebno iskazani cijena električne energije, troškovi korištenja mreže, cijena usluge opskrbe, obračunski period, naknade propisane zakonom, poreze i ostale obaveze, ili ne obavijesti kupca o podacima o potrošnji električne energije i pravilima o mogućnosti promjene opskrbljivača (članak 81. stavak 1. t. 2. i 13),

5) ne omogući krajnjem kupcu promjenu opskrbljivača u roku iz članka 89. stavak 2. ovog zakona,

6) krajnjeg kupca ponovo ne priključi na mrežu (članak 106),

7) nadležnom inspektoratu ne prijavi početak izvođenja radova na elektroenergetskim objektima, uređajima i postrojenjima u roku iz članka 125. st. 1. i 2. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i poduzetnik novčanom kaznom od 300 KM do 900 KM.

Članak 130.

(1) Novčanom kaznom od 2.500 KM do 7.500 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

1) ne omogući pristup mjernim uređajima i električnim instalacijama u svom vlasništvu, kao i mjernim uređajima, objektima i opremi u vlasništvu operatera distributivnog sistema koji se nalaze na njegovom posjedu, ovlaštenim licima operatera distributivnog sistema i ne zaštititi od oštećenja i neovlaštenog pristupa mjernim uređajima koji su locirani na njegovom posjedu (članak 99),

2) ne omogući elektroenergetskom subjektu pristup elektroenergetskim objektima (članak 113),

3) izgradi objekte koji nisu u funkciji obavljanja elektroenergetskih djelatnosti, zasadi drveće i drugo rastinje na zemljištu iznad, ispod ili na nepropisnoj udaljenosti od objekata, izvodi druge radove ispod, iznad ili pored objekata za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti, suprotno zakonu, kao i tehničkim i drugim propisima (članak 114. st. 2. i 3),

4) izvodi radove ili poduzima druge radnje na nepokretnostima koje se nalaze ispod, iznad i pored elektroenergetskog objekta bez prethodno pribavljene suglasnosti elektroenergetskog subjekta (članak 114. stavak 5).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se poduzetnik i drugo fizičko lice novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM.

Pokretanje prekršajnog postupka izdavanjem prekršajnog naloga Regulatorne komisije
Članak 131.

(1) Regulatorna komisija izdaje prekršajni nalog ili pokreće prekršajni postupak pred nadležnim organom za prekršaj iz članka 127. ovog zakona, na osnovu obavljenog nadzora nad elektroenergetskim subjektom, dokumentacije ili druge dokazne podatke koja je osigurana u vršenju ovlašćenja iz njene nadležnosti utvrđenih ovim zakonom.

(2) Regulatorna komisija ili drugi ovlašćeni organi, u smislu propisa kojima se uređuju prekršaji i prekršajni postupak, izdaju prekršajne naloge ili pokreću prekršajni postupak pred nadležnim sudom za prekršaje iz čl. 128. i 129.

Pokretanje prekršajnog postupka operatera distributivnog sistema
Članak 132.

Operater distributivnog sistema dužan je da pokrene prekršajni postupak za prekršaje propisane člankom 130. stavak 1. ovog zakona u kojem se operater smatra ovlašćenim organom za pokretanje prekršajnog postupka u skladu sa Zakonom o prekršajima Republike Srpske.

POGLAVLJE XVIII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Opća obaveza usklađivanja
Članak 133.

Elektroenergetski subjekti koji na dan stupanja na snagu ovog zakona obavljaju elektroenergetsku djelatnost, dužni su da usklade svoju unutrašnju organizaciju, rad i poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Važenje ranije izdatih dozvola
Članak 134.

(1) Dozvole za opskrbu tarifnih kupaca koje su izdate do dana stupanja na snagu ovog zakona važit će do imenovanja javnog opskrbljivača, a najduže godinu dana od dana njegovog stupanja na snagu.

(2) Ostale dozvole za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti koje su izdate do dana stupanja na snagu ovog zakona važit će do isteka roka na koji su izdate, pri čemu je Regulatorna komisija dužna da, u slučaju potrebe, uskladi uvjete izdatih dozvola sa odredbama ovog zakona u roku od dvije godine od njegovog stupanja na snagu.

Nabavka električne energije za javnu opskrbu
Članak 135.

(1) S ciljem osiguranja univerzalne usluge opskrbe električnom energijom Vlada, uz pribavljeno mišljenje Regulatorne komisije za pijelazni period od 2022. do 2024. godine, određuje proizvođača koji će isporučivati električnu energiju za potrebe pružanja usluge javne opskrbe.

(2) Prilikom odlučivanja o izboru proizvođača iz stavka 1. ovoga članka, Vlada je dužna da uzme u obzir kriterije koji se odnose na tehničke, organizacione i materijalno-financijske mogućnosti za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije.

(3) U pijelaznom periodu od 2022. do 2024. godine javni opskrbljivač je dužan da postepeno povećava udio električne energije za javnu opskrbu koju nabavlja na način propisan člankom 72. stavak 5. ovog zakona, pri tome srazmjerno umanjujući udio električne energije koja se nabavlja po reguliranoj cijeni kako slijedi:

- 1) u 2022. godini nabavka do 75% po reguliranoj cijeni,
- 2) u 2023. godini nabavka do 50% po reguliranoj cijeni,
- 3) u 2024. godini nabavka do 25% po reguliranoj cijeni.

(4) Istekom pijelaznog perioda iz stavka 3. ovoga članka, nabavka 100% električne energije za javnu opskrbu obavljat će se u skladu sa člankom 72. stavak 5. ovog zakona.

(5) Regulirane cijene iz stavka 3. ovoga članka utvrđuje Regulatorna komisija na zahtjev opskrbljivača i proizvođača, koji prema uvjetima važećih dozvola imaju obavezu javne usluge ili kojima je Vlada odredila obavezu javne usluge.

Program reorganizacije javnih poduzeća
Članak 136.

(1) MH ERS - MP a. d. Trebinje i ovisna privredna društva u njegovom sastavu, koja stupanjem na snagu ovog zakona obavljaju elektroenergetske djelatnosti proizvodnje, distribucije, opskrbe i trgovine električnom energijom, uskladit će se sa odredbama ovog zakona prema Programu reorganizacije MH ERS - MP a. d. Trebinje.

(2) Program reorganizacije iz stavka 1. ovoga članka na prijedlog MH ERS - MP a. d. Trebinje, donosi Vlada u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) S ciljem osiguranja sigurnosti opskrbe, održavanja tehničko-tehnološkog jedinstva elektroenergetskog sistema i zaštite kupaca, poduzeća unutar vertikalno integriranog subjekta, proizvođači električne energije i povezani opskrbljivači krajnjih kupaca, ugovorom uređuju međusobne odnose o pitanju jedinstvenog nastupa na maloprodajnom i veleprodajnom tržištu električne energije.

Univerzalna usluga i rezervna opskrba po stupanju na snagu ovog zakona
Članak 137.

(1) Funkciju javnog opskrbljivača, do imenovanja javnog opskrbljivača u skladu sa odredbama ovog zakona, obavljat će korisnici dozvola iz članka 134. stavak 1. ovog zakona.

(2) Opskrbljivač iz stavka 1. ovoga članka dio električne energije iz članka 135. ovog zakona, potrebne za opskrbu krajnjih kupaca nabavlja po reguliranim cijenama od proizvođača koji prema uvjetima važećih dozvola imaju obavezu javne usluge ili kojima je Vlada odredila obavezu javne usluge.

(3) Funkciju rezervnog opskrbljivača, do imenovanja rezervnog opskrbljivača u skladu sa odredbama ovog zakona, obavljat će MH ERS - MP a. d. Trebinje.

Nemogućnost pokretanja stečajnog postupka
Članak 138.

Nad operaterom distributivnog sistema ne može se provoditi stečajni postupak.

Početi postupci
Članak 139.

Upravni postupci koji su pokrenuti pred nadležnim organima do dana stupanja na snagu ovog zakona okončat će se po odredbama zakona koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Razdvajanje djelatnosti
Članak 140.

(1) Elektroenergetski subjekt koji na dan stupanja na snagu ovog zakona obavlja djelatnost distribucije i djelatnost opskrbe tarifnih kupaca, odnosno proizvodnje električne

energije, dužan je da izvrši pravno i funkcionalno razdvajanje djelatnosti distribucije električne energije od djelatnosti opskrbe, odnosno proizvodnje električne energije, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Privredna društva nastala u procesu razdvajanja iz stavka 1. ovoga članka preuzimaju prava i obaveze u skladu sa uvjetima važećih dozvola, i to:

1) privredno društvo koje se bavi distribucijom električne energije preuzima prava i obaveze iz dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije,

2) privredno društvo koje se bavi opskrbom električnom energijom tarifnih kupaca preuzima prava i obaveze iz dozvole za opskrbu električnom energijom tarifnih kupaca,

3) privredno društvo koje se bavi proizvodnjom električne energije preuzima prava i obaveze iz dozvole za proizvodnju električne energije.

(3) Ukoliko elektroenergetski subjekti iz stavka 1. ovoga članka ne izvrše razdvajanje u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog zakona, tim subjektima prestaju važiti dozvole za opskrbu tarifnih kupaca i/ili proizvodnje električne energije i mogu nastaviti da obavljaju isključivo djelatnost distribucije i upravljanja distributivnim sistemom u skladu sa ovim zakonom.

Određivanje javnog i rezervnog opskrbljivača
Članak 141.

Vlada će u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti odluku o određivanju javnog opskrbljivača (članak 72. stavak 1) i odluku o određivanju rezervnog opskrbljivača (članak 75. stavak 1).

Podzakonski propisi Vlade
Članak 142.

Vlada će u roku od godinu dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Uredbu o uvjetima, postupku i kriterijima za sticanje statusa energetski zaštićenog kupca (članak 112).

Podzakonski propisi Ministarstva
Članak 143.

Ministar, u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donosi:

1) Pravilnik o uvjetima i načinu polaganja stručnih ispita za radnike koji rade na rukovanju i održavanju elektroenergetskih postrojenja, instalacija i uređaja (članak 25. stavak 5),

2) Pravilnik o uvjetima za kadrove i tehničku opremljenost koje moraju da ispunjavaju privredna društva, druga pravna lica i poduzetnici koji vrše montažu, remont, reviziju i ispitivanje elektroenergetskih postrojenja i instalacija (članak 116. stavak 2).

Podzakonski propisi Regulatorne komisije
Članak 144.

Regulatorna komisija, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi podzakonske akte propisane ovim zakonom.

Primjena podzakonskih propisa donesenih na osnovu zakona koji prestaje važiti
Članak 145.

Do donošenja propisa iz čl. 142. i 143. ovog zakona primjenjivat će se propisi koji su bili na snazi u vrijeme stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Prestanak važenja Zakona
Članak 146.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje važiti Zakon o električnoj energiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 8/08 - Prečišćeni tekst, 34/09, 92/09 i 1/11).

Stupanje na snagu
Članak 147.

Ovaj zakon objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske", a stupa na snagu 1. siječnja 2021. godine.

Broj: 02/1-021-599/20
25. lipnja 2020. godine
Banjaluka

Predsjednik
Narodne skupštine,
Nedeljko Čubrilović, v.r.

1359

Na osnovu Amandmana XL. točka 2. na Ustav Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 28/94),
d o n o s i m

U K A Z

O PROGLAŠENJU ZAKONA O LIJEČENJU NEPLODNOSTI POSTUPCIMA BIOMEDICINSKI POTPOMOŽNUTE OPLODNJE

Proglašavam Zakon o liječenju neplodnosti postupcima biomedicinski potpomognute oplodnje, koji je Narodna skupština Republike Srpske usvojila na Desetoj redovnoj sjednici, održanoj 25. lipnja 2020. godine, a Vijeće naroda 6. srpnja 2020. godine konstatalo da se Zakon o liječenju neplodnosti postupcima biomedicinski potpomognute oplodnje ne odnosi na vitalni nacionalni interes ni jednog od konstitutivnih naroda u Republici Srpskoj.

Broj: 01-020-1983/20
7. srpnja 2020. godine
Banjaluka

Predsjednik
Republike,
Željka Cvijanović, v.r.

ZAKON

O LIJEČENJU NEPLODNOSTI POSTUPCIMA BIOMEDICINSKI POTPOMOŽNUTE OPLODNJE

POGLAVLJE I.

OSNOVNE ODREDBE

Predmet Zakona
Članak 1.

Ovim zakonom uređuje se liječenje neplodnosti postupcima biomedicinski potpomognute oplodnje, organizacija i ukidanje Centra za liječenje neplodnosti postupcima biomedicinski potpomognute oplodnje i osnivanje i prestanak rada Banke reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona, vrste oplodnje i postupci liječenja neplodnosti postupcima biomedicinski potpomognute oplodnje, pravo na postupak liječenja neplodnosti postupcima biomedicinski potpomognute oplodnje, doniranje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona, zabrane u obavljanju liječenja neplodnosti postupcima biomedicinski potpomognute oplodnje, zaštita osobnih podataka, Republički registar, promocija doniranja reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona i naučnoistraživački rad.

Pojam liječenja neplodnosti postupcima biomedicinski potpomognute oplodnje
Članak 2.

(1) Liječenje neplodnosti postupcima biomedicinski potpomognute oplodnje (u daljem tekstu: BMPO) obuhvaća postupak kod kojeg se primjenom savremenih i naučnih biomedicinskih dostignuća u slučaju neplodnosti, kao i u slučaju postojanja medicinskih indikacija za očuvanje plodnosti, omogućava spajanje muške i ženske reproduktivne ćelije radi postizanja trudnoće na način drugačiji od prirodnog načina postizanja trudnoće.

(2) BMPO je od općeg interesa za Republiku Srpsku (u daljem tekstu: Republika).

Načelo medicinske opravdanosti BMPO
Članak 3.

Načelo medicinske opravdanosti BMPO ostvaruje se provođenjem postupka BMPO u slučaju kada liječenje ne-

plodnosti drugim postupcima nije moguće ili ima znatno manje šanse za uspjeh, uključujući i slučajeve prijeteće neplodnosti kao posljedice razvoja ili liječenja bolesti.

Načelo zaštite ljudskog bića
Članak 4.

Načelo zaštite ljudskog bića ostvaruje se provođenjem BMPO uz zaštitu individualnosti ljudskog bića i cjelovitosti embriona.

Načelo općeg interesa
Članak 5.

Načelo općeg interesa ostvaruje se na taj način što se rezultati koji se postižu provođenjem BMPO za pojedinca, porodicu i društvo u cjelini, kao i za naučna istraživanja u vezi sa BMPO osiguravaju uz primjenu odgovarajućih mjera za zaštitu ljudskog zdravlja, pravičnosti i osnovnih ljudskih prava.

Načelo zaštite prava djeteta i lica
povezanih sa BMPO
Članak 6.

Načelo zaštite prava djeteta i lica povezanih sa BMPO ostvaruje se tako što se zdravlje, dobrobit i zaštita prava djeteta, kao i prava drugih lica povezanih sa BMPO obavezno uzimaju u obzir prilikom donošenja odluke za svaki postupak BMPO, a posebno za ženu koja se podvrgava BMPO, odnosno za dijete koje će se na osnovu tog postupka roditi.

Načelo ravnopravnosti
Članak 7.

Načelo ravnopravnosti ostvaruje se osiguravanjem jednakih mogućnosti, kako za ženu, tako i za muškarca u primjeni BMPO, u skladu sa ovim zakonom.

Načelo slobode odlučivanja
Članak 8.

Načelo slobode odlučivanja ostvaruje se jamčenjem prava na slobodno odlučivanje, odnosno slobodni pristanak svih lica koja se podvrgavaju BMPO.

Načelo zaštite ljudskog dostojanstva
Članak 9.

Načelo zaštite ljudskog dostojanstva ostvaruje se provođenjem BMPO uz čuvanje ljudskog dostojanstva, očuvanje zdravlja, dobrobiti i prava djeteta.

Načelo zaštite privatnosti
Članak 10.

Načelo zaštite privatnosti ostvaruje se tako što se svi podaci o licima koja se podvrgavaju BMPO, davaocu reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaocu embriona, kao i o medicinskoj dokumentaciji u vezi sa BMPO, čuvaju u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

Načelo sigurnosti
Članak 11.

Načelo sigurnosti ostvaruje se tako što se BMPO obavlja u skladu sa savremenim dostignućima i razvojem medicinske nauke, uz poštovanje najviših profesionalnih standarda i kodeksa profesionalne etike, kao i medicinsko-etičkim načelima zasnovanim na sigurnom BMPO.

Shodna primjena propisa
Članak 12.

Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se propisi kojima se uređuje oblast zdravstvene zaštite, zdravstvenog osiguranja, evidencija i statistička istraživanja u oblasti zdravstvene zaštite, djelatnosti u zdravstvu i zdravstvene komore, opći upravni postupak, krivičnog zakonodavstva, posebnog registra lica pravosnažno osuđenih za

krivična djela seksualne zloupotrebe i iskorištavanja djece, oblast zaštite osobnih podataka i porodično-pravni odnosi.

Objašnjenje izraza i pojmova
Članak 13.

Pojedini izrazi i pojmovi u smislu ovog zakona imaju sljedeće značenje:

1) reproduktivna ćelija je jajna ćelija i spermatozoid koji se upotrebljavaju u BMPO,

2) jajna ćelija je ženska reproduktivna ćelija, bez obzira na to da li je zrela ili nije zrela,

3) spermatozoid je muška reproduktivna ćelija, bez obzira na to da li je zrela ili nije zrela,

4) reproduktivno tkivo je dio jajnika ili testisa u kojima se nalaze reproduktivne ćelije,

5) zigot je oplodena jajna ćelija koja je nastala spajanjem jajne ćelije sa spermatozoidom, a u kojoj su uočena dva ili više pronukleusa,

6) embrion je zigot koji naknadnim dijeljenjem postaje višećelijski, te obuhvaća period do osme nedjelje razvoja,

7) gen je osnovni nosilac pojedinih nasljednih osobina,

8) preimplantacijska genetska dijagnostika je postupak BMPO koji podrazumijeva biopsiju jajne ćelije ili embriona in vitro kemijskim, mehaničkim ili laserskim putem radi detekcije hromozomskih i/ili genetskih anomalija prije vraćanja jajne ćelije ili embriona u matericu žene,

9) homologna vantjelesna oplodnja je vrsta oplodnje u BMPO u kojoj se koriste vlastite reproduktivne ćelije bračnih, odnosno vanbračnih supružnika,

10) heterologna vantjelesna oplodnja je vrsta oplodnje u BMPO u kojoj se koriste vlastita reproduktivna tkiva i/ili ćelije jednog bračnog ili vanbračnog supružnika i reproduktivna tkiva i/ili ćelije davaoca,

11) davalac reproduktivnih tkiva i/ili ćelija je lice koje donira vlastito reproduktivno tkivo i/ili ćeliju u svrhu heterologne vantjelesne oplodnje,

12) davaoci embriona su bračni, odnosno vanbračni supružnici koji doniraju vlastite embrione nastale u toku homologne vantjelesne oplodnje drugom paru bračnih, odnosno vanbračnih supružnika koji su u BMPO, odnosno ženi u BMPO, radi postizanja trudnoće,

13) primalac reproduktivnih tkiva i/ili ćelija su bračni, odnosno vanbračni supružnici koji su u BMPO,

14) primalac embriona su bračni, odnosno vanbračni supružnici koji su u BMPO, odnosno žena u BMPO,

15) doniranje je dobrovoljno davanje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija davaoca i davaoca embriona namijenjenih za primjenu u BMPO,

16) davanje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija je medicinski postupak kojim se uzimaju reproduktivna tkiva i/ili ćelije iz tijela bračnih, odnosno vanbračnih supružnika za homolognu vantjelesnu oplodnju, odnosno iz tijela davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija za heterolognu vantjelesnu oplodnju,

17) obrada je svaka radnja koja se obavlja prilikom pripreme, rukovanja, konzerviranja i pakiranja reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona za primjenu u BMPO,

18) konzerviranje je upotreba kemijskih sredstava, promijenjenih uvjeta sredine ili drugih sredstava u obradi, da bi se spriječilo ili usporilo biološko ili fizičko propadanje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona,

19) testiranje je svaka radnja koja se koristi u toku BMPO u svrhu sprečavanja prenošenja infektivnih ili genetskih bolesti sa jednog bračnog, odnosno vanbračnog supružnika na drugog, odnosno na primaoca,

20) karantin je medicinski postupak odvajanja reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona fizički ili na neki dru-

gi način u očekivanju odluke o njihovom prihvaćanju ili odbijanju,

21) zamrzavanje, odnosno odmrzavanje je medicinski postupak kojim se reproduktivne ćelije i embrioni uvode, odnosno vraćaju iz oblasti kriogenih temperatura u oblast fiziološke temperature,

22) skladištenje je čuvanje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona u odgovarajućim kontroliranim uvjetima do distribucije,

23) distribucija je prijevoz reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona namijenjenih za primjenu u postupku BMPO,

24) prijenos je unošenje reproduktivnih ćelija i embriona u reproduktivne organe žene,

25) ozbiljna neželjena pojava je svaka neočekivana pojava u vezi sa doniranjem, davanjem, obradom, testiranjem, karantinom, zamrzavanjem, odmrzavanjem, skladištenjem, distribucijom i prijenosom reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona koja može da dovede do prenošenja zaraznih bolesti, smrti ili ugrožavanja života i nastanka invaliditeta, odnosno produženja bolesti ili hospitalizacije primaoca,

26) ozbiljna neželjena reakcija je neočekivani odgovor, uključujući i pojavu zarazne bolesti davaoca ili primaoca koja je povezana sa davanjem reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona ili njihovom primjenom kod ljudi i koja može da dovede do pojave zarazne bolesti, smrti ili ugrožavanja života davaoca ili primaoca, kao i pojave invaliditeta, odnosno produženja bolesti ili hospitalizacije davaoca ili primaoca,

27) sistem kvaliteta u BMPO je postupak utvrđivanja odgovornosti, procedura, procesa i sredstava potrebnih za upravljanje kvalitetom i njegovu primjenu u Centru za BMPO i Banci reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona (u daljem tekstu: Banka), a obuhvaća sve aktivnosti koje neposredno ili posredno doprinose kvalitetu BMPO,

28) standardne operativne procedure (u daljem tekstu: SOP) su uputstva u pisanoj formi koja propisuju korake u određenom procesu, uključujući materijale i metode koji se koriste, kao i očekivani krajnji ishod, a koji su u skladu sa važećim propisima, te pravnom tekovinom Europske unije i praksom i standardima Vijeća Europe,

29) validacija je izrada dokumentiranih dokaza koji sa visokim stupnjem sigurnosti pružaju uvjerenja da određeni proces i SOP dosljedno daju proizvod koji zadovoljava unaprijed utvrđene specifikacije i osobine kvaliteta, s tim da se proces validira da bi se ocijenio efekat sistema sa stanovišta njegove djelotvornosti za planiranu namjenu,

30) kvalifikacija je izrada dokumentiranih dokaza koji sa visokim stupnjem sigurnosti pružaju uvjerenja da određena oprema i/ili okolina dosljedno obavlja funkciju i zadovoljava unaprijed utvrđene standarde i zahtjeve kvaliteta,

31) sljedivost je identifikacija reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona u svakoj fazi BMPO ili njihovo uništavanje, a to podrazumijeva i mogućnost identifikacije davaoca, primaoca, Banke i Centra za BMPO, kao i identifikacija podataka u vezi sa identifikacijom.

Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu
Članak 14.

Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda, podrazumijevaju oba roda.

POGLAVLJE II.

ORGANIZIRANJE RADA CENTRA ZA BMPO I OSNIVANJE I PRESTANAK RADA BANKE

Organiziranje Centra za BMPO i osnivanje Banke
Članak 15.

(1) Zdravstvena ustanova koja obavlja zdravstvenu djelatnost ginekologije i akušerstva organizira Centar za lije-

čenje neplodnosti postupcima biomedicinski potpomognute oplodnje (u daljem tekstu: Centar za BMPO) kao svoj organizacioni dio, ako ispunjava uvjete koji se odnose na prostor, kadar i opremu za obavljanje BMPO u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima je uređena oblast zdravstvene zaštite.

(2) U Centru za BMPO vrši se davanje, obrada, testiranje i prijenos reproduktivnih tkiva i/ili ćelija bračnih, odnosno vanbračnih supružnika, te konzerviranje, karantin, zamrzavanje, odmrzavanje, skladištenje i prijenos embriona u homologna vantagelesnoj oplodnji, odnosno prijenos doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona u heterologna vantagelesnoj oplodnji.

(3) Banka reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona (u daljem tekstu: Banka) osniva se kao javna ili privatna zdravstvena ustanova ako ispunjava uvjete koji se odnose na prostor, kadar i opremu za obavljanje djelatnosti Banke i prestaje sa radom u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima je uređena oblast zdravstvene zaštite.

(4) U Banci se vrši doniranje, davanje, obrada, testiranje, konzerviranje, karantin, zamrzavanje, odmrzavanje, skladištenje, distribucija, uvoz i izvoz reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona u heterologna vantagelesnoj oplodnji.

(5) Zdravstvena ustanova iz st. 1. i 3. ovoga članka podnosi Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite (u daljem tekstu: Ministarstvo) zahtjev i dokumentaciju za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta koji se odnose na prostor, kadar i opremu za obavljanje BMPO u Centru za BMPO i Banci.

(6) Ministar zdravlja i socijalne zaštite (u daljem tekstu: ministar) rješenjem imenuje Komisiju za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Članovi Komisije iz stavka 6. ovoga članka koji nisu iz reda državnih službenika zaposlenih u Ministarstvu imaju pravo na naknadu za svoj rad u skladu sa propisom kojim je uređena zdravstvena zaštita.

(8) Komisija iz stavka 6. ovoga članka dužna je da sačini zapisnik o provjeri ispunjenosti uvjeta iz stavka 5. ovoga članka.

(9) Na osnovu zapisnika Komisije iz stavka 8. ovoga članka ministar rješenjem utvrđuje ispunjenost uvjeta zdravstvenih ustanova iz st. 1. i 3. ovoga članka, u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(10) Rješenje ministra iz stavka 9. ovoga članka je konačno i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

(11) Zahtjev za ponovno utvrđivanje ispunjenosti uvjeta koji se odnose na prostor, kadar i opremu zdravstvene ustanove iz st. 1. i 3. ovoga članka dužne su da podnesu 60 dana prije isteka roka od pet godina od dana dostavljanja rješenja iz stavka 9. ovoga članka.

(12) Troškove postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta koji se odnose na prostor, kadar i opremu za obavljanje BMPO u Centru za BMPO, odnosno za djelatnost Banke snosi podnosilac zahtjeva iz stavka 5. ovoga članka i čine prihod proračuna Republike, a visinu troškova utvrđuje ministar rješenjem u skladu sa propisom kojim je uređena zdravstvena zaštita.

Lice sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u Centru za BMPO i Banci
Članak 16.

(1) Ravnatelj zdravstvene ustanove koja u svom sastavu ima Centar za BMPO kao organizacioni dio imenuje i razrješava lice sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u Centru za BMPO, a ravnatelj Banke imenuje i razrješava lice sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u Banci.

(2) Lice sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u Centru za BMPO obavezno mora da ima završen medicinski fakultet sa specijalizacijom iz ginekologije i akušerstva i supspecijalizacijom iz fertiliteta i steriliteta.

(3) Lice sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u Banci mora da ispunjava sljedeće uvjete:

1) da ima završen fakultet iz oblasti zdravlja i zaštite zdravlja ili bioloških nauka,

2) da ima najmanje dvije godine radnog iskustva u BMPO.

(4) Lice sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u Centru za BMPO, odnosno Banci obavezno je da:

1) vodi jedinstvenu bazu podataka za Republički registar u skladu sa ovim zakonom,

2) nadzire BMPO, odnosno djelatnost Banke,

3) prikuplja, analizira i dostavlja informacije o ozbiljnim neželjenim reakcijama, kao i ozbiljnim neželjenim pojavama kod davaoca, odnosno primaoca i da o sumnji na neželjene reakcije, bez odgode, obavijesti ravnatelja zdravstvene ustanove, odnosno Banke,

4) osigura uspostavljanje sistema kvaliteta i sistema upravljanja kvalitetom,

5) podnosi godišnji izvještaj ravnatelju zdravstvene ustanove o obavljanju poslova iz svog djelokruga rada,

6) provodi kontinuiranu edukaciju zdravstvenih radnika, odnosno zdravstvenih saradnika koji su zaposleni u Centru za BMPO i Banci,

7) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

(5) Ravnatelj zdravstvene ustanove koja u svom sastavu ima Centar za BMPO, odnosno ravnatelj Banke obavezan je da dostavi osobne podatke o licu sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima iz stavka 1. ovoga članka, Stručnoj savjetodavnoj komisiji u BMPO i Ministarstvu u skladu sa ovim zakonom.

Imenovanje i razrješenje Stručne savjetodavne komisije u BMPO

Članak 17.

(1) Stručna savjetodavna komisija obavlja stručno-medicinska i organizaciona usklađivanja, usmjeravanje rada i aktivnosti u BMPO, koja se zasnivaju na načelima profesionalne etike i deontologije.

(2) Ministar, na prijedlog zdravstvene ustanove koja u svom sastavu ima Centar za BMPO i Banke, imenuje i razrješava predsjednika i članove Stručne savjetodavne komisije u BMPO.

(3) Stručnu savjetodavnu komisiju u BMPO čini sedam članova, i to:

1) dva doktora medicine - specijalista ginekologije i akušerstva sa supspecijalizacijom iz fertiliteta i steriliteta,

2) doktor medicine - specijalista ginekologije i akušerstva koji je završio postdiplomske studije iz humane reprodukcije ili diplomirani biolog, master reproduktivni biolog - embriolog,

3) doktor medicine - supspecijalista kliničke genetike,

4) predstavnik Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske,

5) predstavnik Ministarstva.

(4) Stručna savjetodavna komisija se imenuje na period od četiri godine.

(5) Stručna savjetodavna komisija donosi poslovnik o radu.

(6) Članovi Stručne savjetodavne komisije nemaju pravo na naknadu za svoj rad.

Zadatak Stručne savjetodavne komisije u BMPO

Članak 18.

Zadatak Stručne savjetodavne komisije u BMPO je da:

1) prati savremena dostignuća u BMPO,

2) daje mišljenje za preimplantacijsku genetsku dijagnostiku u BMPO,

3) daje mišljenje za uvođenje i upotrebu novih postupaka BMPO u Centru za BMPO,

4) usvaja izvještaj o podacima o ozbiljnim neželjenim pojavama i ozbiljnim neželjenim reakcijama i daje preporuke Centru za BMPO i Banci u skladu sa ovim zakonom,

5) usvaja izvještaj o evidenciji i daje preporuke Centru za BMPO i Banci u skladu sa ovim zakonom,

6) daje mišljenje na izuzeće od zabrane korištenja postupaka BMPO u svrhu odabira pola budućeg djeteta ukoliko se na taj način sprečava nastanak nasljedne bolesti koja je u vezi sa polom djeteta,

7) obavlja i druge zadatke od značaja za primjenu BMPO.

Kontinuirana edukacija zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog saradnika

Članak 19.

Zdravstveni radnik, odnosno zdravstveni saradnik koji je zaposlen u Centru za BMPO i Banci radi sticanja i unapređivanja znanja i vještina, a u cilju praćenja savremenih naučnih dostignuća i unapređivanja kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga ima pravo i dužnost da učestvuje u kontinuiranoj i dodatnoj edukaciji u skladu sa propisom kojim je uređena zdravstvena zaštita.

Uspostavljanje, provođenje i upravljanje sistemom

kvaliteta

Članak 20.

Centar za BMPO, odnosno Banka obavezna je da uspostavi, provodi i upravlja sistemom kvaliteta, u skladu sa propisima kojim se uređuje zdravstvena zaštita i ovim zakonom, i to u oblasti:

1) organizacijske strukture;

2) urednog vođenja i čuvanja dokumentacije i zapisnika u skladu sa rokovima propisanim ovim zakonom;

3) kontrole kvaliteta, koja podrazumijeva:

1. kvalifikaciju i validaciju opreme,

2. kvalifikaciju SOP-ova,

3. kvalifikaciju dokumentacije,

4. kvalifikaciju i validaciju čistog prostora,

5. kvalifikaciju čišćenja i dezinfekcije prostora,

6. nadzor, kontrolu izmjene i rekvalifikaciju sistema;

4) kvalifikacije prostora i opreme;

5) validacije procesa;

6) sljedivosti reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona;

7) izvještavanja o ozbiljnim neželjenim pojavama i ozbiljnim neželjenim reakcijama.

Uspostavljanje i provođenje procedure praćenja, prijavljivanja i povlačenja

Članak 21.

(1) Centar za BMPO obavezan je da uspostavi i provodi proceduru praćenja i prijavljivanja ozbiljnih neželjenih pojava i ozbiljnih neželjenih reakcija u BMPO, te proceduru povlačenja iz upotrebe reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona koji su izazvali ili mogu izazvati ozbiljnu neželjenu pojavu ili ozbiljnu neželjenu reakciju.

(2) Banka je obavezna da uspostavi i provodi proceduru praćenja i prijavljivanja ozbiljnih neželjenih reakcija, te proceduru povlačenja iz upotrebe reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona koji su izazvali ili mogu izazvati ozbiljnu neželjenu reakciju.

(3) Ravnatelj zdravstvene ustanove čiji je organizacioni dio Centar za BMPO obavezan je da Stručnoj savjetodavnoj komisiji na kraju tekuće godine dostavi izvještaj o podacima o ozbiljnim neželjenim pojavama i ozbiljnim neželjenim reakcijama iz stavka 1. ovoga članka, a ravnatelj Banke da

dostavi izvještaj o podacima o ozbiljnim neželjenim reakcijama iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ministar donosi Pravilnik o sadržaju i postupku dostavljanja izvještaja o ozbiljnim neželjenim pojavama i ozbiljnim neželjenim reakcijama u BMPO.

Standardne operativne procedure
Članak 22.

(1) Centar za BMPO, odnosno Banka obavezna je da ima SOP-ove za djelokrug svog rada i da sa djelokrugom svoga rada upozna zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog saradnika koji je zaposlen u Centru za BMPO, odnosno Banci.

(2) Centar za BMPO, odnosno Banka obavezna je da vrši reviziju SOP-ova iz stavka 1. ovoga članka po potrebi, a pregled da vrši jednom godišnje.

(3) Centar za BMPO, odnosno Banka obavezna je da stare verzije SOP-a arhivira i čuva najmanje 50 godina.

Evidencija o podacima iz djelokruga rada
Centra za BMPO i Banke
Članak 23.

(1) Centar za BMPO je obavezan da vodi evidenciju o:

1) vrsti i broju reproduktivnih tkiva i/ili ćelija koji su dati, obrađeni, testirani i prenijeti u homolognoj vantjelesnoj oplodnji,

2) vrsti i broju embriona koji su konzervirani, stavljeni u karantin, zamrznuti, odmrznuti, uskladišteni i prenijeti u homolognoj vantjelesnoj oplodnji,

3) vrsti, broju i porijeklu prenijetih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji,

4) provedenom psihološkom i pravnom savjetovanju primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona u BMPO.

(2) Banka je obavezna da vodi evidenciju o:

1) vrsti i broju reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona koji su donirani, obrađeni, testirani, konzervirani, stavljeni u karantin, zamrznuti, odmrznuti, uskladišteni, distribuirani i

2) porijeklu doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona.

(3) Centar za BMPO, odnosno Banka obavezna je da čuva podatke iz evidencije iz st. 1. i 2. ovoga članka u pisanom ili elektronskom obliku najmanje 50 godina.

(4) Ravnatelj zdravstvene ustanove čiji je organizacioni dio Centar za BMPO, odnosno ravnatelj Banke, obavezni su dostaviti Stručnoj savjetodavnoj komisiji do ožujka tekuće godine izvještaj o evidenciji iz st. 1. i 2. ovoga članka za prethodnu godinu.

(5) Izvještaji iz stavka 4. ovoga članka mogu biti dostupni javnosti.

Medicinska dokumentacija iz djelokruga rada
Centra za BMPO i Banke
Članak 24.

(1) Centar za BMPO, odnosno Banka obavezna je da podatke iz medicinske dokumentacije iz svog djelokruga rada upisuje u jedinstvenu bazu podataka.

(2) Centar za BMPO, odnosno Banka obavezna je dostaviti bez odgode podatke iz jedinstvene baze podataka iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvu radi upisa u Republički registar.

(3) Centar za BMPO, odnosno Banka obavezna je da medicinsku dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka čuva najmanje 50 godina u pisanom ili elektronskom obliku.

(4) Podaci iz stavka 1. ovoga članka uništavaju se u roku od godinu dana od isteka roka iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Ministar donosi Pravilnik o sadržaju medicinske dokumentacije iz djelokruga rada Centra za BMPO i Banke i postupku vođenja jedinstvene baze podataka.

Sljedivost reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i
embriona u homolognoj vantjelesnoj oplodnji u
Centru za BMPO i doniranih reproduktivnih tkiva i/ili
ćelija i embriona u Banci
Članak 25.

(1) Centar za BMPO obavezan je da osigura sljedivost reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona bračnih, odnosno vanbračnih supružnika u homolognoj vantjelesnoj oplodnji, a Banka doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona.

(2) Centar za BMPO obavezan je da dodijeli jedinstveni identifikacioni broj reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama i embrionima bračnih, odnosno vanbračnih supružnika u homolognoj vantjelesnoj oplodnji, radi njihove identifikacije i sljedivosti.

(3) Banka je obavezna da dodijeli jedinstveni identifikacioni kod doniranim reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama i embrionima da bi se omogućila pravilna identifikacija davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona i sljedivost doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona.

(4) Jedinstveni identifikacioni kod iz stavka 3. ovoga članka je usklađen sa kodnim sistemom zemalja Europske unije za identifikaciju reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona i sadrži najmanje sljedeće podatke:

1) identifikaciju doniranja sa jedinstvenim identifikacionim brojem i identifikacijom Banke,

2) identifikaciju proizvoda sa kodom proizvoda, broj podskupa lota i roka važenja.

Izbor, testiranje i procjena bračnih, odnosno
vanbračnih supružnika u homolognoj vantjelesnoj oplodnji,
primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca
embriona u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji u
Centru za BMPO i davaoca reproduktivnih tkiva i/ili
ćelija i davaoca embriona u Banci
Članak 26.

(1) Centar za BMPO obavezan je da prije davanja reproduktivnih tkiva i/ili ćelija bračnih, odnosno vanbračnih supružnika u homolognoj vantjelesnoj oplodnji, kao i primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji izvrši njihov izbor, testiranje i procjenu.

(2) Banka je obavezna da prije doniranja reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona izvrši izbor, testiranje i procjenu davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona.

(3) Rezultati izbora, testiranja i procjene bračnih, odnosno vanbračnih supružnika, kao i primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji iz stavka 1. ovoga članka, odnosno davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona iz stavka 2. ovoga članka su dokumentirani u pisanom obliku, a svaki nalaz koji odstupa od normalne vrijednosti priopćava se davaocima reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaocima embriona.

(4) Ministar donosi Pravilnik o izboru, testiranju i procjeni bračnih, odnosno vanbračnih supružnika u homolognoj vantjelesnoj oplodnji, kao i primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji u Centru za BMPO i davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji u Banci.

Skladištenje embriona u Centru za BMPO i
doniranih reproduktivnih tkiva i/ili
ćelija i embriona u Banci
Članak 27.

(1) Centar za BMPO obavezan je da osigura da se skladištenje embriona bračnih, odnosno vanbračnih supružnika u homolognoj vantjelesnoj oplodnji obavlja u skladu sa SOP-ovima i u kontroliranim uvjetima.

(2) Banka je obavezna da osigura da se skladištenje doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona obavlja u skladu sa SOP-ovima i u kontroliranim uvjetima.

(3) Ukoliko se Centar za BMPO ukida kao organizacioni dio zdravstvene ustanove, a Banka prestaje da radi, obavezni su da uskladištene embrione bračnih, odnosno vanbračnih supružnika u homolognoj vantjelesnoj oplodnji, odnosno donirana reproduktivna tkiva i/ili ćelije i embrione premjeste u drugi Centar za BMPO, odnosno drugu Banku i o tome obavijeste Ministarstvo bez odgode.

Rok skladištenja embriona bračnih, odnosno vanbračnih supružnika u Centru za BMPO i doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona u Banci
Članak 28.

(1) U Centru za BMPO embrioni se skladište u periodu za koji su bračni, odnosno vanbračni supružnici koji su uključeni u postupak BMPO dali pismeni pristanak, ali ne duže od pet godina od dana njihovog davanja.

(2) U Banci se skladište donirana reproduktivna tkiva i/ili ćelije i embrioni za koje su davaoci reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoci embriona dali pismeni pristanak, ali ne duže od pet godina od dana njihovog davanja.

(3) Izuzetno od stavka 2. ovoga članka, rok skladištenja doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona može se produžiti najviše za pet godina, iz medicinski opravdanih razloga, a uz pismeni zahtjev za produženje davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona.

(4) Lice sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima Banke sačinjava zapisnik o roku skladištenja doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona iz stavka 3. ovoga članka, a koji se čuva u skladu sa zahtjevima sljedivosti.

(5) Centar za BMPO je obavezan da od bračnih, odnosno vanbračnih supružnika od kojih potiču embrioni zahtijeva izjavu u pisanom obliku o daljem postupanju sa embrionima, odnosno neupotrijebljenim embrionima, kao i da li žele da ih doniraju za postupak BMPO za druga lica, u naučnoistraživačke svrhe ili da se embrioni unište, odnosno da se neupotrijebljeni embrioni spontano razgrade i unište poslije isteka roka iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Banka je obavezna da od davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona poslije isteka roka iz st. 2. i 3. ovoga članka zahtijeva izjavu u pisanom obliku o daljem postupanju sa reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama i embrionima, da li žele da ih doniraju u naučnoistraživačke svrhe ili da se unište.

(7) Ukoliko se davaoci embriona iz stavka 5. ovoga članka u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja pismenog zahtjeva ne izjasne o daljem postupanju sa embrionima, odnosno neupotrijebljenim embrionima, ti embrioni se spontano razgrađuju i uništavaju.

(8) Ukoliko se davalac reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoci embriona iz stavka 6. ovoga članka u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja pismenog zahtjeva ne izjasne o daljem postupanju sa reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama, odnosno embrionima, reproduktivna tkiva i/ili ćelije i embrioni se uništavaju, odnosno neupotrijebljeni embrioni spontano se razgrađuju i uništavaju.

(9) Banka je obavezna da, po saznanju o smrti davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija, donirana reproduktivna tkiva i/ili ćelije uništi u roku od 30 dana od dana saznanja o smrti davaoca.

(10) Banka je obavezna da, po saznanju o smrti davaoca embriona, donirane embrione da primaocima embriona u skladu sa ovim zakonom.

(11) Izjava o daljem postupanju iz st. 5, 6. i 7. ovoga članka se čuva u Centru za BMPO, odnosno Banci, ulaže se u medicinsku dokumentaciju i čini njen sastavni dio.

Skladištenje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija muškarca i/ili žene i djeteta kojima prijete opasnost da će postati neplodni
Članak 29.

(1) Muškarac, odnosno žena kojima prema saznanjima savremene medicinske nauke prijete opasnost da će postati neplodni, mogu u Banci, uz pismeni pristanak, skladištiti svoja reproduktivna tkiva i/ili ćelije za vlastito korištenje.

(2) Izuzetno od stavka 1. ovoga članka, reproduktivna tkiva i/ili ćelije može u Banci čuvati i dijete za koje postoji opasnost da će trajno ostati neplodno zbog medicinskih razloga, uz pismenu suglasnost oba roditelja, odnosno staratelja.

(3) Skladištenje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija muškarca i/ili žene i djeteta kojima prijete opasnost da će postati neplodni iz st. 1. i 2. ovoga članka je neograničeno.

Kvalitet i sigurnost doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona u toku distribucije
Članak 30.

(1) Banka je obavezna da osigura kvalitet i sigurnost doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona u toku distribucije.

(2) Ministar donosi Pravilnik o postupku distribucije doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona.

Ugovor sa trećim licem
Članak 31.

(1) Zdravstvena ustanova koja u svom sastavu ima Centar za BMPO kao organizacioni dio, odnosno Banka obavezna je da zaključi ugovor u pisanoj formi sa trećim licem za obavljanje poslova koji utiču na kvalitet i sigurnost reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona bračnih, odnosno vanbračnih supružnika, kao i doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona koji se obrađuju u saradnji sa trećim licima, u slučajevima kada:

1) Centar za BMPO, odnosno Banka jednu od radnji obrade reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona bračnih, odnosno vanbračnih supružnika, kao i doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona povjerava trećem licu,

2) treće lice isporučuje proizvode ili usluge koje utiču na osiguranje kvaliteta i sigurnost reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona bračnih, odnosno vanbračnih supružnika, kao i doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona, uključujući i njihovu distribuciju,

3) Centar za BMPO, odnosno Banka pruža usluge drugom Centru za BMPO, odnosno Banci.

(2) Zdravstvena ustanova koja u svom sastavu ima Centar za BMPO kao organizacioni dio, odnosno Banka obavezna je da ocjenjuje i bira treće lice sa kojim zaključuje ugovor iz stavka 1. ovoga članka na osnovu njegove sposobnosti da ispunji uvjete propisane ovim zakonom.

(3) Zdravstvena ustanova koja u svom sastavu ima Centar za BMPO kao organizacioni dio, odnosno Banka vodi spisak ugovora iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Zdravstvena ustanova koja u svom sastavu ima Centar za BMPO kao organizacioni dio, odnosno Banka, obavezna je da Ministarstvu dostavi kopiju ugovora sa trećim licem iz stavka 1. ovoga članka, bez odgode.

Ukidanje Centra za BMPO i prestanak rada Banke
Članak 32.

(1) Centar za BMPO ukida se ukoliko prestane da ispunjava uvjete koji se odnose na prostor, kadar i opremu za obavljanje BMPO u skladu sa ovim zakonom i propisima kojim se uređuje oblast zdravstvene zaštite.

(2) Banka prestaje sa radom ukoliko prestane da ispunjava uvjete koji se odnose na prostor, kadar i opremu za

obavljanje djelatnosti Banke, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje oblast zdravstvene zaštite.

(3) Ravnatelj zdravstvene ustanove koja u svom sastavu ima Centar za BMPO ukida Centar iz razloga propisanih stavkom 1. ovoga članka.

(4) Odluku o prestanku rada Banke iz razloga propisanih u stavku 2. ovoga članka donosi osnivač u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje sistem javnih službi.

POGLAVLJE III.

VRSTE OPLODNJE I POSTUPCI BMPO

Vrste oplodnje u BMPO

Članak 33.

(1) Vrste oplodnje u BMPO su:

- 1) unutarstajesna oplodnja,
- 2) vanstajesna oplodnja.

(2) Unutarstajesna oplodnja iz stavka 1. točka 1) ovoga članka obuhvaća unošenje spermatozoida u reproduktivne organe žene i/ili unošenje jajnih ćelija zajedno sa spermatozoidima u reproduktivne organe žene.

(3) Vanstajesna oplodnja iz stavka 1. točka 2) ovoga članka obuhvaća spajanje jajnih i sjemenih ćelija izvan tijela žene u cilju stvaranja embriona i prenošenje embriona u reproduktivne organe žene.

(4) Unutarstajesna i vanstajesna oplodnja može biti homologna ili heterologna.

Broj embriona u BMPO

Članak 34.

(1) U BMPO mogu se oploditi sve jajne ćelije uzete u istom uzimanju jajnih ćelija.

(2) Ukupan broj embriona koji se unose u tijelo žene je u skladu sa savremenom medicinskom naukom, profesionalnim iskustvom i praksom što omogućava uspješnost BMPO i koliko je to moguće ograničava rizik višepodne trudnoće.

(3) O broju embriona koji se unose u tijelo žene potrebna je zajednička pismena suglasnost oba bračna, odnosno vanbračna supružnika, te pismena suglasnost punoljetne i poslovno sposobne žene koja živi sama i koja je sposobna da vrši roditeljsku dužnost i u takvom je psihosocijalnom stanju na osnovu koga se opravdano može očekivati da će biti sposobna da obavlja roditeljske dužnosti.

(4) Suglasnost iz stavka 3. ovoga članka ulaze se u medicinsku dokumentaciju i čini njen sastavni dio.

Homologna vanstajesna oplodnja

Članak 35.

(1) U BMPO prednost se daje homolognoj vanstajesnoj oplodnji korištenjem vlastitih reproduktivnih ćelija bračnih, odnosno vanbračnih supružnika.

(2) U homolognoj vanstajesnoj oplodnji koristi se kontrolirana stimulacija ovulacije, a u reproduktivne organe žene može se prenijeti najviše dva embriona, u skladu sa člankom 34. stavak 2. ovog zakona.

(3) Izuzetno od stavka 2. ovoga članka, u reproduktivne organe žene mogu se prenijeti tri embriona:

- 1) kod žene koja ima više od 38 godina,
- 2) kod žene s nepovoljnim testovima rezerve jajnika u folikulima,
- 3) kod ponavljano neuspjeha u liječenju,
- 4) težeg oblika muške neplodnosti,
- 5) u slučaju posebnog zahtjeva oba bračna, odnosno vanbračna supružnika, a nakon što budu informirani o mogućim posljedicama višepodne trudnoće i pismene suglasnosti oba bračna, odnosno vanbračna supružnika,
- 6) kod onkoloških bolesnika.

Heterologna vanstajesna oplodnja

Članak 36.

(1) Heterologna vanstajesna oplodnja provodi se:

1) kada u BMPO nije moguće koristiti reproduktivna tkiva i/ili ćelije jednog od bračnih, odnosno vanbračnih supružnika ili

2) kad se BMPO provodi zbog sprečavanja prijenosa nasljedne bolesti na dijete.

(2) Heterologna vanstajesna oplodnja iz stavka 1. ovoga članka je vanstajesna oplodnja u kojoj se koriste reproduktivna tkiva i/ili ćelije davaoca.

(3) Izuzetno od stavka 1. ovoga članka, u heterolognoj vanstajesnoj oplodnji mogu se koristiti donirani embrioni bračnih, odnosno vanbračnih supružnika nastali u homolognoj vanstajesnoj oplodnji, a koje bračni, odnosno vanbračni supružnici neće koristiti za vlastitu oplodnju, uz njihov pismeni pristanak.

(4) Kod heterologne vanstajesne oplodnje primjenjuju se odredbe članka 35. st. 2. i 3. ovog zakona.

Postupci BMPO

Članak 37.

(1) BMPO se provodi sljedećim postupcima:

- 1) intrauterina inseminacija (IUI),
- 2) in vitro fertilizacija (IVF),
- 3) intracitoplazmatska injekcija spermatozoida (ICSI),
- 4) kultivacija reproduktivnih ćelija i embriona u uvjetima in vitro,
- 5) prijenos embriona (ET),
- 6) zamrzavanje, odmrzavanje i skladištenje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona,
- 7) preimplantacijska genetska dijagnostika,
- 8) potpomognuto sazrijevanje embriona (AH).

(2) Postupak iz stavka 1. točka 1) ovoga članka podrazumijeva unutarstajesnu oplodnju koja može biti homologna i/ili heterologna.

(3) Postupak iz stavka 1. t. 2) i 3) ovoga članka podrazumijeva vanstajesnu oplodnju koja može biti homologna i/ili heterologna.

Preimplantacijska genetska dijagnostika u BMPO

Članak 38.

(1) Preimplantacijska genetska dijagnostika u BMPO dozvoljena je isključivo u preventivne, dijagnostičke i/ili terapijske svrhe, odnosno u slučaju opasnosti od prenošenja nasljedne bolesti, dijagnostike hromozomske i genetske bolesti ili ako je to potrebno zbog ponavljano neuspješnog postupka BMPO.

(2) Zdravstvena ustanova na osnovu pismenog zahtjeva primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona podnosi Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za preimplantacijsku genetsku dijagnostiku u BMPO.

(3) Ministar rješenjem daje suglasnost za preimplantacijsku genetsku dijagnostiku u BMPO iz stavka 1. ovoga članka na osnovu mišljenja Stručne savjetodavne komisije za BMPO.

POGLAVLJE IV.

PRAVA I OBAVEZE U BMPO

Pravo na BMPO

Članak 39.

(1) Pravo na BMPO imaju punoljetni i poslovno sposobni žena i muškarac kojima je potrebna pomoć u liječenju neplodnosti, a koji vode zajednički život i koji su sposobni da vrše roditeljsku dužnost i u takvom su psihosocijalnom stanju na osnovu koga se opravdano može očekivati da će biti sposobni da obavljaju roditeljske dužnosti koje su u interesu djeteta.

(2) Izuzetno od stavka 1. ovoga članka, pravo na BMPO ima i punoljetna i poslovno sposobna žena koja je liječila neplodnost u bračnoj, odnosno vanbračnoj zajednici i kojoj je i dalje potrebna pomoć u liječenju neplodnosti, a sposobna je da vrši roditeljsku dužnost i u takvom je psihosocijalnom stanju na osnovu koga se opravdano može očekivati da će biti sposobna da obavlja roditeljske dužnosti.

(3) Pored lica iz st. 1. i 2. ovoga članka, pravo na BMPO u homolognoj vantjelesnoj oplodnji ima i poslovno sposobna žena, odnosno muškarac koji su upotrebu svojih reproduktivnih ćelija odgodili zbog postojanja mogućnosti smanjenja ili gubitka reproduktivne funkcije, a koji ispunjavaju uvjete propisane u stavku 1. ovoga članka.

(4) Postojanje medicinskih indikacija iz st. 1, 2. i 3. ovoga članka utvrđuje doktor medicine - specijalista ginekologije i akušerstva, koji je završio supspecijalizaciju iz fertiliteta i steriliteta ili postdiplomske studije iz humane reprodukcije, a koji je zaposlen u zdravstvenoj ustanovi koja ima u svom sastavu Centar za BMPO kao organizacioni dio.

(5) Pravo na financiranje BMPO iz sredstava zdravstvenog osiguranja vrši se u skladu sa propisima kojim se uređuje oblast zdravstvenog osiguranja.

Prava i obaveze primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona
Članak 40.

Primaoci reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoci embriona imaju prava i obaveze prema djetetu, začetoj i rođenom upotrebom doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona u BMPO u skladu sa zakonom kojim se uređuju porodični odnosi.

Pravo na informaciju
Članak 41.

(1) Bračni, odnosno vanbračni supružnici u homolognoj vantjelesnoj oplodnji, kao i primaoci reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoci embriona u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji iz članka 39. ovog zakona imaju pravo na informacije u BMPO o:

- 1) stanju njihovog zdravlja,
- 2) dijagnozi,
- 3) prognozi liječenja,
- 4) propisima kojima je ureden BMPO,
- 5) postupku ostvarivanja prava na BMPO na teret sredstava iz zdravstvenog osiguranja,
- 6) mogućnostima i rizicima liječenja neplodnosti,
- 7) mogućnostima izbora postupka BMPO,
- 8) potpisivanju izjave o pristanku, odnosno mogućnosti povlačenja izjave o pristanku na BMPO,
- 9) mogućnosti da ne bude učinjena neka od procedura u BMPO zbog medicinskih ili deontoloških razloga,
- 10) redoslijedu pojedinih procedura u BMPO,
- 11) mogućim etičkim problemima u BMPO,
- 12) drugim vidovima ostvarivanja prava na roditeljstvo,
- 13) načinu i roku čuvanja reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona,
- 14) mogućim psihičkim posljedicama u BMPO.

(2) Izuzetno od stavka 1. ovoga članka, bračni, odnosno vanbračni supružnici u homolognoj vantjelesnoj oplodnji imaju pravo na informaciju o svom izboru o neiskorištenim embrionima koji se mogu donirati za BMPO za primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji, u naučno-istraživačke svrhe ili da se neiskorišteni embrioni spontano razgrade i unište.

(3) Izuzetno od stavka 1. ovoga članka, primaoci reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoci embriona u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji imaju pravo na informaciju o pravnim

posljedicama pristanka na postupak i rađanje djeteta začetoj putem BMPO sa doniranim reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama i embrionima.

(4) O izboru postupka BMPO iz stavka 1. točka 7) ovoga članka odlučuju bračni, odnosno vanbračni supružnici u homolognoj vantjelesnoj oplodnji, kao i primaoci reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoci embriona, zajedno sa doktorom medicine, specijalistom ginekologije i akušerstva sa supspecijalizacijom iz fertiliteta i steriliteta ili koji je završio postdiplomske studije iz humane reprodukcije, a koji je zaposlen u zdravstvenoj ustanovi koja ima u svom sastavu Centar za BMPO kao organizacioni dio.

Obaveze zdravstvenog radnika, odnosno zdravstvenog saradnika u BMPO
Članak 42.

(1) Doktor medicine - specijalista ginekologije i akušerstva sa supspecijalizacijom iz fertiliteta i steriliteta ili završenim postdiplomskim studijama iz humane reprodukcije iz Centra za BMPO, prije započinjanja BMPO, obavezan je bračnim, odnosno vanbračnim supružnicima u homolognoj vantjelesnoj oplodnji, kao i primaocima reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaocima embriona u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji dati informacije iz članka 41. stavak 1. t. od 1) do 13) ovog zakona.

(2) Doktor medicine - specijalista ginekologije i akušerstva sa supspecijalizacijom iz fertiliteta i steriliteta ili završenim postdiplomskim studijama iz humane reprodukcije iz Centra za BMPO iz stavka 1. ovoga članka obavezan je provjeriti prije svakog prenošenja reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona da li izjava o pristanku davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona postoji, odnosno da li je povučena.

(3) Diplomirani psiholog iz Centra za BMPO, prije započinjanja BMPO kod bračnih, odnosno vanbračnih supružnika u homolognoj vantjelesnoj oplodnji, odnosno započinjanja BMPO sa doniranim reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama i embrionima, obavezan je bračnim, odnosno vanbračnim supružnicima u homolognoj vantjelesnoj oplodnji, kao i primaocima reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaocima embriona u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji dati informaciju iz članka 40. stavak 1. točka 14) ovog zakona.

(4) Diplomirani pravnik iz Centra za BMPO, prije započinjanja BMPO sa doniranim reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama i embrionima, obavezan je primaocima reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaocima embriona u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji dati informaciju iz članka 41. stavak 3. ovog zakona.

(5) Diplomirani psiholog, odnosno diplomirani pravnik obavezan je da sačini zapisnik o datoj informaciji iz stavka 3. odnosno stavka 4. ovoga članka kod heterologne vantjelesne oplodnje.

(6) Izuzetno od stavka 5. ovoga članka, diplomirani psiholog može sačiniti zapisnik o datoj informaciji iz stavka 3. ovoga članka kod homologne vantjelesne oplodnje.

Pristanak i povlačenje pristanka primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona u BMPO
Članak 43.

(1) BMPO se može izvršiti samo uz pismeni pristanak primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona.

(2) Pristanak iz stavka 1. ovoga članka je izraz slobodne volje nastale poslije pružanja informacije iz članka 41. ovog zakona i daje se u obliku izjave u zdravstvenoj ustanovi, doktoru medicine iz članka 42. stavak 1. ovog zakona.

(3) Pristanak primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona iz stavka 1. ovoga članka može se pismeno opozvati sve dok se donirana reproduktivna tkiva

i/ili ćelije i embrioni ne prenesu u reproduktivne organe žene.

(4) Pismeni pristanak i povlačenje pristanka iz st. 1. i 3. ovoga članka ulaže se u medicinsku dokumentaciju i čini njen sastavni dio.

(5) Ravnatelj zdravstvene ustanove općim aktom propisuje sadržaj izjave o pismenom pristanku iz stavka 1. ovoga članka u skladu sa propisom kojim je uređena zdravstvena zaštita.

POGLAVLJE V.

DONIRANJE REPRODUKTIVNIH TKIVA I/ILI ĆELIJA I EMBRIONA

Način doniranja

Članak 44.

Doniranje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona je dobrovoljno i anonimno.

Obustava doniranja

Članak 45.

Zdravstveni radnik i/ili zdravstveni saradnik zaposlen u Banci, ukoliko ne dobije uvid u pismeni pristanak da je doniranje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona bilo dobrovoljno, obavezan je da obustavi doniranje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona, kao i da bez odgode pismenim putem obavijesti ravnatelja Banke.

Doniranje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija

od davalaca koji su živi

Članak 46.

Donirana reproduktivna tkiva i/ili ćelije upotrebljavaju se samo od davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija koji su živi.

Davalac jajnih ćelija, spermatozoida i

embriona

Članak 47.

(1) Davalac jajnih ćelija je žena čije se jajne ćelije upotrebljavaju za oplodnju druge žene.

(2) Izuzetno od stavka 1. ovoga članka, davalac jajnih ćelija može biti i žena koja učestvuje u BMPO iz kojeg je nastao višak njenih jajnih ćelija, koje ona želi da donira.

(3) Davalac spermatozoida je muškarac čiji se spermatozoidi upotrebljavaju za oplodnju žene koja nije njegov braćni, odnosno vanbraćni supružnik.

(4) Davalac iz st. 1, 2. i 3. ovoga članka mora biti punoljetno, zdravo i poslovno sposobno lice.

(5) Davaoci embriona su braćni, odnosno vanbraćni supružnici koji su odustali od korištenja svojih embriona u homolognaj vantjelesnoj oplodnji.

Upotreba doniranih reproduktivnih

tkiva i/ili ćelija i embriona

Članak 48.

(1) Donirana reproduktivna tkiva i/ili ćelije i embrioni mogu se upotrebljavati za BMPO jednog para braćnih, odnosno vanbraćnih supružnika, kao i jedne žene iz članka 39. stavak 2. ovog zakona.

(2) Ukoliko dođe do rođenja djeteta, odnosno djece doniranim reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama i embrionima, preostala donirana reproduktivna tkiva i/ili ćelije i embrioni se mogu upotrijebiti isključivo za ponovljeni BMPO kod istog para braćnih, odnosno vanbraćnih supružnika i kod iste žene iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ukoliko poslije završenog BMPO iz stavka 1. ovoga članka ne dođe do rođenja djeteta, preostala donirana reproduktivna tkiva i/ili ćelije i embrioni mogu se upotrijebiti za BMPO drugog para braćnih, odnosno vanbraćnih supružnika, kao i druge žene iz članka 39. stavak 2. ovog zakona.

Prava i obaveze davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i

davaoca embriona

Članak 49.

Davaoci reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoci embriona nemaju prava i obaveze prema primaocu reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaocu embriona, niti prema djetetu začetoj i rođenom upotrebom doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija u BMPO.

Pravo na informaciju davaocu reproduktivnih tkiva i/ili

ćelija i davaocu embriona

Članak 50.

(1) Davaoci reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoci embriona, prije doniranja, imaju pravo na informaciju o:

1) propisima kojima je uređen BMPO,

2) izjavi o pristanku, odnosno mogućnosti povlačenja izjave o pristanku,

3) tome da nemaju pravnu ili drugu obavezu, niti prava prema djetetu, odnosno djeci začetoj i rođenoj upotrebom doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona u BMPO,

4) pružanju zdravstvene usluge u vezi sa davanjem reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona, kao i o liječenju eventualnih posljedica čiji je ono uzrok.

(2) Informaciju iz stavka 1. ovoga članka davaocu reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoci embriona daje lice sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u Banci.

(3) Ministar donosi Pravilnik o sadržaju informacije o posljedicama pristanka na postupak i rađanje djeteta začetoj putem BMPO sa doniranim reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama i embrionima.

Pristanak davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i

davaoca embriona na doniranje

Članak 51.

(1) Doniranje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona može se izvršiti samo uz pismeni pristanak davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona.

(2) Pristanak iz stavka 1. ovoga članka je izraz slobodne volje nastale poslije pružanja informacije iz članka 49. ovog zakona i daje se u Banci u obliku izjave.

(3) Izjava o pristanku iz stavka 2. ovoga članka ulaže se u medicinsku dokumentaciju i čini njen sastavni dio.

(4) Ravnatelj Banke općim aktom propisuje sadržaj izjave o pismenom pristanku iz stavka 1. ovoga članka u skladu sa propisom kojim je uređena zdravstvena zaštita.

Povlačenje pristanka davaoca reproduktivnih tkiva i/ili

ćelija i davaoca embriona na doniranje

Članak 52.

(1) Pristanak davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona na doniranje iz članka 51. ovog zakona može se pismeno opozvati do momenta početka prijenosa doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona.

(2) Izjava o povlačenju pristanka daje se u Banci, u obliku izjave.

(3) Izuzetno od st. 1. i 2. ovoga članka, povlačenjem pristanka za donirana reproduktivna tkiva i/ili ćelije i embrione smatra se izjava o povlačenju pristanka samo jednog braćnog, odnosno jednog vanbraćnog supružnika od čijih je reproduktivnih ćelija stvoren embrion.

(4) Izjava o povlačenju pristanka iz st. 2. i 3. ovoga članka ulaže se u medicinsku dokumentaciju i čini njen sastavni dio.

Izjava o daljem postupanju sa reproduktivnim

tkivima i/ili ćelijama i embrionima poslije

povlačenja pristanka

Članak 53.

(1) Davalac reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davalac embriona poslije povlačenja pristanka iz članka 52. ovog zakona

na daje, u Banci, izjavu u pisanom obliku o daljem postupanju sa reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama i embrionima u skladu sa člankom 28. st. 6. i 7. ovog zakona.

(2) Izjava o daljem postupanju iz stavka 1. ovoga članka ulaže se u medicinsku dokumentaciju i čini njen sastavni dio.

POGLAVLJE VI.

ZABRANE U OBAVLJANJU BMPO

Zabrana plaćanja naknade ili pribavljanja druge imovinske koristi

Članak 54.

(1) Za donirana reproduktivna tkiva i/ili ćelije i embrione zabranjeno je plaćanje novčane naknade ili pribavljanje druge imovinske koristi.

(2) Izuzetno od stavka 1. ovoga članka, zabrana se ne odnosi na naknadu i plaćanje medicinskih i tehničkih usluga u vezi sa BMPO i naknadu za putne troškove u vezi sa doniranjem reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona.

Zabrana oglašavanja

Članak 55.

Zabranjeno je oglašavanje ponude i potrebe za reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama i embrionima.

Zabrana trgovine

Članak 56.

Zabranjena je trgovina reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama i embrionima.

Zabrane u BMPO

Članak 57.

U BMPO zabranjeno je:

1) davati i koristiti reproduktivna tkiva i/ili ćelije i embrione bez pismenog pristanka davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona,

2) upotrijebiti reproduktivna tkiva i/ili ćelije poslije smrti davaoca radi pravljenja embriona,

3) omogućiti nastanak embriona oplodnjom in vitro isključivo radi naučnoistraživačkog rada,

4) omogućiti nastanak embriona da bi se na taj način dobio genetski materijal, ćelije, tkiva ili organi u terapijske svrhe i prenio u tijelo čovjeka ili životinje,

5) omogućiti nastanak embriona sa istopolnom nasljednom osnovom ili embriona koji su po nasljednoj osnovi istovjetni sa drugim živim ili mrtvim licem - kloniranje,

6) stvaranje hibrida u cilju reprodukcije, odnosno vraćanje takvih ćelija ili embriona u ljudsko bit će ili živi oblik koji nije ljudskog porijekla,

7) stvaranje himera u cilju reprodukcije, odnosno vraćanje takvih ćelija ili embriona u ljudsko bit će ili živi oblik koji nije ljudskog porijekla,

8) vršiti unošenje spermatozoida, jajne ćelije, embriona ili fetusa živog oblika koji nije ljudskog porijekla u ljudsko biće,

9) vršiti unošenje spermatozoida, jajne ćelije, embriona ili fetusa živog oblika ljudskog porijekla u tijelo životinja,

10) unošenje niza nukleotida u genom ljudskog embriona bez obzira na to da li je to niz nukleotida ljudske vrste ili nekog drugog bića, uključujući i sintetisani niz nukleotida,

11) upotrijebiti mješavine reproduktivnih ćelija dva davaoca ili više davalaca, odnosno miješanje spermatozoida više muškaraca ili upotreba jajnih ćelija više žena u postupku BMPO,

12) provoditi postupke BMPO sa istovremenom primjenom doniranih jajnih ćelija i doniranih spermatozoida,

13) stvaranje in vitro embriona u bilo koju drugu svrhu osim u svrhu provođenja postupka BMPO,

14) stvaranje embriona od cijele ćelije ili dijela ćelije uzete od embriona ili fetusa, kao i prenošenja tako stvorenog embriona u tijelo žene,

15) oploditi jajnu ćeliju posebnim izborom spermatozoida koje su posebno izabrane da bi se rodilo dijete određenog pola, odnosno izvršiti postupak koji povećava, odnosno osigurava mogućnost da embrion bude određenog pola ili da se može odrediti pol u in vitro embrionu, osim ako se na taj način sprečava nastanak nasljedne bolesti koja je u vezi sa polom djeteta,

16) vršiti stapanje ljudskih gameta sa drugim živim ćelijama koje nisu ljudskog porijekla,

17) omogućiti razvoj ljudskog bića van materice,

18) uključiti ženu koja ima namjeru da dijete poslije rođenja ustupi trećem licu sa plaćanjem naknade ili bez plaćanja, odnosno ostvarivanja materijalne ili nematerijalne koristi, kao i nudenje usluga surogat majke od žene ili bilo kog drugog lica sa plaćanjem naknade ili bez plaćanja, odnosno ostvarivanja druge materijalne ili nematerijalne koristi,

19) provoditi preimplantacionu genetsku dijagnostiku, odabir gameta, odnosno embriona jednog pola, kao i vještačku modifikaciju, odnosno promjenu genetske osnove reproduktivnih ćelija ili embriona radi promjene genetske osnove djeteta u cilju biranja pola djeteta u postupku BMPO,

20) stvaranje identičnih blizanaca vještačkom podjelom embriona,

21) spermatozoide i jajne ćelije davaoca upotrebljavati za oplodnju žene sa kojom je davalac u krvnom srodstvu u pravoj liniji bez obzira na stupanj srodstva i u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja srodstva, odnosno u tazbinskom ili adoptivnom srodstvu,

22) svako neovlašćeno izdavanje podataka, brisanje ili izmjena podataka u kartonu davaoca ili u informacionom sistemu, kao i svaki prijenos ili ustupanje informacija,

23) koristiti in vitro embrion bez pismenog pristanka davaoca.

POGLAVLJE VII.

ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA

Zaštita osobnih podataka davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona, odnosno primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona i djeteta koje je začeto u BMPO
Članak 58.

(1) Podaci o davaocu reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaocu embriona, odnosno primaocu reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaocu embriona i djetetu koje je začeto u BMPO su zaštićeni i predstavljaju profesionalnu tajnu, u skladu sa propisom kojim je uređena zdravstvena zaštita.

(2) Podaci o davaocu iz stavka 1. ovoga članka ne mogu se priopćavati primaocu reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaocu embriona, a podaci o primaocu iz stavka 1. ovoga članka ne mogu se priopćavati davaocu reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaocu embriona.

(3) Uvid u podatke iz medicinske dokumentacije davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davalaca embriona dozvoljen je doktoru medicine koji unosi reproduktivna tkiva i/ili ćelije ili embrion u primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona, iz medicinski opravdanih razloga.

(4) Osobni podaci iz st. 1. i 2. ovoga članka obavezno se zamjenjuju identifikacionim kodom koji davalac reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoci embriona, odnosno primalac reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primalac embriona dobija pri prijavi i unosu podataka u jedinstvenu bazu podataka koja se vodi u zdravstvenoj ustanovi koja u svom sastavu

ima Centar za BMPO i u Banci u skladu sa člankom 24. stavak 1. ovog zakona.

(5) Zaštita osobnih podataka davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona, odnosno primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona vrši se u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

Vrijeme čuvanja

Članak 59.

Podaci o davaocu reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaocu embriona, odnosno primaocu reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaocu embriona, kao i cjelokupna medicinska dokumentacija i evidencija o BMPO i posredovanju u BMPO čuva se u pisanom ili elektronskom obliku najmanje 50 godina poslije upotrebe reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona u zdravstvenoj ustanovi koja u svom sastavu ima Centar za BMPO i Banku i uništava se u roku od godinu dana od isteka navedenog roka.

POGLAVLJE VIII.

REPUBLIČKI REGISTAR

Republički registar

Članak 60.

(1) Ministarstvo vodi Republički registar.

(2) Republički registar iz stavka 1. ovoga članka sadrži jedinstveni identifikacioni broj i podatke o:

- 1) Centru za BMPO, odnosno Banci,
 - 2) davaocu reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona,
 - 3) doniranim reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama i embrionima,
 - 4) primaocima reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaocima embriona u BMPO,
 - 5) vrsti, početku i trajanju BMPO i
 - 6) rođenju djeteta začetog u BMPO.
- (3) Podaci upisani u Republički registar čuvaju se trajno.
- (4) Ministar donosi Pravilnik o sadržaju i postupku vođenja Republičkog registra.

Povjerljivost, pristup i korištenje podataka iz

Republičkog registra

Članak 61.

(1) Podaci iz Republičkog registra čuvaju se u skladu sa propisima kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(2) Pristup podacima iz Republičkog registra ima lice koje vodi Republički registar i lice sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u Centru za BMPO, odnosno Banci u skladu sa propisima kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(3) Podaci iz Republičkog registra mogu se dostaviti sudu i javnim tužiteljstvima u skladu sa propisom kojim se uređuju pravila krivičnog postupka.

(4) Podaci iz Republičkog registra mogu se dostaviti Republičkom zavodu za statistiku u skladu sa propisima kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(5) Podatke iz Republičkog registra i podatke za Republički registar lice iz stavka 2. ovoga članka obavezno je da čuva kao profesionalnu tajnu u skladu sa propisom kojim je uređena oblast zdravstvene zaštite.

(6) Povreda čuvanja profesionalne tajne iz stavka 5. ovoga članka predstavlja težu povredu radne obaveze u skladu sa propisima iz oblasti rada i zdravstvene zaštite.

Traženje i davanje podataka iz Republičkog registra

Članak 62.

(1) Doktor medicine koji liječi dijete začeto u BMPO može iz medicinskih razloga tražiti uvid u Republički registar, da bi se otklonio rizik po zdravlje djeteta.

(2) Doktor medicine - specijalista ginekologije i akušerstva sa supspecijalizacijom iz fertiliteta i steriliteta ili završenim postdiplomskim studijama iz humane reprodukcije iz Centra za BMPO koji provodi BMPO može tražiti uvid u podatke iz Republičkog registra koji su od značaja za zdravlje i sigurnost lica koja se podvrgavaju BMPO, odnosno da bi se spriječila šteta po zdravlje primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona i djeteta koje će se roditi primjenom BMPO.

(3) Podaci iz st. 1. i 2. ovoga članka ne odnose se na osobne podatke davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona, već samo na medicinske podatke koji mogu biti od značaja za zdravlje djeteta i primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona.

POGLAVLJE IX.

PROMOCIJA DONIRANJA REPRODUKTIVNIH
TKIVA I/ILI ĆELIJA I EMBRIONA I
NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Promocija

Članak 63.

(1) Promocija doniranja reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona je kontinuirano davanje informacija građanima o mogućnostima i uvjetima za doniranje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona, davanje potrebnih medicinskih, zakonskih, socijalnih, etičkih i drugih podataka koji su od značaja za promociju, te davanje podataka koji se odnose na Centar za BMPO i Banku, kao i druge informacije od značaja za BMPO (u daljem tekstu: promocija).

(2) Ministarstvo, radi promocije, osigurava informaciju u vezi sa doniranjem reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona stručnoj i općoj javnosti.

(3) Davanje informacije iz stavka 2. ovoga članka ne smatra se reklamiranjem, odnosno oglašavanjem.

(4) Informacija iz stavka 2. ovoga članka sadrži:

- 1) zakonske, medicinske, socijalne, etičke i druge podatke koji su od značaja za promociju,
- 2) podatke koji se odnose na Centar za BMPO, odnosno Banku,
- 3) druge informacije od značaja za BMPO.

Naučnoistraživački rad

Članak 64.

(1) Na embrionima koji su tokom BMPO postali suvišni dozvoljen je naučnoistraživački rad ukoliko postoji pismeni pristanak oba bračna, odnosno vanbračna supružnika koji se podvrgavaju BMPO.

(2) Na reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama dozvoljen je naučnoistraživački rad na osnovu pismenog pristanka davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija.

POGLAVLJE X.

NADZOR

Upravni nadzor

Članak 65.

Upravni nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor

Članak 66.

Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog zakona vrši zdravstveni inspektor u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast inspekcija u Republici.

Ovlašćenja zdravstvenog inspektora

Članak 67.

(1) U obavljanju inspeksijskog nadzora, pored ovlaštenja utvrđenih propisima kojim se uređuje oblast krivičnog zakonodavstva i inspekcije, zdravstveni inspektor je ovlašćen i da:

1) naloži otklanjanje nedostataka koji se odnose na kadar, prostor i opremu u Centru za BMPO i Banci,

2) naloži vođenje evidencija propisanih ovim zakonom, dostavljanje propisanih izvještaja i čuvanje dokumentacije u propisanom roku,

3) naloži prijavljivanje ozbiljne neželjene pojave i ozbiljne neželjene reakcije u BMPO,

4) saslušava i uzima izjavu od odgovornih lica, zdravstvenih radnika, odnosno saradnika u Centru za BMPO, odnosno Banci i drugih zainteresiranih lica,

5) naloži otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u obavljanju BMPO, u roku koji ne može biti kraći od 15 dana, niti duži od šest mjeseci od dana prijema akta kojim je ta mjera naložena, a u hitnim slučajevima naredi otklanjanje utvrđenih nepravilnosti bez odgođe,

6) naloži otklanjanje nedostataka tokom provođenja djelatnosti Banke,

7) zabrani upotrebu doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona ukoliko su uzeti u suprotnosti sa ovim zakonom,

8) zabrani davanje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona od lica koje ne može biti davalac, odnosno lica koje nije dalo pismenu suglasnost za doniranje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona,

9) zabrani druge radnje suprotne ovom zakonu i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(2) Zdravstveni inspektor je u slučajevima sumnje na vršenje radnji koje predstavljaju radnju izvršenja krivičnog djela dužan da podnese krivičnu prijavu nadležnom javnom tužiteljstvu.

Nadzor nad radom zdravstvenih ustanova

Članak 68.

Nadzor nad radom zdravstvene ustanove koja u svom sastavu ima Centar za BMPO i nad Bankom obuhvaća:

- 1) stručni nadzor,
- 2) unutrašnji nadzor.

Stručni nadzor

Članak 69.

(1) Stručni nadzor obavlja se redovno i vanredno.

(2) Redovan i vanredan stručni nadzor iz stavka 1. ovoga članka vrši Ministarstvo u skladu sa propisom kojim je uređena zdravstvena zaštita.

Unutrašnji nadzor

Članak 70.

(1) Zdravstvena ustanova obavezno provodi unutrašnji nadzor nad radom Centra za BMPO, koji čini njen organizacioni dio, kao i nad radom zdravstvenih radnika u BMPO.

(2) Zdravstvena ustanova iz stavka 1. ovoga članka propisuje način obavljanja unutrašnjeg nadzora.

Komisija za stručni nadzor

Članak 71.

(1) Ministar rješenjem imenuje komisiju za redovan stručni nadzor iz reda državnih službenika zaposlenih u Ministarstvu.

(2) Ministar rješenjem imenuje komisiju za vanredni stručni nadzor iz reda državnih službenika zaposlenih u Ministarstvu i/ili istaknutih stručnjaka iz oblasti ginekologije i akušerstva, odnosno fertiliteta i steriliteta uz zastupljenost oba pola, na prijedlog zdravstvene komore.

(3) Članovi komisije iz st. 1. i 2. ovoga članka nemaju pravo na naknadu.

(4) Po obavljenom stručnom nadzoru iz st. 1. i 2. ovoga članka, komisija podnosi izvještaj ministru o utvrđenom

stanju i predlaže mjere koje je potrebno poduzeti ako takvo stanje nije zadovoljavajuće.

(5) Ministar donosi rješenje sa rokom za provođenje mjera iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Ministar može privremeno zabraniti obavljanje BMPO u zdravstvenoj ustanovi koja u svom sastavu ima Centar za BMPO i rad Banke, ukoliko u određenom roku ne provede naložene mjere.

Uvjet za vanredni stručni nadzor

Članak 72.

U vanrednom stručnom nadzoru, koji provodi komisija iz reda istaknutih stručnjaka iz članka 71. stavak 2. ovog zakona ne mogu učestvovati lica sa nižim stručnim zvanjem od najvišeg stručnog zvanja koje ima zaposleni u zdravstvenoj ustanovi koja u svom sastavu ima Centar za BMPO i Banku u kojoj se vrši vanredni stručni nadzor.

POGLAVLJE XI.

KAZNENE ODREDBE

Prekršaji pravnog lica

Članak 73.

(1) Novčanom kaznom od 10.000 KM do 100.000 KM kaznit će se pravno lice za prekršaj ako:

1) obavlja BMPO suprotno uvjetima propisanim u članku 15. ovog zakona,

2) ne imenuje lice sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u Centru za BMPO i Banci (članak 16),

3) ne osigura sistem kvaliteta u postupku BMPO (članak 20),

4) ne uspostavi proceduru praćenja i prijavljivanja ozbiljnih neželjenih pojava i ozbiljnih neželjenih reakcija, te proceduru povlačenja iz upotrebe reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona koji su izazvali ili mogu izazvati ozbiljnu neželjenu pojavu ili ozbiljnu neželjenu reakciju (članak 21),

5) ne osigura SOP-ove (članak 22),

6) ne vodi evidenciju o podacima iz svog djelokruga rada (članak 23),

7) ne vodi jedinstvenu bazu podataka za Republički registar (članak 24),

8) ne osigura sljedivost reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona bračnih, odnosno vanbračnih supružnika u homolognoj vantjelesnoj oplodnji, odnosno primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji i doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona (članak 25),

9) ne vrši izbor, testiranje i procjenu bračnih, odnosno vanbračnih supružnika u homolognoj vantjelesnoj oplodnji, kao i primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embriona u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji i davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona (članak 26),

10) ne osigura skladištenje reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona (čl. 27, 28. i 29),

11) ne osigura kvalitet i sigurnost reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona u toku distribucije (članak 30),

12) ne osigura ugovor u pisanoj formi sa trećim licem za obavljanje svih poslova koji utiču na kvalitet i sigurnost reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona koji se obrađuju u saradnji sa trećim licima (članak 31),

13) omogućiti da se u jednom postupku vađenja jajnih ćelija u tijelo žene unesu embrioni u suprotnosti sa savremenom medicinskom naukom, profesionalnim iskustvom i praksom, odnosno da se ne osigura zajednička pismena suglasnost oba bračna, odnosno vanbračna supružnika o broju embriona koji se unose u tijelo žene (članak 34),

14) ne osigura pismeni pristanak davaoca embriona u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji (članak 36),

15) obavlja preimplantacijsku genetsku dijagnostiku u BMPO suprotno odredbama članka 38. ovog zakona,

16) ne omogućujući da pravo na BMPO imaju sva fizička lica u skladu sa ovim zakonom (članak 39),

17) ne osigura izjavu o pristanku i povlačenju pristanka primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona u pisanom obliku (članak 43),

18) ne postupi u skladu sa člankom 45. ovog zakona,

19) postupi suprotno odredbama članka 46. ovog zakona,

20) ne da informaciju davaocu reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaocu embriona prije doniranja (članak 50),

21) ne osigura pismeni pristanak davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona (članak 51),

22) ne osigura izjavu o povlačenju pristanka davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona u pisanom obliku (članak 52),

23) oglašuje potrebu za reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama i embrionima, ili ponude za reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama i embrionima (članak 55),

24) postupi suprotno odredbama članka 57. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 KM do 20.000 KM.

(3) Pored novčane kazne iz stavka 2. ovoga članka, pravnom licu može se uz izrečenu novčanu kaznu izreći i mjera zabrane obavljanja zdravstvene djelatnosti u trajanju do šest mjeseci.

(4) Pravno lice iz stavka 1. ovoga članka, ukoliko dozvoli plaćanje naknade ili pribavljanje druge imovinske koristi za donirana reproduktivna tkiva i/ili ćelije i embrione ili trguje reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama i embrionima, snosi krivičnu odgovornost u skladu sa propisima kojima je uređena oblast krivičnog zakonodavstva.

(5) Pravno lice iz stavka 1. ovoga članka, ukoliko postupa suprotno odredbama članka 57. ovog zakona i time prouzrokuje znatnije pogoršanje zdravstvenog stanja nekog lica, snosi krivičnu odgovornost u skladu sa propisima kojima je uređena oblast krivičnog zakonodavstva.

(6) Odgovorno lice u pravnom licu snosi krivičnu odgovornost iz st. 4. i 5. ovoga članka.

Prekršaji fizičkog lica Članak 74.

(1) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 10.000 KM kaznit će se fizičko lice za prekršaj ako:

- 1) postupa suprotno odredbama članka 34. ovog zakona,
- 2) postupa suprotno odredbama članka 46. ovog zakona.

(2) Fizičko lice u pravnom licu snosi krivičnu odgovornost iz članka 73. st. 4. i 5. ovog zakona u skladu sa propisima kojima je uređena oblast krivičnog zakonodavstva.

POGLAVLJE XII.

PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Rok za donošenje pravilnika Članak 75.

Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti pravilnike, kojima propisuje:

1) sadržaj i postupak dostavljanja izvještaja o ozbiljnim neželjenim pojavama i ozbiljnim neželjenim reakcijama u BMPO (članak 21),

2) sadržaj vođenja medicinske dokumentacije iz djelo-kruga rada Centra za BMPO i Banke i postupak vođenja jedinstvene baze podataka (članak 24),

3) izbor, testiranje i procjenu bračnih, odnosno vanbračnih supružnika u homolognoj vantjelesnoj oplodnji, kao i primaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i primaoca embri-

na u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji u Centru za BMPO i davaoca reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i davaoca embriona u heterolognoj vantjelesnoj oplodnji u Banci (članak 26),

4) postupak distribucije doniranih reproduktivnih tkiva i/ili ćelija i embriona (članak 30),

5) sadržaj informacije o posljedicama pristanka na postupak i rađanje djeteta začeto putem BMPO sa doniranim reproduktivnim tkivima i/ili ćelijama i embrionima (članak 50),

6) sadržaj i postupak vođenja Republičkog registra (članak 60).

Stupanje na snagu Zakona Članak 76.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 02/1-021-603/20
25. lipnja 2020. godine
Banjaluka

Predsjednik
Narodnog skupštine,
Nedeljko Čubrilović, v.r.

1360

Na osnovu Amandmana XL. točka 2. na Ustav Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 28/94),
d o n o s i m

U K A Z

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI I POSTUPANJU SA DJECOM I MALODOBNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i malodobnicima u krivičnom postupku, koji je Narodna skupština Republike Srpske usvojila na Desetoj redovnoj sjednici, održanoj 25. lipnja 2020. godine, a Vijeće naroda 6. srpnja 2020. godine konstatiralo da se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i malodobnicima u krivičnom postupku ne odnosi na vitalni nacionalni interes ni jednog od konstitutivnih naroda u Republici Srpskoj.

Broj: 01-020-1985/20
7. srpnja 2020. godine
Banjaluka

Predsjednik
Republike,
Željka Cvijanović, v.r.

Z A K O N

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI I POSTUPANJU SA DJECOM I MALODOBNICIMA U KRIVIČNOM POSTUPKU

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti i postupanju sa djecom i malodobnicima u krivičnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 13/10 i 61/13) u članku 1. poslije riječi: "sudovi" i zarezom dodaje se riječ: "javna", a poslije riječi: "tužiteljstva" dodaju se riječi: "(u daljem tekstu: tužiteljstvo)", kao i u cijelom tekstu Zakona, u odgovarajućem padežu.

Riječi: "ovlašćena službena lica" zamjenjuju se riječima: "policijske službenike", kao i u cijelom tekstu Zakona, u odgovarajućem padežu.

Članak 2.

U članku 2. u stavku 2. poslije riječi: "nije navršilo 14 godina" riječi: "(u daljem tekstu: dijete)" brišu se.

Članak 3.

U članku 8. poslije riječi: "Obaveza je" dodaje se riječ: "javnog".

Članak 4.

U članku 10. u stavku 2. poslije riječi: "kao mlada punoljetna lica" dodaju se zarezom i riječi: "a za koja se utvrdi

da njihov razvoj nije na tom nivou da bi se mogla smatrati punoljetnim licem”.

Članak 5.

Članak 11. mijenja se i glasi:

“Odredbe Krivičnog zakonika Republike Srpske (‘Službeni glasnik Republike Srpske’, broj 64/17), (u daljem tekstu: Krivični zakonik), Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske (‘Službeni glasnik Republike Srpske’, br. 53/12, 91/17 i 66/18), (u daljem tekstu: Zakon o krivičnom postupku), Zakona o izvršenju krivičnih i prekršajnih sankcija Republike Srpske (‘Službeni glasnik Republike Srpske’, broj 63/18), (u daljem tekstu: Zakon o izvršenju krivičnih i prekršajnih sankcija) i drugi propisi primjenjuju se ako ovim zakonom nije drugačije propisano.”.

Članak 6.

U članku 12. u točki v) poslije riječi: “je lice koje je” dodaju se riječi: “u vrijeme izvršenja krivičnog djela”, a poslije riječi: “punoljetnim licem” i zarez dodaju se riječi: “a što se utvrđuje odgovarajućim nalazom vještačenja (psihološko, psihijatrijsko i slično)” i zarez.

Članak 7.

U članku 21. u stavku 2. poslije riječi: “po nalogu i zahteju tužitelja” dodaju se zarez i riječi: “i pruža stručnu pomoć kada tužitelj saslušava dijete kao svjedoka oštećenog krivičnim djelom, odnosno koji je svjedok-očevidac učinjenog krivičnog djela iz članka 184. ovog zakona”.

U stavku 3. poslije riječi: “sud ocijeni da je to neophodno” dodaju se zarez i riječi: “i pruža stručnu pomoć kada sud saslušava dijete kao svjedoka oštećenog krivičnim djelom, odnosno koji je svjedok-očevidac učinjenog krivičnog djela iz članka 184. ovog zakona”.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

“(5) Tužitelj u toku pripremnog postupka može odlučiti da stručni savjetnik prisustvuje radnjama koje se poduzimaju u prisustvu malodobnog učinioca krivičnog djela, a naročito tokom njegovog ispitivanja. Sud određuje prisustvo stručnog savjetnika kada se u krivičnim postupcima za krivična djela iz članka 184. ovog zakona vrši saslušanje djece na čiju štetu je učinjeno krivično djelo ili su bili svjedoci učinjenog krivičnog djela.”.

Stavak 6. mijenja se i glasi:

“(6) Ukoliko tužiteljstva ili sudovi nemaju stručne savjetnike, sudija i tužitelj zatražit će da radnje i zadatke iz st. 2. i 3. ovoga članka izvrše stručna lica organa starateljstva, a u svrhu saslušanja djece svjedoka oštećenih krivičnim djelom, odnosno koji su svjedoci-očevici učinjenog krivičnog djela iz članka 184. ovog zakona, da angažiraju stručno lice (psihologe, pedagoge, socijalne pedagoge - defektologe, specijalne pedagoge - defektologe i socijalne radnike) iz organa starateljstva.”.

Poslije stavka 6. dodaje se novi stavak 7, koji glasi:

“(7) Stručni savjetnici tužiteljstava i sudova imaju posebna znanja iz oblasti prestupništva mladih i krivičnopravne zaštite djece, o čemu stiču certifikate iz članka 197. stavak 3. ovog zakona.”.

Članak 8.

U članku 26. stavak 6. briše se.

Članak 9.

U članku 35. u stavku 8. riječi: “da može biti upućen u odgojni centar” zamjenjuju se riječima: “da mu mogu biti izrečene odgojne mjere pojačanog nadzora”.

Članak 10.

U članku 43. u stavku 4. riječi: “prekršaj javnog reda i mira sa elementima nasilja” brišu se.

Članak 11.

U članku 44. u stavku 2. poslije riječi: “mjera sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja” dodaju se riječi: “i čuva-

nja u zdravstvenoj ustanovi”, kao i u cijelom tekstu Zakona, u odgovarajućem padežu.

Članak 12.

U članku 45. u stavku 1. poslije riječi: “ili ako se odluka” dodaju se riječi: “o izricanju posebne obaveze ili mjere pojačanog nadzora”.

Članak 13.

U članku 50. riječ: “krivice” zamjenjuje se riječima: “krivične odgovornosti”.

Članak 14.

U članku 51. u stavku 1. poslije riječi: “ne može biti” dodaju se riječi: “kraća od šest mjeseci ni”.

U članku 51. u stavku 3. broj: “37.” zamjenjuje se brojem: “52.”, a riječi: “Krivičnog zakona” zamjenjuju se riječima: “Krivičnog zakonika”, kao i u cijelom tekstu Zakona, u odgovarajućem padežu.

Članak 15.

U članku 53. u stavku 1. riječi: “u kazneno-popravnoj ustanovi” zamjenjuju se riječima: “u ustanovi za izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija (u daljem tekstu: Ustanova)”.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

“(2) Ako za vrijeme trajanja uvjetnog otpusta određena mjera pojačanog nadzora ne postiže svrhu ili malodobnik ne ispunjava posebne obaveze koje su mu određene uz odgojnu mjeru pojačanog nadzora, sud može opozvati uvjetni otpust.”.

Poslije stavka 2. dodaju se novi st. 3. i 4, koji glase:

“(3) Ako za vrijeme trajanja uvjetnog otpusta malodobnik učini jedno ili više krivičnih djela, sud postupa u skladu sa člankom 48. Krivičnog zakonika.

(4) U slučaju iz st. 2. i 3. ovoga članka, vrijeme provedeno na uvjetnom otpustu ne uračunava se u vrijeme izdržane kazne malodobničkog zatvora.”.

Članak 16.

Članak 58. mijenja se i glasi:

“Odgojne mjere i kazna malodobničkog zatvora ne mogu imati pravne posljedice osude koje se sastoje u zabrani sticanja određenih prava, i to:

a) zabrana vršenja određenih poslova ili funkcija u organima Republike Srpske, privrednim društvima i u drugim pravnim licima,

b) zabrana istupanja u štampi, na radiju, televiziji ili javnim skupovima, zabrana vršenja izdavačke djelatnosti ili zabrana učestvovanja u osnivanju udruženja,

v) zabrana sticanja određenog poziva ili unapređenja u službi,

g) zabrana sticanja određenih dozvola ili odobrenja koja se daju odlukom nadležnih organa.”.

Članak 17.

U članku 60. riječi: “t. od a) do g)” zamjenjuju se riječima “t. od a) do d)”.

Članak 18.

Članak 61. mijenja se i glasi:

“Prema malodobniku mogu se izreći sljedeće mjere sigurnosti:

a) obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi,

b) obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi,

v) obavezno liječenje o ovisnosti,

g) zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti,

d) zabrana prisustvovanja određenim sportskim priredbama,

d) zabrana približavanja određenom licu i komunikacije sa određenim licem,

e) obavezan psihosocijalni tretman,

ž) udaljenje iz zajedničkog domaćinstva,

z) oduzimanje predmeta.”.

Članak 19.

U članku 62. poslije stavka 2. dodaju se novi st. 3. i 4, koji glase:

“(3) Izuzetno od stavka 1. ovoga članka, mjera sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi, kada su ispunjeni zakonom propisani uvjeti, može se izreći samostalno.

(4) Mjere sigurnosti traju dok ne prestanu razlozi zbog kojih su izrečene, ali najduže do isteka trajanja odgojne mjere ili kazne malodobničkog zatvora ili dok traje odgođeno izvršenje ove kazne ili uvjetni otpust iz zavoda ili Ustanove, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.”.

Članak 20.

Naziv članka i članak 63. mijenjaju se i glase:

“Obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi

Članak 63.

(1) Kada su ispunjeni uvjeti iz članka 74. stavak 1. Krivičnog zakonika, malodobniku se izriče mjera sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi.

(2) Mjeru sigurnosti iz stavka 1. ovoga članka sud će obustaviti kada utvrdi da je prestala potreba za liječenjem i čuvanjem učinioca u zdravstvenoj ustanovi, o čemu sud odlučuje svakih šest mjeseci, na osnovu izvještaja zdravstvene ustanove i nalaza vještaka.

(3) Mjera sigurnosti iz stavka 1. ovoga članka izrečena uz odgojnu mjeru ili kaznu malodobničkog zatvora može trajati i duže od isteka zakonskog roka trajanja izrečene odgojne mjere ili izrečene kazne malodobničkog zatvora.

(4) Umjesto mjere sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi, malodobniku se na osnovu nalaza i mišljenja vještaka može izreći odgojna mjera upućivanja u posebnu ustanovu za liječenje i osposobljavanje ako se na takav način može osigurati liječenje i postići svrha mjere sigurnosti koja se umjesto te mjere izriče.

(5) Mjera sigurnosti obaveznog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi ne može se izreći uz odgojnu mjeru sudskog ukora i posebnih obaveza.”.

Članak 21.

Naziv članka i članak 64. mijenjaju se i glase:

“Obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi

Članak 64.

(1) Kada su ispunjeni uvjeti iz članka 75. stavak 1. Krivičnog zakonika, malodobniku se može izreći mjera sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja na slobodi, kada se na osnovu nalaza i mišljenja vještaka utvrdi da za provođenje tih mjera nije potrebno liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi, nego samo njegovo liječenje na slobodi.

(2) Kada sud odluči da u skladu sa stavkom 1. ovoga članka izrekne mjeru obaveznog psihijatrijskog liječenja na slobodi, sud izriče odgojnu mjeru ili kaznu malodobničkog zatvora u skladu sa čl. 63. i 65. ovog zakona.

(3) Pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka sud može izreći obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi i malodobniku koji je krivično djelo izvršio u stanju bitno smanjene uračunljivosti ili koji je na osnovu čl. 43. i 53. ovog zakona pušten na uvjetni otpust.”.

Članak 22.

Naziv članka i članak 65. mijenjaju se i glase:

“Obavezno liječenje o ovisnosti

Članak 65.

Kada su ispunjeni uvjeti iz članka 76. stavak 1. Krivičnog zakonika, malodobniku se izriče mjera sigurnosti obaveznog liječenja o ovisnosti.”.

Članak 23.

Naziv članka i članak 66. mijenjaju se i glase:

“Zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti

Članak 66.

Prema malodobniku sud može izreći mjeru sigurnosti zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti, u skladu sa člankom 77. Krivičnog zakonika.”.

Članak 24.

Poslije članka 66. dodaju se nazivi čl. i novi čl. 66a, 66b, 66v. i 66g, koji glase:

“Zabrana prisustvovanja određenim sportskim priredbama

Članak 66a.

Prema malodobniku sud može izreći mjeru sigurnosti zabrane prisustvovanja određenim sportskim priredbama, u skladu sa člankom 78. Krivičnog zakonika.

Zabrana približavanja i komunikacije sa određenim licem

Članak 66b.

Prema malodobniku sud može izreći mjeru sigurnosti zabrane približavanja i komunikacije sa određenim licem, u skladu sa člankom 79. Krivičnog zakonika.

Obavezan psihosocijalni tretman

Članak 66v.

Prema malodobniku sud može izreći mjeru sigurnosti obaveznog psihosocijalnog tretmana, u skladu sa člankom 80. Krivičnog zakonika.

Udaljenje iz zajedničkog domaćinstva

Članak 66g.

Prema malodobniku sud može izreći mjeru sigurnosti udaljenja iz zajedničkog domaćinstva, u skladu sa člankom 81. Krivičnog zakonika.”.

Članak 25.

U članku 67. broj: “62.” zamjenjuje se brojem: “82.”.

Članak 26.

U članku 69. u stavku 1. poslije riječi: “koje je krivično djelo učinilo kao” dodaje se riječ “stariji”.

Članak 27.

U članku 71. u stavku 1. poslije riječi: “Licu koje je kao” dodaje se riječ “mlađe”, a riječi “a u vrijeme suđenja nije navršilo 23 godine života,” brišu se.

Članak 28.

U članku 72. u stavku 1. riječi: “pokretanja postupka, odnosno” brišu se.

Članak 29.

U članku 73. u stavku 2. riječi: “se osnovano sumnja” zamjenjuju se riječima: “postoje osnovi sumnje”, a riječ “krivičnog” zamjenjuje se riječju: “pripremnog”.

Poslije stavka 4. dodaje se novi stavak 5, koji glasi:

“(5) U slučaju kada policijski službenik vrši ispitivanje iz stavka 1. ovoga članka, dijete mora imati branioca, koji ima posebna znanja.”.

Članak 30.

U članku 78. u stavku 3. riječ: “ispitivanje” zamjenjuje se riječju: “saslušanje”.

Članak 31.

U članku 87. u stavku 1. riječi: “postupak obustaviti ili” brišu se.

Članak 32.

U članku 88. u stavku 2. riječ: “koje” zamjenjuje se riječju: “koji”.

U stavku 3. poslije riječi: “u prisustvu njegovog branioca, roditelja, staraoca, odnosno usvojioca” dodaju se zarez i riječi: “kao i stručnog lica organa starateljstva”.

U stavku 4. riječi: “24 sata” zamjenjuju se riječima: “osam dana”, a riječ: “službeni” briše se.

Poslije stavka 8. dodaje se novi stavak 9, koji glasi:

“(9) O prijedlogu za izricanje policijskog upozorenja iz st. 4. i 5. ovoga članka tužitelj donosi odluku u roku od osam dana od dana prijema prijedloga.”.

Članak 33.

U članku 89. u stavku 1. riječ: “krivični” zamjenjuje se riječju: “pripremni”.

U stavku 3. riječi: “zahtijeva pokretanje krivičnog postupka” zamjenjuju se riječima: “pokreće pripremni postupak”.

Članak 34.

U članku 90. u stavku 4. poslije riječi: “i o tome” dodaju se riječi: “obavještava malodobnika, roditelja, usvojioca ili staraoca malodobnika, branioca, organ starateljstva i”.

Članak 35.

U članku 96. u stavku 6. riječ: “dužno” zamjenjuje se riječju: “dužan”.

Članak 36.

U članku 102. u stavku 4. broj: “44.” zamjenjuje se brojem: “59.”.

Članak 37.

U članku 104. u stavku 1. poslije riječi: “o obustavi pripremnog postupka” dodaju se zarez i riječi: “o čemu obavještava oštećenog i podnosioca prijave, koji mogu u roku od osam dana od dana obustave pripremnog postupka podnijeti pritužbu uredu tužitelja”.

Poslije stavka 4. dodaje se novi stavak 5, koji glasi:

“(5) Radi boljeg upoznavanja ličnosti malodobnika, činjenica i dokaza potrebnih za odluku, kontinuiteta postupka, te stvaranja povjerenja u ličnost sudije i olakšavanja komunikacije u istom krivičnom predmetu, isti sudija za malodobnike može postupati od pokretanja pripremnog postupka pa do njegovog okončanja.”.

Članak 38.

U članku 107. stavak 3. mijenja se i glasi:

“(3) Nakon što bude odlučeno o prethodnim prigovorima, sudija zakazuje sjednicu ili glavni pretres.”.

Članak 39.

U članku 122. stavak 1. mijenja se i glasi:

“(1) Ako se malodobnik bez opravdanog razloga tokom trajanja odgođenog izvršenja kazne malodobničkog zatvora ili uvjetnog otpusta iz zavoda ili Ustanove ne podvrgne psihijatrijskom liječenju na slobodi, sud može na prijedlog tužitelja ili na prijedlog Ustanove ili zdravstvene ustanove u kojoj se malodobnik liječio ili trebalo da liječi, te na prijedlog organa starateljstva ili po službenoj dužnosti, odrediti da se mjera sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi ili obaveznog liječenja od ovisnosti prinudno izvrši u zdravstvenoj ili nekoj drugoj specijaliziranoj ustanovi, ili će obustaviti izvršenje mjere sigurnosti ako utvrdi da je prestala potreba za liječenjem malodobnika.”.

Članak 40.

U članku 159. u stavku 1. poslije riječi: “Zakonom o izvršenju krivičnih” dodaju se riječi: “i prekršajnih”, kao i u cijelom tekstu Zakona, u odgovarajućem padežu.

Članak 41.

U članku 179. u stavku 1. poslije riječi: “obaveznog psihijatrijskog liječenja” dodaju se riječi: “i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi”.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

“(2) Mjera sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi, kada postoje uvjeti iz članka 74. stavak 1. Krivičnog zakonika, i mjera sigurnosti obaveznog liječenja od ovisnosti, kada postoje uvjeti iz članka 76. stavak 1. Krivičnog zakonika, izvršavaju se u posebnom odjeljenju zdravstvene ustanove određene za malodobnike ili u drugim specijaliziranim zdravstvenim ustanovama. Mjera sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja na slobodi, kada postoje uvjeti iz članka 75. stavak 1. Krivičnog zakonika izvršava se u zdravstvenoj ustanovi koja se određuje na prijedlog organa starateljstva koji prati izvršenje mjera sigurnosti i o tome svaka tri mjeseca obavještava tužitelja, roditelja, odnosno staraoca ili malodobnika i sud.”.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

“(3) Malodobnik u zdravstvenoj ustanovi ili specijaliziranoj ustanovi ostaje sve dok ne prestanu razlozi zbog kojih je izrečena mjera sigurnosti, ali najduže do isteka trajanja odgojne mjere ili kazne malodobničkog zatvora ili dok traje odgođeno izvršenje ove kazne ili uvjetni otpust iz zavoda ili Ustanove, ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano.”.

Članak 42.

Poslije članka 183. u nazivu poglavlja “VI. - KRIVIČNA DJELA NA ŠTETU DJECE I MALODOBNIKA” riječi: “I MALODOBNIKA” brišu se.

Članak 43.

U članku 184. stavak 1. mijenja se i glasi:

“(1) Sudija za malodobnike ili sudija koji ima posebna znanja sudi i punoljetnim učiniocima kada se u krivičnom postupku kao oštećeni pojavljuje dijete i malodobno lice, za krivična djela propisana Krivičnim zakonikom, i to:

- a) ubistvo,
- b) teško ubistvo,
- v) ubistvo djeteta pri porođaju,
- g) navođenje na samoubistvo i pomaganje u samoubistvu,
- d) teška tjelesna povreda,
- đ) otmica,
- e) protivpravno lišenje slobode,
- ž) trgovina djecom,
- z) silovanje,
- i) krivična djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, iz Poglavlja XV. - Krivičnog zakonika,
- j) vanbračna zajednica sa djetetom,
- k) oduzimanje djeteta,
- l) zapuštanje i zlostavljanje djeteta,
- lj) nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici,
- m) kršenje porodičnih obaveza,
- n) izbjegavanje davanja izdržavanja,
- nj) omogućavanje uživanja opojnih droga,
- o) razbojništvo,
- p) razbojnička krađa.”.

Članak 44.

U članku 185. stavak 3. mijenja se i glasi:

“(3) U istražnim radnjama postupaju specijalizirani policijski službenici koji su stekli posebna znanja iz

oblasti prava djeteta i krivičnopravne zaštite malodobnih lica.”.

Članak 45.

Članak 186. mijenja se i glasi:

(1) Kod postupanja u krivičnim predmetima protiv učinilaca krivičnih djela na štetu djece, pri provođenju procesnih radnji posebno obazrivo se odnosi prema djetetu na čiju štetu je učinjeno krivično djelo, imajući u vidu njegov uzrast, osobine njegove ličnosti, obrazovanje i prilike u kojima živi, da bi se izbjegle moguće štetne posljedice na njegov budući život, odgoj i razvoj. Saslušanje djeteta se obavlja uz pomoć stručnog savjetnika iz članka 21. ovog zakona ili drugog stručnog lica.

(2) Ako se kao svjedok saslušava dijete oštećeno krivičnim djelom iz članka 184. ovog zakona, saslušanje se može provesti najviše dva puta. Tužitelj ili policijski službenik saslušava svjedoka putem tehničkih uređaja za prijenos slike i zvuka, a bez prisustva tužitelja ili policijskog službenika u prostoriji gdje se svjedok nalazi. Saslušanje djeteta se obavlja uz pomoć stručnog savjetnika ili drugog stručnog lica, na osnovu čijeg se mišljenja, kad to nije protivno interesima djeteta ili interesima vođenja krivičnog postupka, može odobriti i prisustvo roditelja u prostoriji gdje se svjedok nalazi.

(3) Dijete se može saslušati u svom stanu ili drugom prostoru u kome boravi ili centru za socijalni rad. Pri saslušanju svjedoka postupa se u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.

(4) Sud saslušava dijete kao svjedoka oštećenog krivičnim djelom iz članka 184. ovog zakona, u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, tako da sud, stranke u postupku i branilac mogu postavljati pitanja, a da ne budu prisutni u istoj prostoriji sa svjedokom. Saslušanje djeteta se obavlja tako da se pitanja postavljaju posredstvom suda, a po potrebi uz pomoć stručnog savjetnika ili drugog stručnog lica.

(5) U svrhu zaštite djece oštećenih krivičnim djelom iz članka 184. ovog zakona, primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o zaštiti svjedoka u krivičnom postupku ('Službeni glasnik Republike Srpske', broj 48/03).

(6) Odredbe ovoga članka primjenjuju se i onda kada se saslušava dijete koje je svjedok-očevidac učinjenog djela iz članka 184. ovog zakona.

(7) Odredba članka 84. ovog zakona primjenjuje se u krivičnom postupku protiv učinilaca krivičnih djela na štetu djece.”.

Članak 46.

Poslije članka 186. dodaju se naziv članka i novi članak 186a, koji glase:

“Stručni savjetnik i stručno lice

Članak 186a.

(1) Stručno lice je stručni radnik organa starateljstva - psiholog, pedagog, socijalni pedagog - defektolog, specijalni pedagog - defektolog, socijalni radnik koji posjeduje certifikat o stručnoj osposobljenosti za obavljanje poslova iz oblasti prestupništva mladih i krivičnopravne zaštite djece, iskustvo na poslovima zaštite i brige o djeci i profesionalne vještine u komunikaciji sa djecom, a uz čiju pomoć se obavlja saslušanje djeteta kao svjedoka oštećenog krivičnim djelom iz članka 184. stavak 1. ovog zakona.

(2) Pomoć koju svjedoku pruža stručni savjetnik ili stručno lice iz stavka 1. ovoga članka ima za cilj pružanje emocionalne podrške djetetu, smanjenje nivoa anksioznosti, stresa, dodatne traumatizacije, straha i drugih štetnih uticaja nastalih učestvovanjem djeteta u pravosudnom postupku, da bi se pozitivno uticalo na sposobnost djeteta da, stičući osjećaj sigurnosti o postupku, razumije svoju ulogu, i da bi se na taj način osigurao kvalitet i vrijednost iskaza svjedoka.

(3) Stručni savjetnik ili stručno lice iz stavka 1. ovoga članka prilikom saslušanja djeteta kao svjedoka oštećenog krivičnim djelom posreduje u komunikaciji između tužitelja ili policijskog službenika i svjedoka, po potrebi utiče na formulaciju pitanja koja se upućuju svjedoku u cilju prilagodavanja sposobnostima svjedoka da pitanja razumije, sugerira izmjenu načina postavljanja pitanja tako da ne pobude dodatnu traumatizaciju svjedoka, i po potrebi intervenira radi zaštite dobrobiti svjedoka.

(4) Prije saslušanja u tužiteljstvu ili na sudu, stručni savjetnik i stručno lice se pravovremeno upoznaju sa svjedokom, kao i sa sadržajem spisa, te u cilju pripreme za svjedočenje pružaju svjedoku i njegovim zakonskim zastupnicima informacije o bitnim karakteristikama krivičnog postupka, načinom svjedočenja i ostalim bitnim podacima.

(5) Upoznavanje sa svjedokom se može izvršiti uz prisustvo roditelja, usvojioca ili staraoca, u stanu u kojem svjedok živi, u drugom prostoru gdje svjedok boravi ili u prostorijama organa starateljstva, na posebno obazriv način.

(6) Razgovor sa svjedokom prilikom upoznavanja neće se voditi o temi događaja koji je predmet krivičnog postupka, a obavlja se sa ciljem procjene trenutnog stanja i potreba svjedoka, prikupljanja relevantnih informacija o svjedoku značajnih za svjedočenje ili davanje iskaza i pružanja stručne podrške radi ublažavanja štetnih posljedica učešća u postupku po mentalno zdravlje djeteta.

(7) Nakon upoznavanja sa svjedokom, stručni savjetnik ili stručno lice može, na zahtjev organa koji vodi postupak ili na osnovu vlastite procjene, u pisanoj formi dostaviti tužiteljstvu ili sudu izvještaj o razgovoru sa svjedokom, koji sadrži stručno mišljenje, prijedloge i preporuke u vezi sa postupkom saslušanja.

(8) Upoznavanje sa spisom vrši se u službenim prostorijama organa koji vodi postupak.”.

Članak 47.

U članku 197. stavak 2. mijenja se i glasi:

“(2) Ministarstvo planira i realizira stručno usavršavanje radi sticanja posebnih znanja lica koje rade na poslovima prestupništva mladih i krivičnopravne zaštite djece, i to stručnih savjetnika tužiteljstava i sudova, policijskih službenika, stručnih lica organa starateljstva, medijatora, advokata, i radnika zaposlenih u Ustanovi i zavodima, samostalno ili putem dogovorene saradnje sa drugim institucijama, kroz stručna savjetovanja, seminare, provjere znanja i druge oblike dodatnog osposobljavanja lica koja rade na tim poslovima, a prema Programu edukacije koji donosi ministar.”.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

“(3) Certifikate o stručnoj osposobljenosti za obavljanje poslova iz oblasti prestupništva mladih i krivičnopravne zaštite djece, licima iz stavka 2. ovoga članka izdaje Ministarstvo, koje vodi evidenciju o izdatim certifikatima.”.

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 4. i 5.

Poslije stavka 5. dodaje se novi stavak 6, koji glasi:

“(6) S ciljem unapređivanja primjene zakona, osim edukacije iz stavka 2. ovoga članka, Ministarstvo organizira i realizira i druge vrste edukacija i dodatnih stručnih osposobljavanja i usavršavanja lica koja rade na poslovima prestupništva mladih i krivičnopravne zaštite djece, te u tu svrhu donosi programe stručne obuke i edukacija.”.

Članak 48.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u “Službenom glasniku Republike Srpske”.

Broj: 02/1-021-605/20
25. lipnja 2020. godine
Banjaluka

Predsjednik
Narodne skupštine,
Nedeljko Čubrilović, v.r.

1361

Na osnovu Amandmana XL. točka 2. na Ustav Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 28/94), donosim

U K A Z

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O JAVNO-PRIVATNOM PARTNERSTVU U
REPUBLICI SRPSKOJ**

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javno-privatnom partnerstvu u Republici Srpskoj, koji je Narodna skupština Republike Srpske usvojila na Desetoj redovnoj sjednici, održanoj 25. lipnja 2020. godine, a Vijeće naroda 6. srpnja 2020. godine konstatiralo da se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javno-privatnom partnerstvu u Republici Srpskoj ne odnosi na vitalni nacionalni interes ni jednog od konstitutivnih naroda u Republici Srpskoj.

Broj: 01-020-1987/20
7. srpnja 2020. godine
Banjaluka

Predsjednik
Republike,
Željka Cvijanović, v.r.

Z A K O N

**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
JAVNO-PRIVATNOM PARTNERSTVU U
REPUBLICI SRPSKOJ**

Članak 1.

U Zakonu o javno-privatnom partnerstvu u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 59/09 i 63/11) u članku 1. poslije riječi: "partnerstvo" zarez i riječi: "elementi ugovora o javno-privatnom partnerstvu" brišu se.

Članak 2.

U članku 2. u stavku 1. poslije riječi: "partnerstvo je" dodaje se riječ: "dugoročan".

Stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Saradnja se ostvaruje radi osiguranja financiranja s ciljem izgradnje, rekonstrukcije, upravljanja i održavanja javne infrastrukture, a u svrhu pružanja javnih usluga u svim oblastima u kojima javni partner pruža usluge ili su u okviru nadležnosti javnog partnera."

Članak 3.

Članak 5. mijenja se i glasi:

"Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

a) javna potreba predstavlja potrebu za izgradnjom, rekonstrukcijom, upravljanjem i održavanjem infrastrukturnih i drugih objekata radi pružanja javnih usluga,

b) javna infrastruktura predstavlja objekte na površini, iznad i ispod površine zemlje i vode, izgrađene ili planom predviđene za izgradnju, koji omogućavaju kretanje ljudi, dobara, proizvoda, vode, energije, informacija i drugo,

v) javna usluga je usluga koja se osigurava svim građanima ili izravno kroz javni sektor ili kroz financiranje privatnog pružanja usluga,

g) pravo službenosti je ograničeno stvarno pravo na nečijoj stvari koje ovlašćuje svoga nosioca da se na određeni način služi tom stvari (poslužna stvar), a njen vlasnik je dužan da to trpi ili nešto propušta,

d) pravo građenja je ograničeno stvarno pravo na nečijem zemljištu, koje daje ovlašćenje svom nosiocu da na površini zemljišta ili ispod površine ima vlastitu zgradu, a vlasnik zemljišta dužan je to da trpi,

đ) kompetitivni dijalog je postupak izbora privatnog partnera u kojem svako zainteresirano pravno ili fizičko lice može zatražiti da učestvuje u postupku, pri čemu javni part-

ner sa učesnicima pozvanim u taj postupak vodi dijalog s ciljem razvijanja jednog ili više odgovarajućih rješenja koja mogu ispuniti njegove zahtjeve i na osnovu kojih su izabrani ponuđači pozvani da podnesu ponude,

e) ekonomski najpovoljnija ponuda je kriterij za dodjelu ugovora, koji pored cijene sadrži minimalno još jedan potkriterij,

ž) rizik izgradnje predstavlja skup potencijalno štetnih događaja koji se mogu dogoditi u svim fazama izgradnje koje prethode fazi u kojoj se objekat nalazi u funkcionalnoj upotrebi i koji utiču na dinamiku i troškove procesa izgradnje,

z) rizik raspoloživosti odnosi se na neodržavanje objekta u stanju ugovorene funkcionalnosti ili su usluge ispod dogovorenog standarda kvantiteta i kvaliteta i

i) rizik potražnje odnosi se na postojanje manje potražnje nego što je bila projektovana i koja se odražava na ostvarivanja prihoda od krajnjeg korisnika."

Članak 4.

Članak 6. mijenja se i glasi:

"(1) Javni partner može biti:

a) Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada), odnosno nadležno ministarstvo, ili drugi organ republičke uprave, javna ustanova i drugi izravni ili neizravni korisnik proračunskih sredstava, u skladu sa zakonom kojim se uređuje proračunski sistem, fondovi socijalne sigurnosti i javna poduzeća u većinskom vlasništvu Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika) i

b) jedinica lokalne samouprave i subjekti u većinskom vlasništvu jedinica lokalne samouprave.

(2) Učešće javnog partnera može biti u obliku uloga u stvarima, pravima ili novcu, kroz plaćanje redovne naknade privatnom partneru za njegove usluge.

(3) Stvari i prava koja čine ulog javnog partnera mogu biti: pravo građenja, pravo službenosti, te projektna dokumentacija koju privatni partner prihvaća.

(4) Privatni partner je domaće ili strano, fizičko ili pravno lice koje je izabrano u skladu sa odredbama ovog zakona.

(5) U slučaju da je za privatnog partnera izabrano fizičko lice ili strano pravno lice, ova lica obavezna su da registriraju privredno društvo ili drugo pravno lice u skladu sa propisima Republike.

(6) Privatni partner može, za potrebe provođenja ugovora o javno-privatnom partnerstvu, osnovati privredno društvo posebne namjene u skladu sa propisima Republike."

Članak 5.

Članak 7. mijenja se i glasi:

"(1) Predmet javno-privatnog partnerstva je izgradnja ili rekonstrukcija, uz korištenje, održavanje ili upravljanje javne infrastrukture u svrhu pružanja javnih usluga.

(2) Javno-privatno partnerstvo može se realizirati u svim oblastima u kojima javni partner pruža usluge ili su u okviru nadležnosti javnog partnera.

(3) Izuzetno od st. 1. i 2. ovoga članka, javno-privatno partnerstvo, kao oblik saradnje propisan ovim zakonom, ne može se ostvariti ako bi njegovo uspostavljanje zahtijevalo stavljanje na uvid informacije čije bi otkrivanje ugrozilo sigurnost Republike."

Članak 6.

Članak 10. mijenja se i glasi:

"(1) Ugovorni oblici javno-privatnog partnerstva, u smislu članka 8. točka a) ovog zakona jesu i koncesije, a koje se u ovom obliku javno-privatnog partnerstva realiziraju u skladu sa propisom kojim se uređuju koncesije.

(2) U ugovornom obliku javno-privatnog partnerstva privatni partner financira, izgrađuje ili rekonstruira, održava ili upravlja javnom infrastrukturom pružajući usluge od javnog interesa.

(3) Privatni partner svoje usluge naplaćuje prema prethodno utvrđenim standardima, te mehanizmu plaćanja.”

Članak 7.

Članak 12. mijenja se i glasi:

“(1) Javni partner izrađuje studiju ili predstudiju ekonomske opravdanosti o konkretnom javnom poslu, koja je obavezni dio prijedloga projekta.

(2) Sastavni dio prijedloga projekta je i mišljenje Ministarstva finansija na usklađenost prijedloga projekta sa proračunskim projekcijama i planovima, te fiskalnim rizicima i propisanim ograničenjima, kao i suglasnosti resornog ministarstva za oblast koja je predmet javno-privatnog partnerstva.

(3) Javnom partneru iz članka 6. stavak 1. točka a) ovog zakona suglasnost na prijedlog projekta daje Vlada, a javnom partneru iz članka 6. stavak 1. točka b) ovog zakona suglasnost na prijedlog projekta daje skupština jedinice lokalne samouprave.

(4) Nakon pribavljanja suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka, javni partner donosi odluku o pokretanju postupka izbora privatnog partnera, sačinjava tendersku dokumentaciju i raspisuje javni poziv za iskazivanje interesa za predmet javno-privatnog partnerstva.

(5) Za izbor privatnog partnera koristi se kompetitivni dijalog, a odluka o izboru privatnog partnera donosi se isključivo na osnovu kriterija ekonomski najpovoljnije ponude.

(6) Vlada donosi uredbu o postupku pokretanja projekta i uredbu o postupku izbora privatnog partnera, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.”

Članak 8.

U članku 13. stavak 3. mijenja se i glasi:

“(3) Vlada donosi uredbu kojom se propisuju elementi ugovora i prestanak važenja ugovora o javno-privatnom partnerstvu, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.”

Članak 9.

Članak 18. mijenja se i glasi:

“(1) Vlada daje suglasnost na zaključenje ugovora o javno-privatnom partnerstvu, u slučaju kada je javni partner iz članka 6. stavak 1. točka a) ovog zakona.

(2) Skupština jedinice lokalne samouprave daje suglasnost na zaključenje ugovora o javno-privatnom partnerstvu, u slučaju kada je javni partner iz članka 6. stavak 1. točka b) ovog zakona.

(3) Suglasnost iz st. 1. i 2. ovoga članka daje se na osnovu prethodno pribavljenog mišljenja Pravobranilaštva Republike Srpske.”

Članak 10.

Članak 19. mijenja se i glasi:

“(1) U javno-privatnom partnerstvu obavezno se, u prijedlogu projekta kao i u ugovoru, utvrđuje raspodjela najmanje tri osnovna rizika, i to rizika izgradnje, rizika raspoloživosti i rizika potražnje.

(2) Utvrđivanje raspodjele ostalih rizika koji proizlaze iz konkretnog javno-privatnog partnerstva obavezno se identifikira u ugovoru.”

Članak 11.

Članak 20. mijenja se i glasi:

“Vrijednost projekta vodi se kao investicija i evidentira u računovodstvenoj evidenciji ili javnog ili privatnog sek-

tora, u skladu sa propisima Republike kojima se uređuje ta oblast.”

Članak 12.

Članak 22. mijenja se i glasi:

“Javni partner učiniti će dostupnim javnosti informacije o konkretnom ugovoru javno-privatnog partnerstva, u skladu sa propisima kojim se uređuje pravo na slobodu pristupa informacijama.”

Članak 13.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u “Službenom glasniku Republike Srpske”.

Broj: 02/1-021-607/20
25. lipnja 2020. godine
Banjaluka

Predsjednik
Narodne skupštine,
Nedeljko Čubrilović, v.r.

Na temelju članka 73. stavak 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 106/09 i 44/15), članka 18. Zakona o sustavu javnih službi (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 68/07, 109/12 i 44/16) i članka 43. stavak 6. Zakona o Vladi Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 118/08), Vlada Republike Srpske, na 79. sjednici, održanoj 9.7.2020. godine, d o n o s i

RJEŠENJE

O RAZRJEŠENJU VRŠITELJA DUŽNOSTI RAVNATELJA JZU BOLNICA “SVETI VRAČEVI” BIJE LJINA

1. Milica Lovrić, dr. medicine, razrješuje se dužnosti vršitelja dužnosti ravnatelja JZU Bolnica “Sveti Vračevi” Bijeljina zbog isteka mandata.

2. Ovo rješenje stupa na snagu narednoga dana od dana objave u “Službenom glasniku Republike Srpske”.

Broj: 04/1-012-2-1847/20
9. srpnja 2020. godine
Banjaluka

Predsjednik
Vlade,
Radovan Višković, v.r.

Na temelju članka 73. stavak 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 106/09 i 44/15), članka 18. Zakona o sustavu javnih službi (“Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 68/07, 109/12 i 44/16), članka 4. stavak 2. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 25/03) i članka 43. stavak 6. Zakona o Vladi Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 118/08), Vlada Republike Srpske, na 79. sjednici, održanoj 9.7.2020. godine, d o n o s i

RJEŠENJE

O IMENOVANJU VRŠITELJA DUŽNOSTI RAVNATELJA JZU BOLNICA “SVETI VRAČEVI” BIJE LJINA

1. Zlatko Maksimović, dr. medicine, imenuje se za vršitelja dužnosti ravnatelja JZU Bolnica “Sveti Vračevi” Bijeljina na period do 60 dana.

2. Ovo rješenje stupa na snagu narednoga dana od dana objave u “Službenom glasniku Republike Srpske”.

Broj: 04/1-012-2-1848/20
9. srpnja 2020. godine
Banjaluka

Predsjednik
Vlade,
Radovan Višković, v.r.

Republička uprava za inspekcijske poslove

Na temelju članka 30. stavak (6) Zakona o inspekcijama Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 18/20) i članka 83. stavak (2) Zakona o republičkoj upravi (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 115/18), ravnatelj Republičke uprave za inspekcijske poslove, uz suglasnost Vlade Republike Srpske, 7. srpnja 2020. godine, d o n o s i

PRAVILNIK**O VRSTAMA STRUČNE SPREME ZA ODREĐENO
INSPEKCIJSKO ZVANJE, ODNOSNO ODREĐENU
OBLAST NADZORA****Članak 1.**

Ovim se pravilnikom propisuju odgovarajući smjer i stupanj stručne spreme za određeno inspeksijsko zvanje, odnosno određenu oblast nadzora sukladno Zakonu o inspekcijama Republike Srpske (u daljnjemu tekstu: Zakon), a koji će se primjenjivati i na inspektore koji poslove inspeksijskog nadzora obavljaju na razini jedinica lokalne samouprave.

Članak 2.

(1) Poslove inspektora, sukladno Zakonu, može obavljati osoba koja, osim propisanih općih i posebnih uvjeta za zapošljavanje u republičkom organu uprave na radnom mjestu državnog službenika, ima visoku stručnu spremu, odnosno prvi ciklus odgovarajućeg studija koji se vrednuje sa najmanje 240 ECTS bodova ili ekvivalent, ili prvi i drugi ciklus koji se u zbroju vrednuju sa najmanje 300 ECTS bodova ili ekvivalent, ili integrirani studij koji se vrednuje sa najmanje 300 ECTS bodova ili ekvivalent i ima najmanje tri godine radnog iskustva u odgovarajućem smjeru i stupnju stručne spreme.

(2) Poslove inspektora za poseban nadzor i unutarnju kontrolu, sukladno Zakonu, može obavljati osoba koja, osim propisanih općih i posebnih uvjeta za zapošljavanje u republičkom organu uprave na radnom mjestu državnog službenika, ima visoku stručnu spremu, odnosno prvi ciklus odgovarajućeg studija koji se vrednuje sa najmanje 240 ECTS bodova ili ekvivalent, ili prvi i drugi ciklus koji se u zbroju vrednuju sa najmanje 300 ECTS bodova ili ekvivalent, ili integrirani studij koji se vrednuje sa najmanje 300 ECTS bodova ili ekvivalent i ima najmanje četiri godine radnog iskustva u odgovarajućem smjeru i stupnju stručne spreme, od čega najmanje jednu godinu radnog iskustva na poslovima inspektora u odgovarajućem smjeru i stupnju stručne spreme.

(3) Poslove glavnog republičkog inspektora sa statusom pomoćnika ravnatelja Inspektorata, sukladno Zakonu, može obavljati osoba koja, osim uvjeta iz stavka (1) ovoga članka, ima i najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima inspektora u odgovarajućem smjeru i stupnju stručne spreme.

Članak 3.

(1) Poslove inspektora za hranu mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani kemičar, diplomirani inženjer prehrambenog inženjerstva, diplomirani inženjer tehnologije, diplomirani inženjer prehrambene tehnologije, diplomirani inženjer za kontrolu kvaliteta i sigurnosti namirnica, doktor medicine, diplomirani nutricionista, diplomirani sanitarni inženjer, diplomirani inženjer poljoprivrede, diplomirani inženjer poljoprivrede za prehrambenu tehnologiju, diplomirani inženjer poljoprivrede za preradu i kontrolu poljoprivrednih proizvoda, diplomirani inženjer poljoprivrede za ratarstvo, diplomirani inženjer poljoprivrede za stočarstvo, diplomirani inženjer poljoprivrede za stočarstvo, doktor veterinarske medicine, diplomirani veterinar, diplomirani inženjer animalne biotehnologije, diplomirani inženjer biljne biotehnologije, diplomirani inženjer poljoprivrede - smjer biljna proizvodnja ili diplomirani inženjer bioinženjeringa.

(2) Poslove pomoćnika ravnatelja - glavnog republičkog inspektora za hranu može obavljati osoba koja ima jedno od zvanja koja su propisana za inspektora za hranu.

Članak 4.

(1) Poslove tržišnog inspektora mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani ekonomista, diplomirani pravnik, diplomirani inženjer elektrotehnike bilo

kojeg stručnog zvanja i usmjerenja, diplomirani inženjer strojarstva, diplomirani inženjer tehnologije, diplomirani inženjer kemijske tehnologije, diplomirani inženjer kemijskih procesa, diplomirani inženjer tekstilnog inženjerstva ili diplomirani turizmolog.

(2) Poslove pomoćnika ravnatelja - glavnog republičkog tržišnog inspektora može obavljati osoba koja ima jedno od zvanja koja su propisana za tržišnog inspektora.

Članak 5.

(1) Poslove fitosanitarnog inspektora mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani inženjer poljoprivrede za zaštitu bilja, diplomirani inženjer poljoprivrede za ratarstvo i povrtarstvo, diplomirani inženjer poljoprivrede za voćarstvo i vinogradarstvo, diplomirani inženjer poljoprivrede za biljnu proizvodnju ili diplomirani inženjer poljoprivrede.

(2) Poslove poljoprivrednog inspektora mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani inženjer poljoprivrede, diplomirani inženjer poljoprivrede za zaštitu bilja, diplomirani inženjer poljoprivrede za ratarstvo i povrtarstvo, diplomirani inženjer poljoprivrede za voćarstvo i vinogradarstvo, diplomirani inženjer poljoprivrede za biljnu proizvodnju, diplomirani inženjer poljoprivrede za vodoprivredne melioracije, diplomirani inženjer poljoprivrede za stočarstvo, diplomirani inženjer poljoprivrede za mehanizaciju, diplomirani inženjer prehrambene tehnologije, diplomirani inženjer za kontrolu kvaliteta i sigurnosti namirnica ili diplomirani inženjer agroekonomije.

(3) Poslove pomoćnika ravnatelja - glavnog republičkog poljoprivrednog inspektora može obavljati osoba koja ima jedno od zvanja koja su propisana u st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 6.

(1) Poslove šumarskog inspektora može obavljati diplomirani inženjer šumarstva.

(2) Poslove pomoćnika ravnatelja - glavnog republičkog šumarskog inspektora može obavljati osoba koja ima zvanje koje je propisano za šumarskog inspektora.

Članak 7.

(1) Poslove veterinarskog inspektora može obavljati doktor veterinarske medicine ili diplomirani veterinar.

(2) Poslove pomoćnika ravnatelja - glavnog republičkog veterinarskog inspektora može obavljati osoba koja ima jedno od zvanja koja su propisana za veterinarskog inspektora.

Članak 8.

(1) Poslove vodnog inspektora mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani inženjer građevinarstva, diplomirani inženjer kemijske tehnologije, diplomirani ekolog, diplomirani kemičar, diplomirani biolog, diplomirani inženjer zaštite okoline, diplomirani inženjer kemijskih procesa, diplomirani inženjer geologije, diplomirani inženjer poljoprivrede - opći smjer ili diplomirani inženjer poljoprivrede za vodoprivredne melioracije.

(2) Poslove pomoćnika ravnatelja - glavnog republičkog vodnog inspektora može obavljati osoba koja ima jedno od zvanja koja su propisana za vodnog inspektora.

Članak 9.

(1) Poslove elektroenergetskog inspektora može obavljati osoba koja je diplomirani inženjer elektroenergetike, diplomirani inženjer elektrotehnike - smjer energetika ili diplomirani inženjer elektrotehnike - smjer elektroenergetika.

(2) Poslove termoenergetskog inspektora mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani inženjer strojarstva, diplomirani inženjer za proizvodnju i menadžment ili diplomirani pravnik.

(3) Poslove rudarskog inspektora može obavljati osoba koja je diplomirani inženjer rudarstva.

(4) Poslove geološkog inspektora može obavljati osoba koja je diplomirani inženjer geologije.

(5) Poslove elektroenergetskog inspektora u rudarstvu može obavljati osoba koja je diplomirani inženjer elektroenergetike, diplomirani inženjer elektrotehnike - smjer energetika ili diplomirani inženjer elektrotehnike - smjer elektroenergetika.

(6) Poslove inspektora za naftu i plin mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani inženjer tehnologije, diplomirani inženjer kemijskih procesa, diplomirani inženjer strojarstva, diplomirani inženjer prometa, diplomirani ekonomista, diplomirani inženjer za proizvodnju i menadžment, diplomirani ekolog, diplomirani inženjer poljoprivrede, specijalista strukovni inženjer strojarstva ili diplomirani pravnik.

(7) Poslove pomoćnika ravnatelja - glavnog republičkog tehničkog inspektora može obavljati osoba koja ima jedno od tehničkih zvanja koja su propisana u st. od (1) do (6) ovoga članka.

Članak 10.

(1) Poslove inspektora za cestovni promet mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani inženjer prometa ili diplomirani inženjer građevinarstva.

(2) Poslove inspektora za željeznički promet mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani inženjer prometa, diplomirani inženjer građevinarstva, diplomirani inženjer elektronike i telekomunikacija, diplomirani inženjer telekomunikacija, diplomirani inženjer elektroenergetike, diplomirani inženjer elektroenergetike i automatike ili diplomirani inženjer strojarstva.

(3) Poslove inspektora za vodni promet mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani inženjer strojarstva, diplomirani inženjer brodogradnje ili diplomirani inženjer prometa.

(4) Poslove inspektora za poštanski promet, elektronički potpis i telekomunikacije mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani inženjer prometa ili diplomirani inženjer elektrotehnike - smjer računalstvo i informatika ili diplomirani inženjer elektrotehnike - smjer elektronika i telekomunikacije.

(5) Poslove pomoćnika ravnatelja - glavnog republičkog prometnog inspektora može obavljati osoba koja ima jedno od zvanja koja su propisana u st. od (1) do (4) ovoga članka.

Članak 11.

(1) Poslove urbanističko-građevinskog inspektora mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani inženjer građevinarstva, diplomirani inženjer arhitekture ili diplomirani prostorni planer.

(2) Poslove ekološkog inspektora mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani ekolog, diplomirani inženjer zaštite životne sredine, diplomirani biolog, diplomirani kemičar, diplomirani inženjer tehnologije, diplomirani inženjer poljoprivrede ili diplomirani inženjer šumarstva.

(3) Poslove pomoćnika ravnatelja - glavnog republičkog urbanističko-građevinskog i ekološkog inspektora može obavljati osoba koja ima jedno od zvanja koja su propisana u st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 12.

(1) Poslove inspektora rada mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani pravnik, diplomirani inženjer zaštite na radu, diplomirani inženjer strojarstva, diplomirani inženjer građevinarstva, diplomirani inženjer arhitekture, diplomirani inženjer elektrotehnike, diplomirani inženjer elektroenergetike, diplomirani inženjer elektroenergetike i automatike, diplomirani inženjer kemijske tehnologije ili diplomirani ekonomista.

(2) Poslove pomoćnika ravnatelja - glavnog republičkog inspektora rada može obavljati osoba koja ima jedno od zvanja koja su propisana za inspektora rada.

Članak 13.

(1) Poslove zdravstvenog inspektora mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: doktor medicine, doktor stomatologije, magistar farmacije, diplomirani medicinar zdravstvene njege, diplomirani medicinar fizioterapije, diplomirani sanitarni inženjer ili diplomirani fizioterapeut.

(2) Poslove farmaceutskog inspektora mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: magistar farmacije ili doktor medicine.

(3) Poslove inspektora za nejonizujuće zračenje mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani fizičar, diplomirani inženjer elektrotehnike svih stručnih zvanja i usmjerenja, profesor fizike, diplomirani ekolog ili diplomirani strojarski inženjer.

(4) Poslove inspektora za kemikalije i biocide mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani kemičar, diplomirani inženjer kemijske tehnologije, diplomirani inženjer prehrambene tehnologije, magistar farmacije, diplomirani sanitarni inženjer, diplomirani inženjer poljoprivrede za prehrambenu tehnologiju ili diplomirani inženjer poljoprivrede za preradu i kontrolu poljoprivrednih proizvoda.

(5) Poslove inspektora za socijalnu zaštitu mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani socijalni radnik ili diplomirani pravnik.

(6) Poslove inspektora za predmete opće upotrebe i protuepidemijsku zaštitu mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani inženjer tehnologije, diplomirani inženjer poljoprivrede, magistar farmacije, doktor medicine, diplomirani sanitarni inženjer, diplomirani kemičar, diplomirani menadžer zdravstvene zaštite, doktor veterinarske medicine ili diplomirani veterinar.

(7) Poslove pomoćnika ravnatelja - glavnog republičkog zdravstvenog inspektora može obavljati osoba koja ima jedno od zvanja koja su propisana u st. od (1) do (6) ovoga članka.

Članak 14.

(1) Poslove inspektora za prosvjetu i sport mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani pravnik, profesor sociologije, profesor filozofije, profesor jezika i književnosti, profesor geografije, profesor psihologije, profesor pedagogije, diplomirani pedagog, profesor historije, profesor matematike, profesor fizike, profesor informatike, profesor kemije, profesor biologije, odnosno profesor dvopredmetne grupe predmeta od kojih je bar jedan narečen u ovom stavku, profesor razredne nastave, diplomirani bibliotekar, diplomirani arhivist, profesor tjelesnoga odgoja, diplomirani inženjer prometa, diplomirani komunikolog ili diplomirani ekonomista.

(2) Poslove pomoćnika ravnatelja - glavnog republičkog inspektora za prosvjetu i sport može obavljati osoba koja ima jedno od zvanja koja su propisani za inspektora za prosvjetu i sport.

Članak 15.

Poslove inspektora za zaštitu od požara mogu obavljati osobe koje imaju jedno od narečenih zvanja: diplomirani inženjer zaštite od požara, diplomirani inženjer zaštite na radu, diplomirani inženjer građevinarstva, diplomirani inženjer elektrotehnike, diplomirani inženjer elektroenergetike, diplomirani inženjer strojarstva ili diplomirani inženjer kemijske tehnologije.

(2) Poslove pomoćnika ravnatelja - glavnog republičkog inspektora za zaštitu od požara može obavljati osoba koja ima jedno od zvanja koja su propisana za inspektora za zaštitu od požara.

Članak 16.

Poslove inspektora za poseban nadzor i unutarnju kontrolu može obavljati diplomirani pravnik.

Članak 17.

Osobe koje su na dan stupanja na snagu ovoga pravilnika zatečene u vršenju poslova inspekcijanskog nadzora u odgovarajućem inspekcijском zvanju za koje su ispunjali uvjete stručne spreme prema Zakonu o inspekcijama u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 74/10, 109/12, 117/12 i 44/16) nastavljaju sa obavljanjem inspekcijских poslova u odgovarajućem inspekcijском zvanju utvrđenom Zakonom o inspekcijama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 18/20).

Članak 18.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 24.012/020-9-10/20
7. srpnja 2020. godine
Banjaluka

V.d. ravnatelja,
Dragutin Škrebić, v.r.

Sindikata zdravstva i socijalne zaštite

Na temelju članka 240. stavak 3. Zakona o radu ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 1/16 i 66/18), Sindikat zdravstva i socijalne zaštite, s jedne strane, i Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite, s druge strane, z a k l j u č u j u

**POSEBNI KOLEKTIVNI UGOVOR
O IZMJENI POSEBNOG KOLEKTIVNOG UGOVORA
ZA ZAPOSLENE U OBLASTI SOCIJALNE ZAŠTITE
REPUBLIKE SRPSKE**

Članak 1.

U Posebnom kolektivnom ugovoru za zaposlene u oblasti socijalne zaštite ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 47/18) u članku 35. u st. 1. i 2. broj: "30" zamjenjuje se brojem: "20".

Članak 2.

Ovaj kolektivni ugovor stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Sindikata zdravstva i
socijalne zaštite RS,
predsjednik,
Milenko Granulić, v.r.

Ministarstvo zdravlja i
socijalne zaštite RS,
ministar,
Dr. Alen Šeranić, v.r.

Broj: 59/20
2. srpnja 2020. godine
Banjaluka

Broj: 11/05-122-22-1/18
2. srpnja 2020. godine
Banjaluka

Nakon uvida u tekst Pravilnika o sakupljanju, prijevozu i obilježavanju nusproizvoda i njihovih proizvoda ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 63/20) uočena je tehnička greška, te se d a j e

ISPRAVAK**Pravilnika o sakupljanju, prijevozu i obilježavanju
nusproizvoda i njihovih proizvoda**

1. U Pravilniku o sakupljanju, prijevozu i obilježavanju nusproizvoda i njihovih proizvoda ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 63/20) u preambuli teksta poslije riječi: "nusproizvodima" dodaju se riječi: "životinjskog podrijetla", a poslije broja: "60/13" dodaju se riječi: "i 94/19".

2. Ovaj ispravak objavit će se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 12.05-335-528/20
7. srpnja 2020. godine
Banjaluka

Tajnik,
Pavle Karapetrović, v.r.

U "Službenom glasniku Republike Srpske", broj 65, od 7. srpnja 2020. godine, objavljen je Pravilnik o izmjeni Pravilnika o načinu i uvjetima ustanovljavanja uzgajališta divljači, koji je donijelo Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Greškom, isti pravilnik je objavljen i u broju 66, 9. srpnja 2020. godine, pa se druga objava drži ništavom.

Redakcija

KAZALO

NARODNA SKUPŠTINA REPUBLIKE SRPSKE

1358	Zakon o električnoj energiji	1
1359	Zakon o liječenju neplodnosti postupcima biomedicinski potpomognute oplodnje	26
1360	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i malodobnicima u krivičnom postupku	38
1361	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javno-privatnom partnerstvu u Republici Srpskoj	43

VLADA REPUBLIKE SRPSKE

Rješenje o razrješenju vršitelja dužnosti ravnatelja JZU Bolnica "Sveti Vračevi" Bijeljina	44
--	----

Rješenje o imenovanju vršitelja dužnosti ravnatelja JZU Bolnica "Sveti Vračevi" Bijeljina	44
---	----

REPUBLIČKA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE

Pravilnik o vrstama stručne spreme za određeno inspekcijско zvanje, odnosno određenu oblast nadzora	44
---	----

SINDIKAT ZDRAVSTVA I SOCIJALNE ZAŠTITE

Posebni kolektivni ugovor o izmjeni Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske	47
--	----

Ispravak Pravilnika o sakupljanju, prijevozu i obilježavanju nusproizvoda i njihovih proizvoda	47
--	----

Ispravak Pravilnika o načinu i uvjetima ustanovljavanja uzgajališta divljači	47
--	----

Naručilac:*

(naziv, adresa)

Matični broj* _____ ; PDV obveznik: DA NE

IB (UIO)* _____

Žiro račun* _____

E-mail adresa* _____

Telefon:* _____

Dobavljač:

JU SLUŽBENI GLASNIK REPUBLIKE SRPSKE

Veljka Mladenovića bb, Banja Luka

JIB 4400929270005; IB (UIO) 400929270005

Žiro računi:

555-007-00001332-44, 562-099-00004292-34,

552-030-00026976-18, 571-010-00001043-39;

567-162-10000010-81, 551-001-00029639-61

Telefon/faks: (051) 456-331, 456-338, 456-339, 456-342

Pretp. br. _____

* Obavezno popuniti sva polja

NARUDŽBENICA

Ovim neopozivo naručujem ukupno:

1. DVD "Službenog glasnika Republike Srpske" od 1992. do 2019. godine _____ komada po cijeni od 200 KM
2. CD "Službenog glasnika Republike Srpske" od 1992. do 2000. godine _____ komada po cijeni od 50,00 KM
3. CD "Službenog glasnika Republike Srpske" za _____ godinu _____ komada po cijeni od 20,00 KM

Napomena: Cijena primjerka CD izdanja "Službenog glasnika Republike Srpske" za jednu od prethodnih godina (1992-2019) iznosi 20 KM.

U cijene nije uračunat PDV.

U cijene nisu uračunati troškovi poštarine.

Narudžbenicu dostaviti na adresu dobavljača.

U prilogu narudžbenice dostaviti kopiju IB (UIO) za kupce koji ranije nisu dostavili IB (UIO), a za one kupce koji nisu PDV obveznici u rubrici – PDV obveznik – obavezno zaokružiti NE.

U _____ 20 ____ godine

M.P.

Potpis _____

